

Képes melléklet nélkül ne fogadja el a lapot — 40 oldal, ára 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-59. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, HEGYED-
ÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGÓ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XIII. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM.

Debrecen, 1936 január 12 vasárnap

ÁRA: 20 FILLÉR.

Pénzüntézetek feladata

Az élet felvet olyan kérdéseket, melyekkel eddig a közvélemény nem igen foglalkozott, pedig vannak olyan fontos problémák, mint azok, amikről szó esik. A pénzüntézetek szerepét is többféle megvilágításban vetítették eddig a közvélemény elé, de van ennek a kérdésnek olyan oldala, melyet eddig tiszta meglátásban nem igen világitottak meg.

Minket a helyi érdekek jogos védelme kényszerít most arra, hogy a helybeli pénzüntézet hálózattal foglalkozzunk. Mikor ezt tesszük elsősorban kell gondolnunk arra, hogy a debreceni pénzüntézetek elsőrendű feladata a helybeli gazdasági tényezők, az ipar és kereskedelem támogatása és hitelezése. Nem közömbös, hogy a debreceni közönség takarékbetétét miként használhatják fel és általában belekerülnek-e a gazdasági élet vérkeringésébe.

Hangoztatjuk, hogy fontos gazdasági érdekek kívánják, hogy a közönségnek ama része, mely jobb anyagi viszonyok között él és főleggel rendelkezik, ne tartsa a láda fiában a pénzt, hanem minden feleslegét vigye be a pénzüntézetekbe. A pénznek az a rendeltetése, hogy forogjon és táplálja a gazdasági élet vérkeringését. A teaurált pénz nem dolgozik, esőkkenti a gazdasági élet vérkeringésének frissességét.

De fontos az, hogy valaki jól válassza meg azt a pénzüntézetet, melyben felesleges tőkéit, pénzt helyezze el. Abban a vonatkozásban gondolunk a jól megválasztásra, hogy az a pénzüntézet, melybe a debreceni közönség pénzt visz, miként használja fel a nála elhelyezett tőkéket. Azzal a jogos helybeli hitel igényeket elégíti-e ki, azzal a debreceni gazdasági élet vérkeringését táplálja-e?

Nem vitás, hogy Debrecenben a Debreceni Első Takarékpénztár, a Városi Takaré- és Hitelintézet, az Alföldi Takarékpénztár, a Debreceni Kölesönös Segélyező a legmesszebbmenőleg a helyi érdekek előmozdítására használják fel azokat a betéteket, amelyek náluk a debreceni közönség révén összegyűlnek, tehát így minden pengő, minden fillér azt a célt szolgálja, hogy debreceni gazda, iparos, kereskedő megfelelő hitelhez juthat. Hogy ez mit jelent, talán nem is kell bővebben fejtegetni. Munka és kereseti lehetőséget nyújt így minden pengő, minden fillér. Az a pénz,

Uj béketerv: vizsgálóbizottságot küld ki a Népszövetség Abessziniába

Geva mellett kelepcébe csalták az olaszok az abesszin csapatokat

Páris, jan. 11. Párisban élénk érdeklődéssel fogadták azt a tervet, amely szerint a Népszövetség Abessziniába vizsgálóbizottságot küldene ki és ennek a bizottságnak a helyszínen szerzett adatai a békes megoldás kiinduló pontjául szolgálnának. A Temps római tudósítója szerint az olasz fővárosban úgy tudják, hogy a Népszövetség jan. 20-ji ülészakán a Vatikán sugalmazására Belgium javasolja majd ezt a tervet.

London, jan. 11. Mint a Reuter iroda haditudósítója Aszmarából jelenti, az olaszok Geva mellett rendkívül véres csatában kelepcében fogták meg az abesszineket. Az egyik olasz hadoszlop Kibánál megtámadta az abesszin jobbszárnyat, amely teljesen védetlen volt a megsemmisítő tűzértségi pergőtűzzel szemben és fejvesztett futásnak eredt, miközben a második olasz oszlopba futott, amely olasz bennszülöttekből állt és gyil-

kos gépfegyvertűzzel fogadta az abesszineket.

Az olasz tűzértség most rendszeresen elpusztítja az abesszin táborokat a Genat folyó vidékén és a környéki területeket az abesszin portyázó csapatoktól megtisztítva, védelmi arcvonallá építik ki. A Taluzze körüli abesszin csapatokból sokan megadják magukat az olaszoknak pénz és élelmiszerhiány következtében.

Winckler kereskedelmi miniszter Berlinbe utazott

Három napig tárgyal gazdasági kérdésekről

Berlin, január 11. A Berliner Tageblatt budapesti levelezője jelenti: Megértesítik azt a hírt, hogy Winckler István magyar kereskedelmi miniszter vasárnap megérkezik a német fővárosba, hogy illetékes német gazdasági tényezőkkel gazdasági jellegű megbeszéléseket folytasson. A tárgyaláson során a Németországba irányuló magyar sertéskivitel ügyében megkövetendő újabb megállapodásról lesz szó, mert a régi megállapodások január 15-én lejárnak.

A német távirati iroda a látogatással kapcsolatban a következőket jelenti:

Dr. Winckler István magyar kereskedelmi miniszter vasárnap délutáni látogatásra Berlinbe érkezik. Berlini tartózkodása során Winckler István magyar kereskedelmi miniszter meglátogatja a kereskedelmi és gazdaságpolitikai

kérdésekben illetékes német személyiségeket, akikkel megbeszéléseket folytat a német-magyar kereskedelmi forgalom további kiépítéséről. Winckler miniszter az eddigi terv szerint 3 napot tölt el a német fővárosban.

A halálraitélt Hauptmann kegyelmi kérvényét elutasították

London, január 11. Newyorki állam kegyelmi tanácsa helyi idő szerint délután 3 órakor kezdte

meg Hauptmann kegyelmi kérvényének tárgyalását. A halálra ítélt még a délutáni órákban is az igu-

ami ezeknél a bankoknál gyűl össze betétként. Debrecen gazdasági érdekeit szolgálja, a gazdasági élet vérkeringését táplálja, az általános jólétet emeli.

Ezzel ellentétben mit látunk a budapesti nagybankok által itt Debrecenben felállított fiókoknál. Egyes kivételektől eltekintve nem mondhatjuk el, hogy ezek a bankfiókok olyan mértékben állanak a helyi gazdasági élet rendelkezésére, mint az joggal megkövetelhető volna. Valaki találoán megjegyezte, hogy ezek a bankfiókok olyanok, mint a szivattyúk, nem valók egyébre, mint arra, hogy itt Debrecenben összegyűjtsék a pénzt aztán nagy ipari kartellek érdekeit szolgálják nem Debrecenben lévő iparvállalatokat és hason-

lókát finanszíroznak részben a Debrecenben összegyűjtött tőkék segítségével. Még a Hitelbank kivétel alkot tekintetben azáltal, hogy helyben több iparvállalatot tart fent, illetve finanszíroz, így a jogos helyi érdekek istápolására is törekszik, bár szeretőnk, ha megnyugtatót kapnánk arra nézve, hogy nem következik be egyik-másik helyi iparvállalatának leépítése, vagy áttelepítése. Mindenesetre kétségtelen, hogy a Hitelbank által fenntartott iparvállalatok a helybeli munkalehetőségek és munkakalmak nyújtásában fontos szerepet töltenek be, de aztán alig találunk példát hasonló tevékenységre a többi fővárosi bankfiókoknál.

Joggal fel lehet vetni tehát azt a

kérdést, hogy a fővárosi pénzüntézetek helyi fiókjai betöltik-e azt a feladatot, melyet az a tény ró reájuk, hogy itt Debrecenben működnek a debreceni közönségből élnek, a debreceni közönség betéteit gyűjtik össze. Megmondjuk nyíltan, egy város nagy közönségével nem látjuk összeforvra ezeket az intézeteket, már pedig debreceni pénzen elsősorban helyi gazdasági érdekeket szolgálni olyan követelmény, mely a dolgok természetéből folyik. Lesz alkalmunk még ezt a kérdést más részleteiben is megvilágítani, most csak leszögezzük az elvet, minden intézmény, mely Debrecenben találja meg életlehetőségét elsősorban a jogos debreceni érdekeket szolgálja!

zak álmát aludta.

Hoffmann, a newyerseyi állam kormányzója kijelentette, hogy utasítani fogja az államügyészt, vegye előzetes őrizetbe kihallgatás céljából a Dél-Amerikába utazott Kondone tanárt. Az erről szóló utasítást a kegyelmi tanács a döntéstől teljesen függetlenül megadja. Hozzátette a kormányzó, hogy Kondone tanár a Liberty c. folyóiratban megjelent cikkében a

leghatározottabban állítja, hogy a büntényben több ember van belekeverve és azt is írja, hogy közülük kettőt ismert, már pedig, ha ismeri, akkor adatait közölni kell a hatóságokkal.

New-York, január 11. A kegyelmi tanács elutasította a Hauptmann ügyében a gyermekrablás miatt hozott halálos ítélet megváltoztatására irányuló kérvényt.

Vargha Imre a legfőbb számvevőszéki elnök nyilatkozata

Ki kell bővíteni a számvevőszék hatáskörét, — A számvevőszéknek számon kell kérnie a kormánytól a hiteltulépések okait.

Budapest, jan. 11. Vargha Imre, a legfőbb állami számvevőszék új elnöke tegnap fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozatot tett azokról az elvekről, melyek őt hivatala betöltésében vezetik.

Kijelentette, hogy a nagy áldozatokkal megszerzett javakat csak a legmegfelelőbb módon, a feltétlen szükséges célokra engedni felhasználni. Minden helytelen vagy szükségtelen kiadást lehetetlenné tesz. Kívánja a számvevőszék hatáskörének kibővítését.

— A számvevőszék legfontosabb

kötelessége azonban annak a pontos és lelkiismeretes megállapítása, hogy a kormány valamely célra nem költött-e többet, mint amennyinek az elköltségre felhatalmazást kapott. Ha vannak ilyen tételek, ezeket egyenként nemcsak kimutatni köteles, hanem számon kell kérnie a kormánytól azokat az okokat is, amelyek őt a túllépésre készítettek.

Kifejtette még Vargha Imre, hogy fokozottabban ellenőrizni kell az önkormányzatok gazdálkodását.

Urr Márton, az új főreáliskolai igazgató nyilatkozik célkitűzéseiről

Az áll. Fazekas Mihály főreáliskola Zalay János igazgató nyugalmába vonulásával új igazgatót kapott. Urr Márton az újonnan kinevezett igazgató a napokban érkezett Debrecenbe és már el is foglalta hivatalát.

Ebből az alkalomból felkerestük a reáliskola új igazgatóját hivatalában, aki igen zérelvesen nyilatkozott előtünk a pályafutásáról, valamint azokról az elgondolásairól, melyeket új állomáshelyén ez intézmény vezetésében vezérvonalaként jelölt meg.

Tanári pályafutásomat Beregszászban kezdtem — mondta Urr Márton — de onnan a csehek kiűlöztek és akkor a Beregszászi gimnázium nevét fenntartva, a beregmezei Tarpán, majd a szalmármegyei Fehérgyarmaton működtem. Ez utóbbi helyen 5 olyan tanévet töltöttem, melyet „gyarmati szolgálatnak” szoktunk nevezni, de amelyet egyszersmind pályafutásom hőskorának tekintek.

Fülérakat a Tiszántúl részére:
Kontsek Géza K. RT.

— Majd Csongrádra kerültem, ahol kilenc évet töltöttem és ezalatt két évig mint megbízott igazgató működtem ott. Csongrádról Szegedre mentem, ahol igazgatóhelyettesi minőségben működtem, majd a zsigató halála után az igazgatói teendőket teljesen elláttam. Ott kaptam meg Debrecenben való kinevezésemet is.

— Ami debreceni elgondolásaimat illeti feladatommak tartom, ennek a nagyműltű, nagyhirű iskolának a felvarázolását, hogy az egyetlen ilyen fajtajú iskolát, mint ez az állami főreáliskola, olyan nivóra emeljem, hogy méltó legyen a Tiszántúl hírnevéhez.

— Az iskola külső és belső felvirágoztatásában szem előtt kívánom tartani mindenképp azt, hogy Tiszántúl válogatott fiataiból derék, hasznos polgárokat neveljünk a hazá számára. Célom, hogy megtanítsuk a gyermekeket a munkás hazaszeretetre, hogy ezt a szót ne csak ajkukon hordozzák, hanem már itt az iskola padjaiban munkájukkal bizonyítsák be, hogy szeretik a hazát és innen kikerülve, akár tudományos, akár gyakorlati pályákra kerüljenek, legyenek hasznos polgárai és erős pillérei a csoroka Hazának.

— Szükségnek tartom, hogy a kitűzött cél érdekében az iskola felszerelését teljessé tegyük, hogy a komoly tanítási feltételeit minden tekintetben megteremthessük.

Kérésünkre elmondotta Urr Márton igazgató, hogy Debrecen már régebben ismert:

— Közlebbi pátriának tekintetem — mondta — Bereg Szalmár megyei családi családi összeköttetéseinél fogva. Így, amikor Debrecenbe jöttem, haza jöttem.

Még érdeklődni akartunk volna részletesebben pályafutásának fehérgyarmati időszakára vonatkozólag, amely igen küzdelmes munkát világított meg, de a hivatalos látogatók ügyei már ismét dolgozó asztalához szólították vissza és így energiáink teljesen átérzett — a munkának élek és a munkás hazaszeretetének szavakkal

KATZ-RADIO

PIAC-LICCA 60.

MÁRKÁS RÁDIÓK

MODERN CSILLÁROK

VARRÓGÉPEK KERÉKPÁROK

fejeződött be a nyilatkozat.

Ezekután azzal az örömteljes és mély meggyőződéssel köszöntjük az új igazgatót, hogy értékes tapasztalatok-

ban bővelkedő pályafutása és friss, erővel rendelkező tevékeny akaratú, alkotó munka lesz az iskola történetében.

„Teljes tudatában vagyok a tisztos vidéki sajtó jelentőségének és közvélemény-formáló erejének”

A Vidéki Napilapok Szindikátusának tisztelő küldöttsége dr. Mikecz Ödön sajtó főnökénél.

Az elmúlt napokban a Vidéki Napilapok Szindikátusa népes küldöttségben tisztelgett dr. Mikecz Ödön miniszteri osztályfőnökénél, a miniszterelnöki sajtóosztály új vezetőjénél, hogy hivatalába lépése alkalmából üdvözlje. Az új sajtóosztály dr. Rákóczy Imre miniszteri tanácsos, a sajtóosztály helyettes vezetője és vitéz Kolosváry Borecs Mihály miniszteri osztálytanácsos társaságában a legszívesebb módon fogadta a küldöttséget, amelynek vezetője, Lékay-Lingauer Albin főszerkesztő, a Szindikátus elnöke kifejtette, hogy a Vidéki Napilapok Szindikátusába tömörült nagy vidéki lapok teljes bizalommal és szeretettel fordulnak az új sajtóosztály felé a megértő jóindulattal, támogatást kérne kahhoz a munkához, amelyet a Szindikátus végez a vidéki élt-sajtó gazdasági megerősítésének érdekében.

Dr. Mikecz Ödön sajtóosztály vezetője válaszában meleg rekonstrukción nyilatkozott a vidék sajtójáról, melynek közérdekű

kulturális, nemzeti és szociális működését igen jól ismeri, hiszen éveken keresztül egyik legnagyobb vármegyénk főispánja volt. Hangsúlyozta, hogy a legkomolyabb segíteni akarással karolja fel majd az érdekes vidéki újságok ügyeit annál is inkább, mert Gömbös miniszterelnök programjában a kulturális decentralizáció megoldása is szerepel és ebből önként következnek, hogy a nívós és felkészült vidéki lapok jelentékeny szerepe van a vidék közéletében. Teljes tudatában vagyok, — mondta többek között — a tisztos vidék közvélemény-formáló jelentőségének s biztosíthatom a Vidéki Napilapok Szindikátusát arról, hogy méltó nyos céljaik elérésénél bennem mindenkor megértő barátként segítőtársra számíthatnak.

A hivatalos fogadtatás végeztével dr. Mikecz Ödön sajtóosztály vezetője elbeszélgetett a vidéki sajtó aktuális problémáiról a küldöttség tagjaival.

MA DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR VAN A DEBRECENI IROK ÉS ZENE-SZERZŐK BARÁTI CSOPORTJÁNAK SZERZŐI ESTJE

A báró Vayné Bissingen Margit grófnő fővédnöksége alatt álló mai szerzői est teljes jövedelmét a városi nyomorenyhító akció céljaira ajánlotta fel a rendezőség.

Az előadás a Vitézi Székház dísztermében lesz megtartva, amelyet a jótékonycélra való tekintettel díjtalanul engedett át vitéz Berényi István ezredes, székkapitány. Műsor a helyszínen és déli egy óráig vitéz dr. Dávid Géza Piac u. 7. szám alatti vaskereskedésében váltható személyenként 80 filléres árban.

Közreműködők Akosi Károly, Baja Mihály, Bakó József, Batáry Imre, Bot Andor, Fazakas Sándor, Forrai István, Fokody László, Nyáry Margit, dr. Rencz Antalné, vitéz Soltész Gyuláné, Szabados Árpádné, Szücs Gergely, Tóth Árpád, Tömöri Ödön, Tuster Jolán és Zivuska Andor.

Mintán a jótékonycélra minden fillére szükség van, külön meghívó útján mindenki tekintse magát ezton meghívottnak.

VITÉZ ADAM ENDRE EZREDES ELŐADÁSA A MAGYAROK SZÁRMAZÁSÁRÓL

A magyar nemzet származásának kutatása az utolsó 25 év alatt nagy változáson ment át. Számos új lelet került napvilágra, melyek az eddig felállított tételek egy részét megerősítik, a másikat pedig új megvilágításba helyezik. A multban főleg a nyugati (görög és római) történetírók munkáira voltunk utalva, újabban azonban fordítások által; megnyitva a kínai, arab és óasszir irodalom és az európai népek közkincsévé vált.

Az illusztris előadó áttekintési táblák bemutatásával, mindenki számára könnyen érthető módon fog egyes, a Kr. e. 3—6 századokból származó okmányokat és a magyar nemzetnek Hóman Bálint által összeállított családfáját ismertetni, majd nyelvi, faji és néprajzi szempontból a sokat vitatott finn-török származást fogja tárgyalni.

Az előadás f. hó 16-án a Bethlen ucca 3. sz. alatti székházban lesz 6 órai kezdettel. Belepódi nines. Ruhátár 20 f.

**Gramofont és lemezeket
kölcsonöz Soltész Kálvintér 2**

Kizuhant a vonatból egy gimnázista

A tegnap este hat órákor érkező vonattal súlyos szerencsétlenség áldozatát hozták be Debrecenbe. **Bessenyei István** 13 éves gimnázista tanulót, akit a mentők szállítottak ki a debreceni sebészeti klinikára.

Bessenyei István gimnáziumi tanuló Karcagra járt iskolába. Püspökladányról, hazafelé menet, mikor a püspökladányi állomásra érkezett a vonat, a

diákszakasz lépcsőjén álló gyermek nem várta meg, amíg megáll a vonat. Mint mondja, valahogyan megérszűzött a lépcsőn és olyan szerencsétlenül zuhant ki a kocsiból, hogy a bal lába a kerekek alá került s teljesen összeroncsolta a lábfejét.

A debreceni sebészeti klinikán műtétet hajtottak végre a szerencsétlenül járt diákon.

Romboló örült a templomban

Nagykanizsa, jan. 11. Szombaton delután megjelent a ferencrendiek plébániatemplomában **Tari Ferenc** 32 éves állásnélküli fiatalember és az egyik zsámolyra térdelve imádkozni kezdett, majd nemsokára ordítózás közben vetkezni kezdett és minden ruhadarabot ledobott magáról. Bezúgta a sekrestye minden ablakát, a székeket összetörte, levett cipőjével

leverte a villanylámpákat, darabokra tört egy Jézus szíve szobrot és mindent, ami keze ügyébe akadt. Amikor a sekrestyés le akarta fogni, bírokra kelt vele és összevérezte. Többek segítségével sikerült csak ártalmatlanná tenni. A mentők a meghabórodott fiatalembert bevitték a kórház elmeosztályára.

Több száz főnyi építőmunkás viharos gyűlést tartott a munkásotthonban

A debreceni építőipari munkások, mintegy 300-an, szombaton este a Munkásotthon nagytermében viharos taggyűlést tartottak. *A mai néhez kereset és munkanélküli helyzetüket beszélték meg.*

A gyűlést **Pál János** elnök nyitotta meg. Panaszolta, hogy az építőmunkások segítségére senki sem szel. Az ígéretek már elég volt! (Nagy zaj.) Azt mondták, hogy segély nincs, de munka lesz. Lett is, de csak **inségmunka**, amelynek lényege megalázó az építőmunkásokra. (Viharos zaj.)

— Most új fejezet következnek: rövid időn belül megtörténik az építőiparban a minimális munkabérek szabályozása Debrecenben. Itt

az ideje, hogy a munkásság talpraálljon, érdekeit megvédje. Követeli, hogy a *tavasszal a város gondoskodjék a munkaalkalmak megindításáról.*

Ezután **Szakasits Árpád**, az építőipari munkások országos elnöke mondott beszédet, amelyben száználmas képet festett az építőmunkások lerongyoltságáról. *Ha valahol, úgy ebben a szakmában lehet beszélni a család felbomlásáról.* Ma már ott tartanak, hogy az asszonyok kénytelenek heti 3 pengőért a textilgyárakba menni dolgozni, vagy mosni, surolni járnak. *A férfiak végzi otthon a házimunkát és délben viszik az asszonyoknak a gyárkapukhoz a sovány levest.*

Ezek az állapotok nem a munkások szűgyene. *A régi nagy monarchiában nem volt sok az építőmunkások száma. A mai Magyarországon nem képesek megélni, pedig többet dolgoznak, mint valaha.*

— *Több mint 80.000 munkásról, tehát családtaggal együtt negyedmilliónál több lélekről van szó.*

Az emberre is gondoljanak, ne csak a kartelekre. (Viharos zaj.) **Ha szegények vagyunk, ne törtéjék meg az, hogy kartelvezerek évi 200.000 pengőt vágnak zsebre.**

Ezzel szemben vannak emberek, akik napi 60 fillért kapnak. Mindenki alkalmazkodjék az ország szegénységéhez.

Helyes, hogy a gazdákat megmentik, de ne csak az eladatlan gabonára, hanem az ember megmentésére, az eladatlan munkaerőre is gondoljanak. (Viharos zaj.)

Szakasits ezután a bérmegeállító rendelettel foglalkozott. Súlyos pénz- és elzárásbüntetéssel sújtják a munkaadót, aki a megállapított legalacsonyabb bérnél kevesebbet fizet, még ha erre meg is állapodott a munkással. (Viharos helyeslés.)

Küzdeni kell a 48 órás heti munkaidő-bevezetéséért. A külföldön 36 órás munkahét is van.

A legélesebben harcolni fognak az inségmunka ellen. (Viharos zaj, közbekiáltások.)

Összetartásra és haragra buzdította az építőmunkásokat.

Szakasits előadása után élelhangu hozzászólások történtek.

Szentpéteri István javaslatára az értekezlet megbízta a vezetőséget, hogy a legsürgősebben dolgozzon ki programot a problémák megoldására.

A gyűlést **Pál János** zárta be.

Három évi fegyházra ítélték a beförő budapesti rendőrt

Budapest, január 10. A budapesti büntetőtörvényszék **Schadt-tanácsa** szombaton tárgyalta **Berez Józsefnek** a megfélemtet rendőrnök az ügyét. Hatalmas tömeg gyűlt össze a rendőrmester betörésének tárgyalására. Az ügyesség hatrendbeli lopás büntetésével vádolta Berez Józsefet, míg Horváth Anné leányt kihágással, mivel a vád szerint a leánynak tudnia kellett volna, hogy a rendőrtől kapott ajándékok csak bűnös úton kerülhettek Berez József birtokába.

A bűnös rendőrmester elmondotta, hogy 35 éves, két gyermeke van. Bűnösnek érzi magát. Elismeri, hogy négyszer volt a Lipót körüti trafikban,

de tagadja azt, hogy éveken keresztül fosztogatta volna. A továbbiakban előadta, hogy egy talajt kulccsal nézegette ellenőrző körútján, hogy az üzlet redőnyök le vannak-e húzva s be vannak-e jól zárva. Aztán rájött, hogy a Hollán-féle tűzsdét majdnem kinyitja

Székrekedés?
DARMOL
a kedvelt és bevált hashajtó.

a kulcs. Otthon reszelgetni kezdte míg jó nem volt a trafik zárjába. Hogy a tettét miért követte el, nem tudja okát adni. A sértett panaszával szemben — mely szerint 1500—1700 pengő hiány volt a trafiknál, csak 35 pengőt ismer el, melyet négy esetben vitt el. Elismeri, hogy még egy borkereskedésből és papírüzletből is vitt el bőrt és töltőtollakat. Majd a Ladányi-féle optikus üzletből fenyképezőgépeket, s másfelől keztyűt vitt el, míg egy nap a trafikfosztogatása közben a detektívek előléptek és felszólították, hogy adja át a kardját. Horváth Annának csak egyszer adott pénzt, lövetségnyereményéből, de más ajándékokat tőle sohasem kapott. A válnomás, s majd később a vádbeszéd alatt Berez József göresös zokogásban tört ki. A vád- és véd beszédek elhangzása után a bíróság határozathatalommal vonult vissza s rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely szerint Berez József rendőrmestert 3 évi fegyházra ítélték, míg Horváth Annát jogerősen felmentette. Berez — estében úgy a vád, mint a védelem fellebbezést jelentett be.

Párisi divat szerint készíti estélyi frizurákat **Polgár, Svetits-palota.**

Címe:

Már a bemutatót is zsúfolt házak nézték

Szerelemmel vádollarak!

Bulla - Fröhlich - Bolváry remek műve.

Gustav Fröhlich, a hódító, daliás magyar földbirtokos,
Bulla Elma, a ragyogó tehetségű új magyar filmsztár,
Halmay Tibor, a nagyszerű magyar humorista
játszák a főszerepet.

Magyar levegő!

Bolváry rendezés!

Vígshínház

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor
Hétfőn 5, 7 és 9 órákor

**MENYASSZONYI
KÉLENGYEBEN**
A LEGJOBBAT,
A LEGOLCSÓBBAN,
Kardos László cégnél
ALAPÍTÁSI ÉV 1831.

**Huszások,
harminczsok**

Irta: Szalacsy Rác Imre.

Utóbb Juhász Géza írt a fenti cím alatt igen érdekes és felette megszívlelésre méltó sorokat éppen ennek a lapnak a hasábjain, amikor itt a vidéki írókkal is foglalkozott, de mindenképp előt szövegét a mai kritikálatlanul kritikus idők egyik tünetét, azt, hogy ma nem bírják az emberek a kritikát és sok esetben a vállveregető, s egymást emelő dicséretet korát élik azok, akik már egy úton, akár külön úton szorgalmazzák a magyar irodalom küzdelmes sorsát. Nem nehéz hozzájárulni a kérdéshez, mert mi, akik itt a sors kegyéből, vagy szeszélyéből a jó és jámbor vidéken élünk, bizony többet látunk, tapasztalhatunk ezen a téren, mint a fővárosi jobb és emberségesebb körülmények között élő magyar írók. Ez nem vitás. Jobb a sorsuk, mert csak ők, egyedül és kizárólag ők az írók, s egyedül ők azok, akik még ma is einek az írásközlésnek maradhatna, hogy az ő műveiket és munkáikat csodáljuk, pártoljuk és emlegetjük, mint utólráhatatlan és általunk soha meg nem közelíthető messzeségeket. Mert élhet itt a magyar vidék televényében maga Oláh Gábor, s születet az új Ady Endre megdöntölként keresettséggel, bizony sok öröme nem lesz sorsában és életében, mert az a kemény kőfaiat, melyet a pesti irodalmi berkek építettek maguk köré, se bevenni, se átrágni nem fogja. Tehetség, tudás, felkészültség mit sem használ, s itt megdül minden elv és minden feltevés harmincasokról, vagy huszasokról, mert itt csak egyedül és kizárólag az maradhat meg és állhat fenn, amíg a pesti kiválasztottak erre a célra alkalmassnak ismernek el. Nem művészi, nem irodalmi szempontok szerinti mértékkel mért elhivatottak, csak azok, akiknek a sors kezébe adta azt, hogy a pesti irodalmat, melyet szívesen neveznek éppen ők magyar irodalomnak, kezükbe tartják. Itt, ezen a

téren igazán nincs kivétel, nincs lehetőség, nem számít harminc, vagy husz esztendőnek a távlata, vagy jövődjé, egy számít, hogy ki az, aki írta, s nem az, hogy mit írt! És még egy: ha valamelyes csodabogárság kíséri árnyéképpen, vagy melléközöngéképpen azt, aki írta azt a bizonyos dolgot, amivel próbálkozik utat törni. Isten őrizzen meg mindenkit attól, huszas és harmincast egyaránt, hogy megtudják róla véletlenül, vagy szándékoltan azt is, ha esetleg iskolai végzettsége van, sőt érettségije, — horribile dictu —, még egyetemét is végzett, mert ha ezek a már-már bűnök számító tények megelőzik híret, nevét, akkor elveszett ember a szerencsétlen, akár huszas, akár harmincas korosztályú. Ha ingben, lenge magyarban vágat fel paraszti mivoltjának legádázabb fitogtatásával, akkor még van, sőt lehet reménye. Ha kistül, hogy dísznót őrizett, míg iskoláa kellett volna járnia, ha ráolvashatja magára, hogy nem is ő írja mert a betűt sem ismeri, hanem díktálja, egyenesen gépbe verseli regényeit, drámáit, akkor kész az út, a csodabogárság útát épít néki, nincs semmi hiba, megtörténhet a csoda, beférkőzhet a pesti irodalom legbensőbb berkeibe is, s akkor aztán lassan, óvatosan beismerheti, hogy hát bizony mi tagadás, valamelyes iskolázottsága mégis van szegény fejének. Már ekkor beszélhet róla, bevallhatja, senki sem törődik vele, elvégre már túl van a kerítésen, s nem dobják vissza, mint kismért firmát, hiszen egyszer felfedezték, hát hadd maradjon mutogatható felfedezettnek, hogy ime, a tehetség mégis csak utat talál még a mai időkben is...

Igen, valahogy így vannak ezek a dolgok a huszasok és harmincasok életében akár paraszti sorsú a mai vidéken élő és hitéből élő író, akár közepes tályból került az álmok magyar mezejére. Holott hát egy-egy könyv megjelenése után, egy-egy szindarab bemutatása után igen érdekes és nagy szerep vár ám a jámbor és jó vidékire, erre a nyolcmillió magyarra, az nevezetesen, hogy yelfogadjon minden magyar álmot, minden magyar termést úgy és olyannak, ahogy azt Pest álmodta és teremtetete, meghallgassa a színházban, s a rádió mellett, elolvasa a regényben és végignéze a moziban. Nyolcmillió magyar azt, amit egy millió magyar álmodott, teremtet, alkotott jó szándékkal, jobb híján. Hát ez az, ami elsősorban gondolkodásra készítheti a vidéken élő huszas vagy harmincas korosztályt...

Gömbös miniszterelnök tanácskozása Ivádyval és Marton Bélával

Budapest, jan. 11. Gömbös Gyula miniszterelnök ma kihallgatáson fogadta Ivády Bélát, a Nep országos elnökét, valamint vitéz Marton Bélát, a Nep országos főtitkárát és velük a nemzeti egység párt időszerű kérdéseiről meg-

beszélést folytatott. A kiszivárgott hírek szerint a tanácskozások eredménye az, hogy új alapokra helyezik a Nep propagandáját. Megszűnik a „bizalmas utasítások” és a népszámalászerű összeírások rendszere.

Betörték az Astra biztosító Széchenyi uccai helyiségébe

Vakmerő betörés történt tegnap a koradélutáni órákban, A Széchenyi u. 1. szám alatti Astra Biztosító Intézet helyiségeiben. A déli szünet alatt a betörő kihasználva az alkalmat, hogy a tisztviselők valamennyien eltávoztak az irodából, álkuccsal felnyitotta az intézet ajtaját és magához vette a kézipéntzárt. Azután sikerült észrevétlenül távoznia, s az ajtót bezárta. A betörésre délután három órák körül jöttek rá, mikor az intézet pénztárosnője visszatérve, kisebb kifizetést

akart eszközölni és megdöbbenve tapasztalta, hogy a kis kézipéntzár eltűnt, az ismeretlen tettes kihasználva távollétüket elvitte tartalmával. — A vakmerő tettes azonban egy sem esnált valami nagy fogást, mivel a kézipéntzártban kisebb összeg volt, tekintve, hogy az Astra éppen szombaton délelőtt eszközölt nagyobb kifizélést. Elvitt a betörő ezenkívül több fontos iratot, s bont is. A rendőrség egyenes nyomozást indított s már nyában van a tettesnek.

Két hónapi fogház a vonaton ellopott 3 pengős retikulért

Szombaton délelőtt gyorsított eljárás alapján tartott tárgyalást a debreceni örvényszéken dr Jankovich Jenő tanácselnök. A vádlottak padjára került Csiha Gábor napzamos, aki ellen azt a vádat emelték, hogy a hajdúhadházi vonaton ellopta egy asszonynak a retikuljét. A vádlott tagadta, hogy a lopást ő követte volna el és igen erősen hangoztatta ártatlanságát. A tanak azonban ellene tetiek valamit és elmondották, hogy Csiha a károsult mellett ült a vonatban és úgy lopta el a retikuljét. Kivitte a WC-fülkébe, hogy kiszedje a pénzt, de póruljárt, mert a három pengőt erő retikuljében nem talált pénzt. Mérgében eldobta a fülkében a retikuljét és ott találták meg azok, akik utána mentek. A bíró a tagadásban lévő vádlot-

at, aki már büntetve volt, kéthónapi fogházra ítélte. Az ítélet nem jogerős. Az ítélethirdetés után a védő, dr Nyiri László kérte, hogy védenéit helyezze szabadlábra. A bíróság a kérelmet teljesítette és Csiha Gábor még a déli órákban elhagyta a fogházat.

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban a tegnapi este és az éjjeli órákban haladt át egy esőterület, amely az ország déli részét kivéve mindenütt jelentékeny 5-10 mm-t meghaladó esőt okozott. A hőmérséklet emelkedett. Az éjszaka fagymentes volt, a nappali meleg pedig ismét meghaladta a 10 fokot. A hőmérséklet legalacsonyabb értékei 4-7, a legmagasabbak 7-12 fok között váltakoztak. Az időjárási elemek debreceni értékei: Minimum 6.1, maximum 10.7, este 6 órákor 9.2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 746 mm. Prognózis: Élénk nyugati szél, változó felhőzet, záporoszerű esők, a hőmérséklet nem változik. Hétfőn reggelre az éjjeli lehülés erősödik.

LETTELI SOTYIVH
PAZARLÁS MIATT
OROSZORSZÁGBAN

Moszkva, január 11. A sverdlovsvki törvényszék halálra ítélte a börtöröst alelnökét és főszámvevőjét, akik két év alatt több, mint egy millió dollárt pazaroltak el üdülőhelyeken.

A „Takarékosság

Kereskedelmi R. T.

közleménye:

„POSTÓHÁZA”
FELDHHEIM IMRE
(Ferenc József út 43.) SVETITS PALOTA

belépett a »TAKARÉKOSSÁG« kiszolgáló cégeinek sorába.

Dusan felszerelt áruraktárán megtalálja vevőközönségünk úgy a legolcsóbb, mint a legfinomabb szövet különlegességeket, úgy hazai, mint eredeti angol minőségeket, továbbá minden e szakmához tartozó cikket, posztót, belésárut s kellékeket, melyek mindenikét a legnagyobb örömmel, előzékenységgel és a legolcsóbb áron becsátja cégünk mt. vásárlóközönségünk rendelkezésére.

takarmányklogészifő

**Any- és
növendék
állatoknak
továbbá a
gyors és express
hizlalásnál
nélkülözhetetlen!**

CHINOIN-UJPEST

Fólerakat a Tiszántúl részére:

Kontsek Géza K.R.T.

Juhász Nagy Sándor előadása ma délután a Kollégiumban

Kossuth Lajosnak 1862-ben kibocsátott tervezete a »Dunai Szövetség«-ről lesz a Debreceni Reform Társaság mai előadásának tárgya, mely pontosan 5 órakor kezdődik a kollégium dísztermében.

A Reform Társaság gondoskodik róla, hogy Kossuthnak ezt a világhírű tervét a nagyközönség hitelesen megismerhesse.

Az előadás programja a következő lesz:

1. *Koppányi Gyula* hittanhangoló elszavalja Petőfi: »A hazáról« című költeményét.

2. *Juhász Nagy Sándor* előadást tart Kossuth Lajosnak tervéről. Mik voltak a terv előzményei, indokai és milyen fogadtatásban részesült a magyar nemzetnél?

HUNGÁRIA

Ma, vasárnap:

3, 5, 7 és 9 órakor,
hétfőn:
5, 7 és 9 órakor

„Szeress örökké“

Fősz.: GRACE MOORE.

3. *Kulcsár Ferenc* segédlelkész az előadás közben felolvassa Kossuth Lajos tervének hiteles szövegét a »Dunai Szövetség«-ről.

4. A *Kossuth Dalkör* Siklai Ede karnagy vezénylete alatt elénekli a »Jelige« című dalt. (Kossuth neve zászló...)

Az előadás nyilvános és arra mindenkit szívesen látnak. Sem belépési, sem műsormegváltási díjat nem szednek. A belépés ingyenes.

„Nem tudják folytatni az inségakciót, mert nincs elég pénz“

Az enyhe télen megtakarított hóseprési költségből útépitést kérnek, mert így több munkást lehetne foglalkoztatni

Dr. *Kölcsey Sándor* polgármesterhez kérelemmel fordult *Erdei István* és *Kállai Sándor* inségbizottsági tagok és azt kérték, hogy az enyhe télen fel nem használt hótakarítási célra előirányzott 10.000 pengőt neccsalakozásokra és egyéb városrendezési célokra használják fel. A *külsőségi uccarendezések folytán a mainál sokkal nagyobb létszámú munkást lehetne foglalkoztatni.*

Egyúttal kéri, hogy a polgár-

mester hívja össze az inségbizottságot, mert szerintük már olyan kevés összeg áll az inségakció rendelkezésére, hogy a munka végzésének folyamatosságát csak akkor tudják biztosítani, ha pénzsegélyt kérnek az államtól. Arról ugyanis szó sem lehet, hogy az amúgy is rendkívül szűkre szabott szükségmunkákat tovább csökkentésük és így a munkások még a mostani esekély életfenntartási lehetőségeiktől is elessenek.

Ujságot trafiktól, vagy más ujságárustól kölcsönvenni szigorúan tilos

TILOS AZ UJSÁGOT A TRAFIKBAN, VAGY MÁS UJSÁGÁRUSNÁL OLVASNI IS, HA AZ ÁRÁT NEM FIZETIK KI — A TÖRVÉNY SZIGORUAN BÜNTETI UGY A KÖLCSÖNADÓT, MINT A KÖLCSÖNVEVŐT

A Vidéki Napilapok Szindikátusának pár nappal ezelőtt megtartott értekezletén súlyos panaszok hangzottak el a bizományosok (trafik, fűszerüzlet, bódék) jogtalan lapkikölcsönzése miatt. Ebben az ügyben a Vidéki Lapok Szindikátusa megkereste a fővárosi lapok szindikátusát, felkérve arra, hogy ezen anomáliával szemben közösen lépjenek fel.

A fővárosi lapok szindikátusa is örömmel vette a vidéki lapok szindikátusának kezdeményezését. A Vidéki Lapok Szindikátusa az egyes vidéki városokban, itt Debreczenben is ellenőrköt állított be,

akik a legszigorubban fogják a jövőben ellenőrizni az ujságbizományost (trafikot, fűszerüzletet, bódét), hogy a lapok jogtalan kikölcsönzését és az üzlethelyiségben való ingyen olvasását megakadályozzák.

Debreczenben 5 ellenőrköt állított be erre a célra, akik állandóan cirkálnak és a napok különböző óráiban ellenőrzik az ujság bizományosokat (trafikokat, fűszerüzleteket, bódékat). Ezzel kapcsolatban a Vidéki Lapok Szindikátusa az alábbi felhívás közlésére kért fel bennünket.

WIPLA MŰFOG

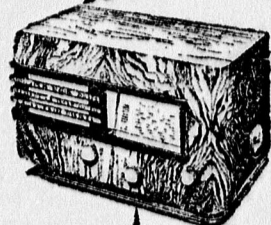
nem törlik, nem feketedik, színét, fényét megtartja, de csak védjeggyel valódi.

FELHÍVÁS!

Kérjük az ujságolvasó közönséget, hogy az egyes ujságárusoknál trafikokban, fűszerüzletekben, bódékban az ujságokat csak abban az esetben vegyék kezükbe, nyissák ki és olvassák, hogyha annak árát kiegyenlítették. Ne hozzák az ujságbizományost (trafikot, fűszerkereskedést, ujságárust) abba a kellemetlen helyzetbe, hogy esetleg pont akkor, amikor így valaki egy ujságot olvas az ellenőrköt lépjen be, mert a törvény szigorúan bünteti nemcsak az ujságbizományost, hanem azt is, aki az ujságot annak árának kifizetése nélkül olvassa. Annál inkább kérjük ezt a közönségtől, mert amennyiben valamelyik trafikban pl. ilyen eset többször is előfordul, tekintve hogy az ujság a trafikos, a fűszerkereskedő és az ujságárus kezében bizományi áru, esetleg a trafikjog vagy az iparendély megvonását vonná maga után. Már pedig azt senki sem kívánhatja, hogy az ujság árusításával foglalkozó trafikos, vagy kereskedő, vagy ujságárus az egzisztenciáját veszítse el a pár filléres ujság kölcsönadásával, vagy kiolvasással, vagy ingyen az üzletében való kiolvasásra adott engedélyével.

Tisztelettel:
VIDÉKI LAPOK
SZINDIKÁTUSA.

Telefunken
Mestersuper

A rádió technika
csúcsteljesítménye

Kapható az egyedárúsító:

Soltész László-nál

Kálvin-tér 2. szám alatt.

Az összes állások betöltését megfellebbezték a városnál

Újabb fellebbezés a decemberi részleges tisztújítás ellen

Megírtuk már, hogy a városnál betöltött állásokra megejtett választások eredménye ellen fellebbezéseket adtak be. Így Zöld József polgármesterhelyettes megválasztását Udvardy Miklós, Reke Gusztáv dr. tiszti főügyészét pedig a Ménes-család tagjai támadták meg.

A fellebbezésre kitűzött határidőnek utolsó óráiban még egy fellebbezés érkezett be. Ezt Czeizing Lajos és társai nyújtották be. Bár ez a fellebbezés teljesen független az előzőktől, mégis úgy szól, hogy Zöld József és Reke Gusztáv megválasztását is megfellebbezi, de

Czeizing Lajos és társai már tovább is mennek és a Dömsödy Imre tanácsnok megválasztását, sőt a megüresedések folytán betöltött állásokra történt összes választásokat is fellebbezéssel támadják meg. Így aztán hirtelenben nem is lehet megmondani, hogy hány állásra vonatkozik a fellebbezés.

A fellebbezés tartalmát — éppen úgy, mint az előzőket — hivatalosan nem adták át a nyilvánosságnak, de a második, tehát a Czeizing féle fellebbezésről is dr. Kölcsey Sándor polgármester csak annyit mondott, hogy tényleg beadták a fellebbezést az összes állások ellen.

Bonyodalmak az „asszonyvásárlásos“ ezerpengős perben

Elhagyta a szerelmes gazdálkodót a pincér csinos felesége

Megírtuk annakidején azt a különös pert, mely a debreceni járásbírószágon indult egy debreceni gazdálkodó, *Kertész László* ellen. Egy debreceni pincér ezer pengőt követelt Kertésztől egy okirat alapján, mely arról szólt, hogy kölcsön adott ezer pengőt a gazdálkodónak. Kertész azzal a szokatlan érveléssel utasította el a követelést, hogy ő nem kapott kölcsön ezer pengőt, ellenben ígért ezer pengőt, de azért, mert a pincér hozzájárult ahhoz, hogy csinos felesége hozzá költözzön a tanyára. A per során mind a két fél a maga igazát akarta bizonyítani és már olyan tere ment a bizonyítás, hogy a bíró zárt tárgyalást rendelt el a per egész tartamára.

A különös perben most fordulat következett be, frászzakértőket kérdeztek meg az ezerpengős kötelezővény és egy másik írás egy részéről, mely a pincér gyermekeiről való

gondoskodásról szólt. A perben újabb tárgyalást is tartottak, de zárt ajtók mellett.

A per még nincs eldöntve, de az asszony, úgy látszik, a maga részéről már perdöntő lépésre szánta el magát, mert egy szép napon, míg Kertész László nem volt a tanyában, parancsot adott a kocsisoknak, hogy fogjanak be és szépen bejött Debreczenbe, magával hozva a gyermekeit is. Hír szerint meg volt az oka arra, hogy elhagyja a gazdálkodót, aki pedig azt ígerte neki, hogy fele vagyonát ráírhatja, ha megtartják az esküvőt.

A perben ezzel csak növekedtek a bonyodalmak, mert az asszony részéről vallomásvisszavonás is történt már az ezerpengős perben.

A csinos asszony nem költözött vissza férjéhez, de azért beszélgetnek már, ha másutt nem is, de az ügyvédi irodában.

Egy orosz hercegnő eredménytelen válóperes kísérletei a debreceni törvényszék előtt

A szovjet terroristái elől menekülő asszony,

orosz herceg és a szép magyar leány különös esete. — Válni akar aki még leány, de nem mehet újból férjhez.

A debreceni törvényszéken nagyon érdekes ügyben tartották tárgyalást és vettek fel jegyzőkönyvet. Az ügy olyan érdekes, hogyha dr. Papolczy Gyula törvényszéki bíró, aki a válópek ügyekben tárgyal, aláírását nem tenné az iratra, talán mesének tartanánk. Ez az eset is egy azoknak a ritka ügyeknek a sorából, melyek a világháború vérzivataraitól felszántott országokban fordulnak elő és az otthonukból elsodort és soha nem képzelt viszonyok közé került emberekkel történnek meg. Az eset azzal kezdődött, hogy a Szovjetországból elmenekült egy herceg, aki ellenforradalmi tevékenységet fejtett ki és csapatokat szervezett a parasztok soraiból a nagyrészen ipari munkásságból alakult szovjetsapatok ellen. Az ellenforradalmi akciókat levertek és a hercegnek menekülni kellett. A cseka emberei a nyomába szegődtek és hajszolták.

Mindenáron elakarták fogni a herceget, hogy ellenforradalmi tevékenysége miatt kivégezzék nyilvánosan, elrettentő például.

A hercegnek sikerült 1920 elején magyar területre jutni. Nem hozott magával semmiféle iratokat, csak néhány nagyobb értékű jelentő ékszert a megmaradt főri vagyontól.

Az üldözött herceg jelentkezett a debreceni rendőrségen és elpanaszolta, hogy nincs biztonságban, mert attól tart, hogy a cseka keze még magyar területen is utól éri és végeznek vele az utána küldött szovjet ügynökök. Menekülni akart távolabbi országokba, de okmányokra, útlevele van szüksége, hogy utazni tudjon tovább és igazolni magát, ha a szükség úgy kívánja a külföldi hatóságok előtt.

Útlevelet az okmányok nélkül Debrecenben tartózkodó orosz hercegnek nem tudtak adni és az így nem utazhatott tovább, bujdokolni pedig a határokon át nem akart. Elég volt neki a bujdoklásból és álnévvel való menekülésből orosz területen.

Tanácsot kért, hogy mit csináljon, hogyan szerezzen okmányokat és útlevelet. Valaki azt a tanácsot adta neki, hogy vegyen feleségül egy magyar leányt, tartsák meg az esküvőt és akkor anyakönyvi kivonatot kaphat, és mint hatósági okmány alapján már útlevelet is adnak.

A herceg elfogadhatónak tartotta a tervet és keresett is magának feleséget, hogy okmányhoz jusson.

Debrecenben nem talált megfelelő »feleséget« és így kiutazott az egyik közeli községbe és ott megismerkedett egy igen csinos leánnyal. Az ismerkedést hamarosan házassági ajánlat követte és az orosz herceg feleségül is vette a magyar leányt. Azt hitte a leány, hogy valóra vált egy mese és ő, mint a herceg felesége fog élni és majd ha elűzik a bolsevikieket, akkor hazatérnek az ősi kastélyba és szétnéz férje birtokán, mely majdnem akkora, mint Hajdú mezeje.

A mese azonban csak annyiban vált valóra, hogy ő felesége lett a

menekült orosz hercegnek, de csak papíron az anyakönyvvezető előtt.

Az orosz hercegnek annyira sietős volt az útja, annyira égett talpa alatt a föld, hogy nászéjszakát sem volt ideje tartani.

Kiváltotta az anyakönyvi másolatot, gyorsan bejött Debrecenbe, hogy itt mint magyar asszony férje és hajdumegyei lakos, útlevelet kapjon. Az anyakönyvi kivonat alapján a herceg, akinek személynét igazolták, megkapta a szükséges iratokat és Debrecenből már vissza sem ment a hajdusági községbe, hanem menekült tovább. Azoknak, akik vele érintkeztek Debrecenben, elmondotta, hogy rettenetesen fél a cseka embereitől, akik az egész családját kiirtották már. Nincs maradása, mert tudja, hogy utána jönnek és kivégzik, ha elérik a szovjet bérceit, mert ő is több szovjet vezetőt kivégeztetett ellenforradalmi csapatával. A fiatal asszony csak várta férjét vissza, de hiába. Levél érkezett, hogy elutazott férje, a herceg és egyhamar nem is látja.

A hajdan nagyhatalmú orosz herceg hivatalos felesége a kis hajdusági fészekben csakhamar rájött arra, hogy ő tulajdonképpen soha sem lesz valójában felesége a menekült hercegnek. Felvilágosították, hogy csak azért kötött vele házasságot, hogy okmányok birtokába jusson.

Eltelet tiz év a házasságkötés óta és az orosz hercegnő, akinek eleinte tetszett, hogy az ő férje, — ha papíron is, de egy valóságos orosz herceg, kezéte tehernek érezni ezt a szinleges házasságot.

Rájött arra, hogy ő férjéhez van kötve, aki orosz állampolgárnak

tekintendő a törvények szerint és ő egy idegen állampolgár felesége, bár nem is látta az esküvő óta.

Belátta, hogy a szép mese, kellemtelen valósággá vált és szeretne menekülni a házasságból, melynek ő semmi édes boldogságát nem érezte, csupán az üres cím maradt meg és az — anyakönyvi kivonat. Tanácsért fordult, hogyan szabadulhatna meg a kellemetlen házasságtól. Férjhez is mehetne és szeretné a maga életét élni nem pedig szenvedni, mint az elmenekült orosz herceg itt maradt árnyéka.

Azt tanácsolták neki, hogy a debreceni törvényszéken próbálja meg a válóper megindítani és hivatkozzon arra, hogy férjét tiz év óta nem is látta és hogy a házasság már abból a szempontból is érvénytelennek tekintendő, mivelhogyan ő még leány maradt.

A törvényszékhez beadta a házasság felbontását kérő iratokat,

de nagy esalódás érte. Közölték vele, hogy hiába kísérletezik, mert

a válást nem mondhatja ki a magyar bíróság, mert orosz állampolgárral kötötte és az orosz állammal pedig nincs megegyezés a házasságok felbontása tekintetében.

A hajdusági menyecske így orosz hercegnő marad, vagy akarla, vagy sem.

A férj, mint az utólagos kutatás megállapította Spanyolországba ment, de hogy onnan hová távozott, nem tudják. Jött egy bizonytalan hír arról, hogy valamelyik óceáni szigeten telepedett le, ahol reméli, hogy nem éri el már a szovjet terroristáinak keze.

A kénytelen hercegnőt azonban nemcsak szabadságától fosztotta meg a házasság, hanem anyagi veszteségei is vannak. Nagyvárard mellett van háza és földje és most nem juthat hozzá — a házassága miatt.

A válást nem mondják ki az emberek jelenlegi állása mellett, hiába van meg arra minden lehetőség. Az új házasság nem jöhet létre a megfelelő törvényes intézkedés hiányában és így az orosz hercegnő — aki még leány — várhatja férjét, hogy felbontassák azt a házasságot, melyet elkezdni sem volt idejük.

Bence Mihály

Tiz hónapi börtönre ítélték az elegáns debreceni tolvajnőt

A debreceni törvényszék dr. Jenei-tanácsa szombaton délelőtt tartotta meg a folytatólagos főtárgyalást Nagy Lajosnének, az elegáns tolvajnőnek a bűnyűjében. A vádlott, aki már többször volt elítélve lopásért, elegáns divatszabású ruhában és széles szabású keppben ült a vádlottak padján. A bíróság kihallgatta Szabó Eleket, aki mint sértett tett vallomást. Elmondotta, hogy észrevették, amint bement a szobába és kilopta a ritikült. Menekülése közben feltartoz-

tatták, de kiszakította magát az öt lefogni akaró kézből és elmenekült. Körözés alapján Egerben fogták el és úgy hozták le a debreceni törvényszék fogházába.

Az első és most a folytatólagos főtárgyaláson is tagadta a vádlott, hogy része lenne a lopásban. Azt állította, hogy Debrecenben nem követte el a tolvajlásokat és összeüvesztik egy másik, hasonló, csinos formájú nővel.

A bíróság a bizonyítékok alapján megállapította Nagy Lajosné bűnösségét és elítélte tízhónapi börtönre, mivel már többször volt büntetve. Az elítelt, aki állandóan az ártatlanságát hangoztatta, kijelentette az ügyész nagy meglepetésére, hogy megnyugszik az ítéletben. Az ítélet jogerős lett.

Nagy Lajosné a debreceni törvényszék fogházából a napokban Egerbe szállítják, mert ott is eljárás indult ellene lopások miatt. Az egri törvényszék az iratokat a debreceni törvényszékhez küldte át egy büntérral együtt, kérve, hogy egyesítsék a bűnyűket és együtt tárgyalják le Debrecenben. A törvényszék azonban kimondotta, hogy költségkímélés szempontjából nem rendeli el az egyesítést a Nagy Lajosné-féle ügyeknek, mert Egerből 15 tanút kellene megidézni. Így kerül új tárgyalásra Nagy Lajosné az egri viselt dolgaiért.

Műasztalosnál elsőrendű

műbutorok

olesó árban kaphatók, asztalosmunkák ilesón, izlésesen készülnek

Kiss Testvérek

műasztalos műhelyben, APAFFY UCCA 131. SZÁM.

3

a magyar igazság!

I.

A Provincia pengőszelvényvel kényelmesen, minden utánjárás és alkudozás nélkül rengeteget takarékoskodhat Budapesten.

II.

A Provincia pengőszelvényeket, amelyeket Ön itthon kedvezményesen vásárol, teljes névértékű készpénzként fogadják el a legkitűnőbb, legnépszerűbb fővárosi színházak, kabarék, mulatók, szállodák, penziók, sörözők, éttermek, kávéházak, sporttelepek és az autótaxik.

III.

A felhasználatlan pengőszelvényeket a helyi kirendeltség, vagy Budapesten a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja (V., Tükör utca 4.) bármikor visszaváltja.

A Provincia Utazási és Jegyiroda debreceni kirendeltsége:

Belvárosi Takarékpénztár Rt. Piac u. 53

Tungstam DUPLASPIRÁLLÁMPA jobb, gazdagosabb!

HETI MŰSOR:

Január 12-én vasárnap délután fél 4 órakor, olcsó helyárakkal, Halassy M. PITYU.

Este 8 órakor dr. Szedő Miklós felléptével: **HÁROM A KISLÁNY.**

Január 13-án, hétfőn este 8 órakor, dr. Szedő Miklós felléptével: **LUXEMBURG GRÓFJA.** (A bérlet).

Január 14-én, kedden este 8 órakor: dr. Szedő Miklós felléptével: **HÁROM A KISLÁNY.** (B. bérlet).

Három a kislány

Schubert bűbajos, örökszép muzsikája esendült fel tegnap este parádés szereposztásban és előadásban a Csokonai színházban. Dr. Szedő Miklós volt a darab főszereplője, aki nemcsak énekében, de megjátásában is elének állította az alkotó zenit, aki megteremtette a muzsikát, de nem tudja elmondani szíve szerelmét. Tenorja pompásan zendült, esengett, borsongott a schuberti melódiák bárszerűen meleg muzsikájában. Végtelen finom művészettel érzékeltette a muzsika légiésen finom voltát s nem egyszer megismételte a közönség ezeket a soha el nem évülő finom dalokat. Nagy Gábor elegáns Schober bárója hangján és énekén keresztül talált a szívünkhez és a vendég művészek méltó partnere volt. Radnóthy Éva végtelen finom eszközökkel szólaltatta meg Tschöll papa otthon maradt leányát. Pompás éneke most is jól hatott s külön egyest érdemel magyarszerű ruhájával. Pillér Ferenc sok megérzéssel és átéléssel állította elének Tschöll papát s László Ilával együtt különösen a második felvonás „Árva a ház” című dalával arattak ószinte sikert. Meg kellett ismételnünk a könnyes melódiá verseit. Horváth Klári, Lakos Klári, Szalma Sándor Kovács Árpád, Bodó József rövid szerepeikben is jók voltak, szerves tagjai, majdnem azt irtuk, részei ennek az előadásnak. Selmeczy Mihály Novotnyja pedig egy újabb figura a Selmeczy kifogyhatatlannak látszó alakító művészetéből.

Bethlen B. László szívvél, átérzéssel hozta ki a schuberti muzsika végtelenül bájos szépségét, míg Jakabffy Dezső gondos rendezéssel szolgálta a szép sikert.

sz. r. i.

PITYU — HALASSY MARISKA.

Ma, vasárnap délután olcsó helyárakkal az idény legnagyobb vigjáték sikerét a „PITYU”-t játssza a Csokonai Színház félnégy órai kezdettel, Halassy Mariskával a főszerepben. Aki mulatni s kacagni akar, az okvetlenül menjen el ma délután a színházba, mert egy felejthetetlen emléke marad Halassy Mariskának ez a csodás ala-

kítása, amelyet a „PITYU”-ban produkál. Az egész város a „PITYU”-val kapcsolatban, — kik az előadást megnézték — azt a tényt szögezték le, hogy az egész nézőlér a darab elején mosolyog, később nevet és végül kacagóorkánban tör ki, ezen a mulatós vigjátékon.

DR SZEDŐ MIKLÓS VENDEGJÁTEKA.

Dr. Szedő Miklós ma, vasárnap este és kedden este a „Három a kislány”-ban lép fel, mint vendég a debreceni közönség előtt, míg hétfőn a „Luxemburg grófja”-ban ismétli meg azt a nagy sikert, amelyet legutóbbi vendégszereplése alkalmával kivívott. Ma elismert tény az, hogy dr. Szedő Miklós a Schubert-dalok legjobb énekese. — Ezért volt tegnap este olyan óriási sikere, amilyen sikerre régen emlékeznek a színházi emberek. Szedő Miklós gyönyörű lírai tenorja teljesen betöltötte a színházat és mindenki a legnagyobb áhítattal, élvezettel hallgatta Schubert csodaszép melódiáit.

KARDOSS GÉZA A „HÁROM SÁRKÁNY”-BAN.

Kardoss Géza családi gyásza miatt félbemaradt a „Három sárkány” sorozatos előadása. Ezt pótolja ki szerdán és pénteken este, amikor mindkét alkalommal ketten egy jeggyel nézhetik meg a „Három sárkány”-t, Kardoss Géza felléptével. Ezzel a ténykedéssel is módot akar nyújtani a színház igazgatósága, hogy aki még nem látta ezt a brilliáns cigányzenés vigjátékot, Kardoss Géza felléptével, — tekintve a nagy érdeklődésre — mindenki megnézhesse.

Szombaton, 18-án mutatja be a Csokonai Színház az idény nagy újdonságát, a „Bécsi Tavasz” slágeroperettét Gellért Marikával a főszerepben. Január hó 23-án, csütörtökön este „BOHEMELET”, nagyopera, Orosz Júlia, Laurin Lajos, Erdy Pál, dr. Dalnok Viktor, Vermes Jenő, Komor Vilmos felléptével.

Radnóti Éva primadonna színpadi ruháit e szombati Kovács Margit készítette. Kálvintér 5. szám.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: „Láthatatlan front”. Izgalmas kémdráma, George Brent, Mirna Loy főszereplésével. — Megelőzi: „Csodasugár”. Előadások 3 5 7 és 9 órakor.

Katonai bevonulásra olcsó árak

Figyeljen a címre.

Hivatkozzon erre a hirdetésre.

Sárkefe, ruhakefe, fényesítőkefe most 24 fillér

Kürömkefe, bekenőkefe — — — — most 16 fillér

1 Borotva készülek 10 pengével — most 96 fillér

6 darab Balaton pengő — — — — most 28 fillér

Férfi hajkefe — — — — — most 36 fillér

KISS FERENC illatszertára Csapó u. 34

Bokor Margit, a bécsi állami Opera koloturprimadonnája a Zenekedvelők Köre januári hangversenyének művésznője

Bokor Margit egyike azoknak a fényes neveknek, amelyek a művelt külföldön a magyar művészet nagyságát hirdetik. A bécsi állami opera, amely a drámai zene legmagasabbrendű művelésének hagyományait ápolta mindenkor, jelenleg két büszkeségének nevével csábitja egész Európa zenekedvelő idegenforgalmát, az egyik Svéd Sándor, a másik *Bokor Margit*. Legutóbb ünnepelte az egész világ Bellini centennáriumát. A bécsi opera Bellini-estjét Európának minden számottevő fővárosa átvette rádió és ennek a fényes előadásnak középpontjában, Bokor Margit, a tüneményes belcanto-művésznő állott. A debreceni Zenekedvelők Köre még az elmúlt nyáron szerződtette le, egy estére az

Európaszerte ünnepele, kiváló művésznőt. Az őszi Bellini-ünnepségek nagy sikere igazolta a Zenekedvelők Köre óvatosságát, hogy már a múlt nyáron megkötötte ezt a szerződést, a Bellini-ünnepségek nagy európai sikere után aligha sikerült volna ezt a szerződést nyelbeütni, mert a világsiker folytán megsokszorozódott ázsziót egyszerűen nem tudta volna megfizetni a debreceni közönségnek.

Január 22-én, szerdán este 8 órakor lesz Bokor Margit debreceni hangversenye az Arany Bika dísztermében. Az előjelek után ítélve ez a hangverseny az idei ciklus csúcspontja lesz, nemcsak művészi színvonal, hanem látogatottság tekintetében is. Jegyelővét: Méliusz, Bika-hall.

Kitűnően sikerült a ref. gimnázium Csokonai teaestje

Nagy sikerrel zajlott szombaton este a debreceni református gimnázium »Csokonai« tea-táncestje. A megjelent előkelő közönség élvezetes műsorszámokban gyönyörködve és a mindennapi élet gondjait-bajait elfeledve maradt együtt a kora hajnali órákig.

Kevésrel nyolc óra előtt népvándorlással embertömeg hűmpölygött az »Arany Bika« felé, ahol a szokásos keretek közt rendezték meg a »Csokonai«-teát. A nemes cél és az emberbaráti szeretet megmozgatták az emberek szívét és gondoltak azokra a szegény diákokra, akiknek a felsegélyezésére volt szánva a tiszta jövedelem és hatalmas tömegekben lepték el a báltermet.

Az intézet igazgatóságát és tanári kart csak köszönet illetheti a kiváló rendezésért.

A műsor bevezető száma *Imre István VIII. b) oszt. tanuló* konfe-

rantsa volt. A vidám részeket a közönség hangos tetszéssel jutalmazta. Gróf *Tisza József* egyfelvénás dramolettje, »A festett császár« következett, amely megfogta a közönség lelkét korhű ábrázolásával. A volt császári lakáj császárkultusza és a mai világban élő pincérfiú között felmerült éles ellentét mesteri rajza ez a darab. Végeztével a közönség zajos tetszéssel hívta elő a darab szerzőjét, aki sikerével beigazolta, hogy méltó utódja nagynevű nagyapjának.

A harmadik szám *Balogh Béla* vidám monológja egyszerű kapcsolat volt a műsor komoly része és a bál vidámság között.

Külön dicséret illeti meg a dramolett szereplőit. Bódi Szerént, Orbán Lászlót, Baskay Antalt, Kalas Gézát és Münich Ivánt. A darabot Kassay Károly színművész tanította be kiváló hozzáértéssel.

A vidám társaság zajos jókedvvel kezdte meg a táncot és a késő hajnali órákig maradt együtt.

A megjelent úrhölgyek és úrleányok névsorát helyszűke miatt legközelebbi számunkban közöljük.

Tűzifa és szén
legmegbízhatóbb és legolcsóbb
beszerzési forrása
Békési és Löw
Telep: Bánffy u. 4. Hugária malom
mellett. — Telefon: 19-45.

Östehetség szólal a barázdás földekről

Egy komádi földműves-legény versei — Hat millió magyar-tibore jáját hallatja és Petőfi lelkét hívja a csonka ország teteméhez.

Korunk tudományos állásfoglalása szerint egyedül érintetlen tiszta magyar réteg: a paraszt-osztály. Ebből a kihasználatlan öserőből várja a magyarság új életenergiához való jutását. S valóban az országban mindenütt egyre több lesz azoknak az egyszerű embereknek száma, akik kiemelik fejüket a barázdás földekről felfelé a szellem birodalmába.

Ma már minden túlzott kortüneti hérosz-kultusz nélkül elmondhatjuk, hogy ez a réteg a kiaknázatlan értékek kutatója, melyre a mai gazdasági élet nehézségei bilincseket raktak ugyan, de el kell jönni az időnek, amikor az anyagi gondoktól felszabadult ember a szellem meghódítására indul el.

Még csak egyes, különálló fakilyafények lobognak fel az országban itt is, ott is; fényük imbolygó, kereső, halvány színekben játszik. Ezek a cikkázó villanások a költészet, művészet világában gyulnak fel, de annál nagyobb lángfolyam az, amelyik a felső iskoláknak az egyszerű nép fiai által való meghódítása után az intellektuális életben hömpölyög végig.

Östehetségek ütök fel fejüket a magyar életben, hogy részt kérjenek a kultúra folytatásából. Szeretettel kell felkarolnunk ezt a réteget, népünk gyökérmagját, mert inuen táplálkozik, ide tér vissza vitaminok felvételére a nemzet.

Lapunkhoz a napokban néhány verssel teleírt kézirat érkezett a föld gyermekétől. Nándory Balázs 23 éves komádi születésű és lakos földműves-legény költeményei ezek. Röviden leírja élettörténetében, hogy 1920-ban a feje beszakadt s azóta akadozva beszélt, de az elemi és két gazdasági iskolát e testi fogyatékosága ellenére is sikeresen elvégezte.

— A versírással kicsiny korom óta foglalkoztam, de annak legtöbb részét gyerekésszel a tűzbe dobtam, — írja egy helyen.

Elbeszéli, hogy a komádi KIE-ben többször olvasta fel költeményeit és 1934-ben a „Komádi és Vidéke” e lapban egy verse meg is jelent.

— Az idők folyamán beszédem csaknem teljesen kijavult, úgyanyira, hogy a katonáéknál, mint a század költője szerepeltem és a század előtt többször szavaltam — mondja. Leírja még, hogy családja is komádi születésű, egy fivére 1923 óta Amerikában él, másik testvére pedig a detektív osztály kötelekébe tartozik.

— Mindegyik önmaga erejéből küzdötte fel magát.

Ez az utolsó mondat az, melyből kieseng a felemelkedni akarás, az öntudatosabb, szélesebb horizontú élet porondjára.

Ami a verseit illeti, azokban a gondolat ereje fogja meg az embert leginkább s ezek a gondolatok századok szunnyadó érlelődése után most költészetté nőttek ki.

Ez újév hajnalán címűben így ír:

Gyászszín palástomból mellem kitakarom s belőle forró tibore, piros vért ömleszték... a zokogó vértől ázott könnytől verejtéktől gőzölgő édes anyaföldre... hol hat millió magyar tibore késő jajjába zokog a szellő.

E sorokban az örök paraszti lélek esendül fel sötét árnyalattú tibore-alakjában, mely aggódo szeretettel hajlik az életadó föld felé... E vers további részében történelmi időkbe visszanyúló erőben, való hitről beszél, amikor azt írja, hogy ez a föld a:

Magyaroké, Mienk lesz újra.

»A földre szállt lélek« című vers Petőfi lelkét hívja tetemre a szét-darabolt ország ravatalához.

Hogy lássa miért folyt a vére.

Petőfi-ben a szabadságot, életét áldozó eszményét látja a nép, akinek *Leleke bosszútól viharzott*, amikor meglátta, hogy a »nagy-országból...« csak egy csonka vérző darab maradt meg.

Petőfi leleke tenni akar

Elzengi újra, talpra magyar!

És később Petőfi lelke feloldódik a szabadsághősök általános képében:

Leleik indulnak a harcra, Világot nyerő diadalra!

Vádoló szavak is vannak ebben a versben, melyeket a mai magyar élet felé kiált a nép fia:

Az élők csak nyugton hallgatnak, a sírban lévőek nem nyugodnak.

Az első sor a mai magyar letargikus minden-mindegy hangulatú magyart ostorozza, akit a meghalt magyaroknak, kiszélesített értelemben a népnek kell felrázni a tette.

Egészen más hangot üt meg egy másik versében:

Fényárban úszik a város

Kedve vígsággal határos...

Tombólj mámoros élet,

Hadd vidulja én is véled.

És a szerelmi költészet?

A biborpalástos éjszakán

Tündöklő napok hűs hajnalán

Minden utamban csak téged látlak.

De a zavartalan szerelmi életre már sötét, megnagyított árnyékokat vetít a mai bizonytalan élet háttére. A háboru démonától forrongó élet ez a háttér... fagyos, rideg árny, mely borzalmas karjával le akarja hervasztani az életet. Egy óriás bálvány-isten ez, mely vértelen szemekkel nézi a lábainál virágzó emberpárokat... És vár a pillanatra. — Ez a gondolat rejlik a következő sorok közt:

A háboru démonától forrongó enyhe tél ölén borulj szívemhez édesem...

Ma élvezzük a halvány tél boldogságát, holnap talán vad, véres harcokban elmerengve gondolkodom a letűnt napokra.

Igy szól ez az egyszerű fiatal magyar ember. S talán nem is annyira maguk a versek fontosak, melyek végeredményben iskolázás,

önmívelés folytán kitisztulhatnak hanem az az általános feszültség, a felemelkedni akarás vágya, mely mindenütt észlelhető, öntudatos és még csak homályos sejtésekben: a magyar jövő érdekében.

Igen! Tanítani kell még ezt a népet, vezetni, megismertetni az élet magasabb hegyesucsáival, hogy értékeit felszínre hozhassa, egyre hatalmasabb arányokban.

A szinpadai rögtönzések nagymestere, aki egyben a debreceni közönség kedvence is, beszél eddigi pályafutásáról, a jó bemondásokról és arról, hogy már régen akart Debrecenbe jönni

Érdekes beszélgetés Selmecei Mihállyal

A Csokonai színház új társulatában mindjárt az első előadásokon feltűnt a közönségnek egy jóalakú színész, aki bár még fiatalember, többnyire jóízű, öreguras figurákat alakít, de olyan páratlanul gazdag humorral és eredetiséggel, hogy már első ízben meg kellett tanulni a nevét. *Selmecei Mihály* azóta az alakítások hosszú során át gondoskodott arról, hogy ezt a nevet el ne felejtse, hanem sikerdús esték során mindjobban odanőjön a publikum szívéhez.

De nemcsak elsőrendű, kvalitásos színész Selmecei Mihály, hanem páratlanul leleményes rögtönző is. A rögtönzésnek a magyar szinpadokon ősrégi multja van. Az utóbbi időkben ugyan a rendezői szigor kissé megnyirbálta ezt a dús virágzó magyar-színész sajátosságát, melyet pedig, ha sikerült volt, viharos tapsokkal jutalmazott a váratlannal szemben mindig hálás publikum. Nem a mi feladatunk rámutatni arra, hogy éppen a mai, ötletelen, sovány és vérszegény humorú darabok korában mennyire értékes segítség a siker felé evickelő darabnak a Selmecei-féle ötletesen rögtönző színész szellemessége.

Egy kis példával megvillantjuk ezeket a rögtönzéseket, esetleg éppen a közelmúlt egyik darabjával, a Luxemburg grófjával kapcsolatban, melyben a kitűnő operaénekes, Szedő Miklós vendégszerepelt.

Szedő a szerep szerint ezekkel a szavakkal fordul a rozoga öreg urat játszó Selmecei Mihályhoz:

— De az Istenért, kérem... Hát szedje már össze magát.

Ekkor jött Selmecei. Felháborodottan kiegyenesedik és viharos gesztusok közben, felhorkanva jelenti ki:

— En szedjem össze magamat?... Hiszen maga a Szedő.

Próbaközben kerestük fel Selmecei Mihályt, a debreceni közönség kedvence színészét, úgyis mint a szinpadai bemondások nagymesterét, hogy beszéljen valamit magáról. A legkiábrándítóbb munkaközben találjuk, amivel színész foglalkozni szokott, éppen a festéktől lemosott arcát vazelinezi öltözőjében. A fényes kenőcs ott csillog az arcán, miközben csendesen, szeré-

nyen beszélni kezd.

— 1918-ban végeztem Pesten az Országos Színakadémiát. Azután mint táncoskomikus 5 évig Aradon voltam Szendrey-nél, hat évig pedig Kolozsváron Janovics Magyar színházánál. Voltam Pécsen is Tolnay-nál és egy évig a budapesti Király Színház tagja voltam. Kardos Gézával már négy éve kacerkodom, ő is mindig érdeklődött utánam, de valahogy mostanig úgy alakult, hogy ez a szerepkör nem ürtült meg. Végre az idén mégis sikerült és nagyon boldog vagyok, hogy abban a városban lehetek és annál az igazgatónál, akiről annyi jót és szepet halottam.

— Kedvencei darabjai?

— Aki mer, az nyer. Százhuszas tempó. Pityu.

— Prózában, vagy operetben játszik szívesebben?

— Ha akad egy értékes darab, természetesen prózát.

— Melyik volt az idén a legsikerültebb rögtönzése?

— Az »Aki mer, az nyer« harmadik felvonásában a szőnyegjelenet. Mikor a stréber és basáskodó cégvezetővel megigazítottam a szőnyeget. Ez teljesen kitalált dolog a szővegeknyvben semmi sincs belőle.

Bücsúzól még pár »jóízű« esetet kérünk.

— Fiatal színész koromban Csűrát játszottam a Gyimesi vadvirágban. A szinpadon nagy szünet volt, valakinek beszélni kellett volna. A sugó csak azt sugta be: »Csura beszél«. Zavaromban felkiáltottam: »Ne azt mondja, hogy Csura beszél, hanem, hogy mit mond Csura?«

— Más...

— Aradon beugrottam egy szerepbe, de olyan hirtelen, hogy azt sem tudtam, melyik darab megy. Az illető művészt nem találták s belöttek helyette a szinpadra. Beszélek, beszélek, hasból mindent s egy nagyon fontos végszó lett volna: »Csengessen.« A sugó felsugja: csengessen, én pedig zavaromban azt mondtam: »Csendesesen szívem«. Olyan hahotába fulladt az előadás, hogy percekig nem lehetett folytatni. — fejezte be ezzel a kedves epizóddal a beszélgetést Selmecei Mihály.

(K. I.)

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Magyar népdal- hangverseny

Január hó 19-én, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel tartjuk meg magyar népdalhangversenyünket a piarista reálgimnázium aulájában. Belépődíj nincs. Önként felajánlott pénzdíjakat a csapókereskedő, kat. templomjára köszönettel fogadjuk.

Műsor:

1. Magyar népdalok Nádasdi Kálmán feldolgozásában. Eneklő a Szent László Dalárda.
2. Gyula diák: Apáknak mondja. Előadja Halasi Mariska szín. avésznő.
3. A magyar néplélek a XVI. és XVII. század népdalaiban. Előadja: dr. Tibor Lajos piarista tanár.
4. Magyar népdalok (XVI., XVII. sz.). Előadja Rác Janesi és zenekara.
5. Magyar népdalok. Eneklő Rác Lilike urleány Rác Janesi és zenekara kíséretével.

Szünet:

6. Magyar népdalok Bárdos Lajos feldolgozásában. Eneklő a Szent László Dalárda.
7. Kurucdalok. Előadja Rác Janesi és zenekara.
8. Kurucdalok. Eneklő Neuwirth Márta szigorló orvosnő Rác Janesi és zenekara kíséretével.
9. Magyar népdalok Demény Dezső feldolgozásában. Eneklő a Szt. László Dalárda.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor ur Soos Béla, délután 5 órakor dr Farkas Pál. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, délelőtt 11 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Kiss Antal, Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Kucsár Dezső, délután 5 órakor dr Farkas Ignác. Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Kolozsvary Kiss László, délután 3 órakor Márki Kálmán. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 5 órakor vitéz Szabó Endre. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor Kovács József. Nyilas-telepi templomban délelőtt 10 órakor Papp Imre, délután 3 órakor Telkes György th. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Csapókereskedőben délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután 3 órakor Molnár János th. Nyúlason délelőtt 10 órakor Murányi Árpád th. Szegegyházban délelőtt 10 órakor Szenes László. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Téglaskertben délután 3 órakor Birinyi János, Lukaházán délelőtt 10 órakor Halász András. Cuccán délelőtt 8 órakor Mezey Béla. Fancsikán délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan. Hármashegyben délelőtt 10 órakor Vajda László. Kőszélszegen délelőtt 10 órakor Csánky Gábor. Pácon délelőtt 11 órakor Bagdy Dániel. Kádárdűlőn délelőtt 10 órakor Mezey Béla. Sámsoni uton délután 4 órakor Magyar Bertalan.

A Szent Erzsébet Egyesület vacsoraszte

Ma este 8 órai kezdettel tartja meg a Szent Erzsébet Egyesület nagysikerűnek ígérkező vacsorasztejét az Angol Királynő éttermében Rác Janesi és cigányzenekarának muzsikája mellett. A kedvező előjelek után itélve egyik legfényesebb és leglátogatottabb társas összejövetele lesz az idei farsangi szezonnak az Erzsébet vacsoraszte.

A vacsora megkezdése előtt dr Milleker Rezső egyetemi tanár, az egyesület igazgatója ismertető propagandaelőadást tart a Szent Erzsébet Egyesület égisze alatt rendezendő országos jellegű nagy társasításhoz, amelyet az egyesület védszenté avatásának 700 ik évfordulója alkalmából rendez Thü-ringiában s Németországnak ama városaiban, hol Szent Erzsébet élt, nevelkedett és meghalt. Eppen ezért kéri az egyesület kedves vendégeit, hogy 8 órára pontosan jelenjenek meg. Asztalfoglalásokat még a délelőtti folyamán lehet eszközölni az Angol Királynő főpincéjénél.

Vacsorajegy 1.20 P, a jegy ellenében a változatos és bőséges zónarendszerű vacsorát Németh Nándor, az Angol Királynő étterem tulajdonosa adja.

TOKALON Paris

bombasikert aratott püdere, arckrémei és szappanai 1.20
a KÖZPONTI DROGERIÁBAN
városházépület.

— **Róm. kath. istentiszteleti rend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és a kapolnában.** Rendes vasárnapi szentmisere. Misek a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. 8 órakor piarista mise. Fél 10 órakor nagymise pontifikál dr Beóthy György Tibor apát, szentbeszédet mond Tóth István káplán. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután ajátosság. A kapolnában szentmisék és prédikációk a szokott időben: Augusztus szanatériumban dr Hanzely Lajos egyházmegyei levéltáros. Csapókereskedőben Kummergruber Emil kegyesrendi tanár, a Kath. Otthon igazgatója. Homokkerten dr Rassovszky Kálmán kegyesrendi tanár. Nyilastelepen Pálam József káplán. Hajdusámszonban Novák Gyula káplán. Józsan Szabó Imre püspök itanácsos.

— **Vasárnapi rend a gör. szert. róm. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katona-mise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentseki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ajátosság, 4 órakor vespernye, utána szentsejnimadás.

— **Az evangélikus templomban** (Miklós ucca 3. sz.) vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Este 6 órakor az „imáhetet” bezáró áhitat igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László alesperes.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8-tól 9-ig vallásos estély vegyeskar- és zene-szamokkal. Szerda este 7—8-ig imaóra.

— **Kinevezés.** Dr Csorba Antal fogalmazó tb. tisztúgyész a főispán th. városi tisztúgyészé nevezte ki.

— **Vay László főispán Budapestre utazik.** Báró Vay László főispán hétfőn reggel Budapestre utazik, hogy az egyes minisztériumokban a várost érintő fontosabb ügyekben tanácskozáskor folytasson. Valószínűleg két napig marad a főispán a fővárosban.

RIVOIRE

szencziós arc- és ajaklakk rouge a

KÖZPONTI DROGERIÁBAN
városházépület.

— **A Szülők Iskolája** ez új esztendőben január hó 14-én, azaz kedden este 6 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében ismét megkezdte előadásait. Előadó: dr Ilyés Endre tanítóképzőintézet tanár, aki a gyermeknevelés egyik igen fontos kérdéséről „A halára való nevelés”-ről nyújt hasznos tájékoztatást. Az előadás az Iparos Dalegyet fog közreműködni. Az előadás díjtalan. Az érdeklődő szülőket és nevelőket ez uton is meghívja a Szülők Iskolájának vezetősége.

HERMANN fodrászata 4 pengőért garanciával villanyvonalú. Ondulolás 50 f, hajmosás + ondulolás 80 f, női hajvágás 40 f. Piac u. 67 Vármegye-házaisz emelet

x **Orvosi hír.** Dr Boruzs Béla orvos rendelőjét Magocsi György-ter 6. alatt megnyitotta.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** január 14-én, kedden este 6 órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében tartja rendes heti összejövetelét, melynek tárgya: vita a dr Varga Lajosnak „Az állam és társadalom viszonyáról és feladatairól” címen a decemberi összejövetelen tartott előadásáról. Az összejövetelre ezuton hívja meg a karsarsakat az Elnökség.

x **Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna ucca 10—12.** Dívatos vízhatlamok, tartós gépindulatlásban 10 éves hajfestésben 20 éves gyakorlat. Elrontott hajakat is javítok.

— **Kezdődő üldérelmeszedésnél,** reggel éhgyomorral egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyveségét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti s a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvos-tudomány vezető egyéniségei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan sokra, mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhén módon szabályozza a szervezetre oly igen fontos gyomor és bélműködést.

— **A Szociális Misszió Társulat,** debreceni szervezete, folyó hó 14-én, kedden délután négy órakor tartja rendes havi választmányi ülését, a re. főgimnázium földszinti tanácstermében, melynek egyik fontos tárgya lesz a karácsonyi segélyakcióról való beszámoló. A gyűlésre az egyesület tagjait, valamint a leányklub, leánykör és asszonykörök képviselőit ezuton hívja meg az elnökség.

x **Naményi Gyorsíró- és Gépiróiskolában,** folyó az irodai gyors- és gépirók szakszerű kiképzése. Beiratkozni évközben is bármikor lehet. A tandíj mérsékelt. Tanfolyam után alanyi vizsga, államérvényes bizonyítvány. Helyesírástanítás, széprás-tanítás, különórákban is. Batthyány ucca 11. szám.

x **Délutáni tanetanfolyam kezdődik** 15-én, délután hat órakor, diákok részére, a Balogh-táncintézetben.

— **Kultúrdélután** lesz ma délután félnyolc órai kezdettel a szaboszlói úti katolikus elemi iskolában, ahol a kat. népszövetség II. ker. csoportjába tartozó fiúk csoportja fog kellemes műsorszámokkal fellépni. Nívó előadást fog tartani a gyermeknevelésről dr Erdélyi László gyermekorvos. Belépődíj nincs. Minden érdeklődőt szívesen lát és hív a vezetőség.

x **Fogorvoslás.** Piac ucca 5. Tömér 2 pengő, műfogak 2 pengőtől, tozuzás díjtalan. Davidovits ál. vizsg fogász.

— **Vallásosestély az ispotályi ref. templomban.** Az ispotályi templomban ma délután öt órakor tartandó vallásos estélyen gyülekezetek énekes után kátt olvas és imádkozik Felker János lelkész, egyet. quastori elnök. Kétfel magyaros v. Szabó Endre v. o. lelkész, Kovács Lajos, Nagy István, Te, Isten” e. szép éneket a saját orgonakísérettel előadja Benyay Imre énekes. A vallásosestélyi Kucsár Dezső segédlelkész imádsága után gyülekezetek énekel ér véget.

— **Lopás a vonaton.** Dr Markovics Lajos ügyvéd, Deák Ferenc uccai lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy Pestről hazafelé utazva, a gyorsvonaton ellopták tőle hamuszínű sálját és táskáját. A tettes kézrekerítésére a rendőrség erélyes nyomozást indított.

— **Hamispenzterjesztők garázdálkodnak Debreczenben.** Ujabbán ismét elterjedtek Debreczen környékén a forgalomba hozott hamispenzterjesztők. Ezúttal a pénzhamisítók nagyobb emleltü pénzzel manóvezetnek, mert több jól sikerült hamis öt pengőst hoztak forgalomba. Tekintettel a nagyvadásra, a rendőrség erősen figyelemmel lesz arra, hogy a vidékről bejövőket nehogy megkárosíthassák hamispenzterjesztőkkel.

— **Ellopták a telefonvezetékét** Egyed György Zöldfa uccai lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a pallagi Gazdasági Akadémia mentén levő utvonalon a telefonpóznákról levagdalták és ellopták a huzalokat több mint kilométernyi hosszúságban. Hasonló módon jártak el a tolvajok az Intézeti uti temetőnél, ahol mintegy hatszáz méter hosszú vezetékét vágta le és loptak el. A csendőrség erélyesen nyomoz a különös lopás tettesét után.

• ÚJ!! KIPRÓBÁLTAN JÓ, ÚJ!!
TARTÓS HULLÁM. HAJFESTÉS.
SAMPON NÉLKÜLI OLAJMOSÁS
Korpasodás, molysodás ellen is. Száraz hajakra tessék próbát es-
náltatni olcsó árak mellett.
Polgárnál, Svetits palota, fodrászok részére is.

Özv. Makay Kálmáné hirtelen meghalt. Széleskörben kellett részvételt az a hír, hogy özv. makói Makay Kálmáné, szül. uzoni Kuthy Irén, életének 58-ik évében, Nagyhegyesen meghalt. Az elhunyt előkelő úriasszony Harstein István nagybirtokos anyósa, özv. Makay Kálmáné már régebbi idő óta betegeskedett és tegnap reggel Nagyhegyesen levő birtokán, agyvérzés következtében váratlanul elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz az újpesti Köztemető ravatalozójából. Az elhunyt úriasszonyt előkelő rokonsága gyászolja: alsocsernátoni Bernáld, báró Apor, Platthy és a Szöröcsy-családok. — Az elhunyt temetését Dankó vállalata szállítja Újpestre.

Taraczközy Ferencné szül. Nagy Eszter vendéglős neje, életének 44-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. — Lakás: Wesselényi uca 99. — A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

D. Szabó Géza fűszerkereskedő élt 55 évét. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó-terméből a református egyház szertartása szerint. — Lakás: Malvin u. 68. szám. — A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Nagy István erdőtelepítő 67 éves temetése vasárnap délután félégység órakor lesz a Köztemetőben. — A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Fazekas Eszter 22 éves, temetése hétfőn délután három órakor lesz a Köztemetőben. — A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Szemán Jánosné sz. Toldi Eszter temetése hétfőn délelőtt 10 órakor lesz a Köztemetőben. — A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Tóvisi és Hőszéri Füzesséry Barnáné sz. Schelez Ilona ny. MAV felügyelő neje 69 éves korában Kabán, hosszas szenvedés után csütörtökön este elhunyt. Halálát gyermekei, vejei, menyé, unokái és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, a római kat. anyaszentegyház szertartása szerint. Lakás: Faragó uca 22. Temetését Dankó intézete végzi.

Özv. Székely Jánosné 78 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délelőtt 11 órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Erzsébet uca 22. Gebauer-cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Halás köszönetet mondunk rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, akik felejthetetlen férjem, testvérünk, sógorunk, polgár Katona Lajos elhunytával nagy bánatunkban résztvettek, végültségtételén megjelentek, ravatalára koszorút és virágot küldeni szívesek voltak.

Özv. Katona Lajosné és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szerietelt rokonunk, özv. Nagy Istvánné temetésén iránta érzett szeretetükből, végültségtételén megjelentek, ezúton mondunk köszönetet. Debreceni és Gombos család.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen nővérem elhunytá alkalmával kifejezett jóleső részvételt úgy a magam, mint fiam nevében ezúton mondok hálás köszönetet.

Özv. Schlachta Jánosné.

„Ha megfagyott a kezed ne menj mulatni”

Az ügyészség megadta az engedélyt a Bethlen ucai öngyilkos eselédleány elte metésére.

Részletesen beszámolt a „Debreczeni” arról az öngyilkosságról, mely a Bethlen uca 60. számú házban történt. Egy fiatal eselédleány magára zárta az ajtót és míg az anyja a kórházban tartózkodott felakasztotta magát a gerendára. A leány anyja rosszat sejtve rátörte az ajtót a leányra, levágta a köteleen csüngő gyermekét, de azon már nem lehetett segíteni, — mert meghalt.

A rendőrség befejezte a kihallgatásokat az öngyilkossággal kapcsolatban. Elmondotta az anyja, hogy a leánya

panaszkodott, hogy megfagyott a keze és nem tud dolgozni, nem is járt munkába. Mulatni azonban elment s ezért megdorgálta. — Ha megfagyott a kezed, ne menj mulatni — mondotta neki és megtiltotta, hogy társnőivel járjon. A munkanélküliség és a dorgálás keserítette el annyira a leányt, hogy felakasztotta magát.

A debreceni ügyészség a rendőrség jelentése alapján megadta a temetési engedélyt, mivel bűncselekmény nincs.

IPAROK FORGALMA JANUÁR 2-TŐL JANUÁR 9-IG

Az elsőfokú iparhatóság a következők részére adott iparjogosítványt.

Pécsi Lászlóné sz. Halász Lujza nőszabó, Vántora István műszerész, Horváth András hentes, Bódi sándor műlakatos, Patai Tibor, Lászlóné sz. Kádár Ilona szatócs, Katona Ida szatócs, Seres Lajos kádár, Siposs Józsefné telephelyről gépjárú bérkeosi, Nagy Mihály és Nagy Mihályné közkereseti társaságban gépjárú bérkeosi, Nagy János petróleum kiskereskedés, özv. Csengeri Ignácné született Csilla (Stern) Eszter rövidárú, úri és nőidivat kiskereskedés, Horváth János és neje sz. Fazekas Irma gyümölcs, déligyümölcs, cukorka, főzelék, baromfi, tojás, zöldség, burgonya, sülttök, patogatotttengeri kiskereskedés. Zöld Wladimirné sz. Kovács Margit takarmány, abrak, tűzfű, szén és burgonya kiskereskedés.

Az elsőfokú iparhatóság a következő iparjogosítványt szüntette meg:

Klein Salamon cipész, Grósz Lőrinc cipész, Terdik János hentes és mészáros, Mayer József rövidárú kiskereskedés, Singer Lajos papíráru bizományi kiskereskedés és közvetítés, özv. Kovács Sándorné cég- és címfestő, Nagy Mihály gépjárú bérkeosi, Nagy János kádár, Bánki Ferencné öszeres, László András ác. László András kőműves, Kerékgyártó Ferenc és Tóth András közkereseti társaságban molnár, Ladányi Lajos gyümölcs, déligyümölcs, tojás baromfi stb., Altmann Jenő rőfös; rövidárú és konfekció kiskereskedés.

ADOMÁNYOK A CSAPÓKERTI RÓM. KATH. TEMPLOM JAVÁRA: (Folytatás)

1 pengőt adományoztak: Kóródy Istvánné, özv. Rolkó Lajosné, Szilágyi Mihályné, Némethy Józsefné, Fischer Mihály, Kurtásné, özv. Konez Gáborné, Mike József, Pósfalvi István, özv. Bailer Antálné, dr. Major Sándor, özv. Nagy Lajosné, N. N., Reich Antal, özv. Szilágyi Sándorné, Vanda Gyula, Jászberényi Miklós, Kollár József, Gerece József, Gerece Sándor, Soós András, Horváth Béláné, Hesz Adolf, özv. Bailer Antálné, Reich Antal, Kövesi Károly, Németh Sándor, Borsi Lajos, Széll Sándor, Angyal József, dr. Major Sándor, Márton Antal, Zeisky Gizé, dr. Schlesinger, Schwarz Adolf,

Mandel Lipót, Daljos István, Tóth Vilmos, Auspitz Józsefné, dr. Bősze Lajos, Ádám János, Fisetóth Hihály, Fazekas István, Papp György, Szonyi László, Csanádi Béla, Nagy Károlyné, Paller Gusztávné, Dull Gyula, Tárnok Dezsőné, Nagy József, Gaszner Károly, Szűcs, Münzger Gyula, Tóth Árpádné, Csreger Józsefné, vitéz Csillik György, Szóke Istvánné, Diószegi Ferenc, Fejér Endre, B. Végé Béláné, Fábiny Béla, Jacsó János, özv. Tornega Jánosné, Szelter János, Miskolczy Lajosné, özv. Sebetecz Rajmundné, özv. Kovács Mátyásné, Edri Illés Istvánné Schmidt Margit, Wenk János, Trombitás Károly, Balázs Józsefné, Beóthy István, Csillig István, Reisinger Jenő, Csüllög István, Szand József, Károlyi Lajos, Temesváry Gerő, Szentiványi Dóme, Majoros Ignác, Henke Oszkár, Csányi István, Róza Irénke, Sarkadi Sándorné, dr. Tóth János, Lovassy Anna, Szmrecsányi Pálné, Kolbay Oszkár. — 70 fillér: Sári Irénke, 60 fillér: Pék Gáspár, Baczy Jánosné, 50 fillér: Menyért János, Decsy Kálmán, dr. Dudinszky Béla, Bálsági Olivér, Wenk János, Rádi Gábor, N. N., Horváth Antal, Kaposné, dr. Lovass Nagyné, dr. Balogh Ádám, Mandákné, özv. Bayer Istvánné, Simon Ferenc, Veszprémi István, Márton Antal, 30 fillér: Béres Imre, 20 fillér: Dolnay Jenő, Tamaskó Bertalan, 7 N. N. 10 fillér: Gáll János és 8 N. N. — Összesen 575 pengő 90 f.

A 41.778. számú csekkklapon a következő adományok folytak be: 10 pengő: vitéz Boros Bertalan, 5 pengő: Szabó Lajosné, 2 pengő: dr. Juhász János, Tillinger Ferenc, Véesei Sándor, 3 pengő: Ludeser János, 11 pengő 29 fillér: M. kir. postahivatal személyzete. Összesen: 35 pengő 29 fillér. A postatakarékpénztárnak kezelési költség címén 6 pengő 80 fillér levonása után marad a 35 pengő 29 fillérből: 28 pengő 49 fillér. — 1934. évi május hó 1-évi befolyt adományokkal együtt 19.056 pengő 29 fillér.

A csapókerti róm. kath. templom munkálatai befolyezés előtt állanak. Tisztelettel kérem a nemeslelkű keresztény testvéreinket, adakozzanak és tegyék lehetővé, hogy június hóban átadhassuk megcsináltatásunk ezen szőő stílusú templomot.

A kegyes adományok a róm. kath. plébánia hivatalában, a Szent István Társulat könyvkereskedésben lévő gyűjtőívben, Krummengruber Emil, Varga

utca 2. sz., vagy a 41.778. sz. csekkklapokon a posta útján is befizethetők „Csapókerti róm. katolikus kápolna-építő bizottság, Debrecen” címre a m. kir. postatakarékpénztárba. Krummengruber Emil, a kápolnaépítő-bizottság elnöke.

— **Verekedés közben összezták a kezét,** Bojtó Antal 22 éves, Bozzaytelepi lakos, tegnap este tíz órakor a Keresztes ucaán volt egy vendéglőben Bojnár Lászlóval, Borozgatás közben összeverekedtek s verekedés közben Bojtó Antal tenyerés hatalmas közödszt szenvedett, valószínűleg egy sződa vízes üveggel odamért ütés folytán. A sérülést a mentők költözték be.

— **Rejtélyes haláleset.** Tegnap dél előtt a Létai út 30. számú házánál halva találták Popovits Antal 71 éves, magános öregembert. Az öreg Popovits Antal már hosszabb ideje teljesen egyedül, mindenkitől elhagyatva élt. Az orvosi vizsgálat halála okául szívbénulást állapított meg, mivel azonban nem állott orvosi kezelés alatt, kiszállították a kó-bonctani intézetbe, annak a megállapítása végett, hogy a hirtelen halálesetnél nem e forog felem öngyilkosság esete.

— **Kereskedők Egyesületében, Sas uca 2. szám, kezdők részére tánc-tanfolyam nyílik, január hó 17-én.**

— **Az ipartestület kártyos szakosztálya,** folyó hó 13-án, hétfőn este 7 órai kezdettel, az ipartestületben ülést tart. Tárty: A kártyossegédek beadványa a munkaidő és a legkisebb munkabérek megállapítása tárgyában. Az ülés fontos voltára tekintettel a szakosztály tagjait ezúton is meghívja a szakosztály elnöksége.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

Birtokeseréből a város tulajdonába jutott 3 hold 1570 négyszögöl területű, eddig Kovács János bérletén állott ingallan 3 évi időtartamra nyilvános árverés útján fog bérbeadni.

Az árverés folyó évi január 20-án délelőtt 9 órakor lesz megtartva a Városháza tanácstermében.

Árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (Városháza főemelet 16. számú szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzként letétbe tartoznak helyezni, mely összegét, amennyiben az árverés során a kikiáltási árnál magasabb bér ígértetnek meg, annak 10 százalékra köteles haszonbérlet kiegészíteni.

Polgármester.

ORSZÁGOS SERTÉSVÁSÁR DEBRECENBEN.

A tegnapi napon megtartott országos sertésvásárra felhajtottak 749 darab kövér sertést. Ebből elkeft 690 darab.

Sovány sertést felhajtottak 474 darabot, ebből elkeft 126 darab.

Árak élőszűlyban, kg-ként: Hízlatóbeli nehéz 78—81, hízlalóbeli közép 75—78, szedett nehéz sertés 60—70, szedett közép 70—76, (exportra keresik, azért drágább), könnyű 56—60, hússertés 65—70, sovány koca 40—45 süldő 45—50 fillér, választási malac páronként 8—12 pengő. — Irányzat élénk.

Katasztrófális szerencsétlenség ért 100.000 embert Debrecenben

mert csak húszezer ember látotta, százezer simulasztotta megnézni Az új földesúr című remek filmet.

Higgyen a hirdetésnek, csak jó filmnek csinaiunk nagy propagandát.

lakjon Budapest szívében!

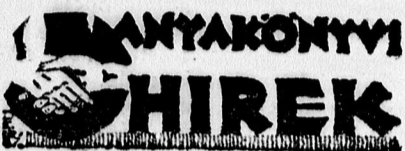

V. Bécsi 2. Telefon 81-4-94 és 81-3-96

Különösen felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társas helyiségek

Központi fűtés. — Hideg, meleg folyóvíz. Liftszállítás le és fel. — Penziórendszer.

Születések: Kiss Sándor kocsis, leány: Margit; Fodor János tímár fiú; Sándor; Sántán József fm., fiú; József; Major Pál cipész, fiú; Ernő; Horváth Mihály gazdalk., leány: Katalin.

Halálozások: Zilahi Gábor ref. 65 éves, Bellegelő 288. Nagy István ref. 69 éves, Báthori u. 30. Sarkány Péterné ref. 68 éves, Tolói u. 12. Taraczközi Ferenéné ref. 44 éves, Wesselényi u. 99. Szrolatics Jenő író, 30 éves, Péterfia u. 54. Lakatos János r. kath. 18 hó, Pósa u. 18. Szabó Gábor ref. 2 éves Ebe 15. Prém György ref. 15 hó, Hajduszoboszló.

Házasságok: Nagy Zsigmond fm.—Pásti Katalin. Kiss Gábor ny. örmester—Szűcs Mária.

A múlt nap kb. 10 óra 30 perckor a Szent Anna necai kat. temetőnél levő hidon szatadtam a közlegő villamos után. A hid letéjén megállt a villamos, már csak 5-6 lépés tányzott a darcára, hogy integettem, a kalauz elindította a kocsit. En tovább szaladtam, idős asszony létemre, mert a vágóhídi sorompóhoz akartam menni, ami gyalog elég távol van. A dohánygyári kiterőnél kb 5 percig állt a villamos. Mikor ezt is majdnem elértem, pár lépés volt a különbség, újra elindította a kalauz a kocsit. A vágóhídi hűsésarkokhoz értem, mikor a kocsit visszafelé jött, kb. 5-8 percet várt a végállomáson.

Kérem Szerkesztő Ur illetékes helyen odahatni, hogy a kalauzok legyenek egy kassé előzettyek. Tisztelet a kivételnek, mert már ilyenekkel is találkoztam. Meg Pesten is udvariasak a kalauzok. III helyben, ahol alig van a Kossuth utcai kocsin 2-3 utas, várják meg a negyediket. A közönségért vannak a kalauzok is! Nem olyan nagy a távolság ut, hogy egy perccel ne tudna behozni a villamos. Akkor nem kell a kitérőnél 5 percet várni. Többen panaszkodnak velem és ilyen eset előfordul a Csápó utcai villamosról leszállva a nagyerdő vonat nem mindig várja meg az átszállókat, dacára, hogy ott a közlekedés is rossz, vigyázni kell, hogy kocsit, autót el ne üsse az embert, amíg a villamoshoz szalad. A vágóhídi villamos száma 28. volt.

Egy előfizetője és villamos-utas.

Tisztújító közgyűlés a Wollfka-telepi olvasóköri körben. A Wollfka-telepi olvasóköri elnöksége 1936. évi január hó 12-én, azaz vasárnap délután 4 órai kezdettel tartja meg az évről és tisztújító közgyűlést és kéri, hogy az érdekeltek minél nagyobb számban jelenjenek meg.

BORSODI SZÉN P 240
Grünfeldnél, Hatvan ucca 21.
Telefon 29-82.

X Komárominé Inectóval, Hennával fest, Elrontott, kiszáradt hajakat teljesen rendbehoz párisi olajgőzkezeléssel. — Olajdauér, Paróka készítés, Bikabérház. Telefon: 19-56. szám.

Gazdálkodóifjak tánevizsgája, reggelig a Koronában, 18-án, szombaton, Uj tantervfolyam 13-án kezdődik.

Fiatall debreceni zeneszerző sikeréről számolhatunk be egy Csepelről érkezett híradás nyomán. A Csepeli Kultúrházban most mutatták be, szótoll nézőlér előtt, Mezey Jenőné, Katona Ilona hírneves író nő színművét a „Menüelt-el, A történelmi tárgyú darab osztatlan nagy sikert aratott és ebben nem kis része van egy fiatal debreceni zeneszerzőnek, Genesy Sárinak, aki a Svetits intézet hetedik gimnázista tanulója. Ő komponálta ugyanis a darab két zenei betétjét, — mely alátésti és kíséri a darab eselekményét. Genesy Sári szerzeményeivel fejlődésképes tehetségeknek adta fényes tanújelét.

Az Istituto Italiano di Cultura, értesíti az olasznyelvi tanfolyamra jelentkezőket, hogy a tanfolyamokat a kezdők számára, kedden és pénteken este 6-7 óráig, a haladók számára hétfőn és csütörtökön este 6-7 óráig tartják meg. A nem teljesen kezdők számára szerdán és szombaton 5-6 óráig külön tanfolyamok lesznek. A tanfolyamok ingyenesek, csak két pengő beiratkozási díjat kell fizetni az egész évre. Beiratkozás állandóan, az Istituto Italiano di Cultura helyiségében, ugyanott ahol a tanfolyamokat rendezik, Hatvan ucca 2. I. em. telefon: 12-04. Hivatalos órák hétköznapokon délelőtt 9-12 óráig és délután 4-7 óráig.

A frontheareos főcsoport januári összejövele, Kedden, folyó hó 14-én, este félkilenc órai kezdettel tartja az országos frontheareos szövetség debreceni főcsoportja januári összejöveletét a frontheareos otthon összes helyiségeiben, (régii posta épület). Felkértem a bajtársakat, hogy az összejöveleten minél nagyobb számban jelenjenek meg. A folyó ügyeken kívül igen értékes előadást tart Debreczeni frontheareos-tiszt bajtárs, Abessiniáról veiteltképekkel. Öllözet: formaruha, vagy necai ruha, jelyénnel.

X Kosmetikai újdonságok gyümöles, gyögyövény pakkolások, esti kikészítés, új módszerű decollage fény kezelések. KOMÁROMINÉ kozmetikájában. Bikabérház. Telefon: 19-56. szám.

FUTBALLNAPTÁR A TAVASZI IDENYRE.

Nemsokára újra kezdődnek a bajnoki meccsek. Alább ismerteljük az BN, mérkőzéseit:

Január 19: Nemzeti Bajnokság: Attila—Ujpest (őszről elmaradt).

Január 26: NB (az őszi bajnokság utolsó fordulójai): Kispeszt—Hungária, Ferencváros—Boeskaí, Budai—Budafok, SBTC—Ujpest, Phöbus—Szedeg, Törekvés—III. ker.

Február 2: NB: Budafok—Kispeszt, Ujpest—Hungária, Szedeg—Soroksár, Ferencváros—SBTC, III. ker., Phöbus Boeskaí—Attila, Budai—Törekvés.

Február 9: NB: Törekvés—Soroksár, Hungária—Szedeg, Kispeszt—Ujpest, Attila—Budafok, Phöbus—Boeskaí, SBTC—III. ker., Budai—Ferencváros.

Február 16: NB: Szedeg—Kispeszt, Soroksár—Hungária, III. ker.—Budai, Boeskaí—SBTC, Budafok—Phöbus, Ujpest—Attila, Ferencváros—Törekvés.

Február 23: NB: Törekvés—Hungária, Kispeszt—Soroksár, Attila—Szedeg, Phöbus—Ujpest, SBTC—Budafok, Budai—Boeskaí, Ferencváros—III. ker.

Március 1: NB: Hungária—Kispeszt, Boeskaí—Ferencváros, Budafok—Budai, Ujpest—SBTC, Szedeg—Phöbus, Soroksár—Attila, III. ker.—Törekvés.

Március 8: NB: Törekvés—Kispeszt, Attila—Hungária, Phöbus—Soroksár, SBTC—Szedeg, Budai—Ujpest, Ferencváros—Budafok, III. ker.—Boeskaí.

Március 22: NB: Budafok—III. ker., Ujpest—Ferencváros, Szedeg—Budai, Soroksár—SBTC, Hungária—Phöbus, Kispeszt—Attila, Boeskaí—Törekvés.

Március 29: NB: Phöbus—Kispeszt, SBTC—Hungária, Budai—Soroksár, Ferencváros—Szedeg, III. ker.—Ujpest, Boeskaí—Budafok, Attila—Törekvés.

Április 5: Bécsben: Magyarország—Ausztria és magyar-osztrák amatörféogatott mérkőzés.

Április 19: NB: Törekvés—Budafok, Ujpest—Boeskaí, Szedeg—III. ker., Soroksár—Ferencváros (közös rendezésben a Hungária-úton), Hungária—Budai „II”, Kispeszt—SBTC, Attila—Phöbus.

Április 26: NB: Budai—Kispeszt, Ferencváros—Hungária, III. ker.—Soroksár, Boeskaí—Szedeg, Budafok—Ujpest, SBTC—Attila, Phöbus—Törekvés.

Május 3. Budapest: Magyarország—Irország, az amatörféogatottak Brinnben, vagy Pozsonyban játszanak.

Május 10, vagy 17. NB: Törekvés—Ujpest, Szedeg—Budafok, Soroksár—Boeskaí, Hungária—III. ker., Kispeszt—Ferencváros, Attila—Budai, Phöbus—SBTC.

Május 10, vagy 17: Budapest: Magyarország—Olaszország, magyar amatörféogatott—Krakkó.

Május 24: NB: III. ker.—Kispeszt, Boeskaí—Hungária, Budafok—Sorok—Ujpest—Szedeg, Budai—Phöbus, Ferencváros—Attila, SBTC—Törekvés.

Június 7: NB: Törekvés—Szedeg, Soroksár—Ujpest, Hungária—Budafok,

Kispeszt—Boeskaí, Attila—III. kerület, Phöbus—Ferencváros, SBTC—Budai.

TRENINGMÉRKŐZÉSEK DEBRECENBEN.

A kedvező enyhe időjárás a pályára csalogatja a téli pihenőre lért futballcsapatokat.

Vasárnap a DEAC pályán délelőtt 10 órakor a DEAC—Textil játszik barátságos trainingmérkőzést, a DVSC-pályán félkettő órakor a DVSC—D. VSE találkozik s játszik egymással.

A Boeskaí még pihen ezen a héten, tart a játékosok szabadsága.

Az amatörféogatott vasárnap kint Franciaországban, Lyonban játszik az ottani kerületi válogatott csapatattal. A mérkőzés teljesen nyílt, egyik csapat erőviszonya sem ismeretes.

DOHÁNYGYÁR—DMTE MÉRKŐZÉS.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a dohánygyári pályán, barátságos mérkőzést játszik a Dohánygyár és a D. MTE csapata. Felkérem mindkét csapat összes játékosait, hogy fél 10 órakor megjelenni sziveskedjenek.

SPORTFELHÍVÁSOK:

Felbírjuk az Ujkerti FC játékosait, hogy ma délután 3 órakor az erdőn kékkapus edzésre jelenjenek meg. — A Haugya és Klínika játékosai ma nem tartanak mérkőzést, mert a DTE pálya megadását az elnökség visszavonta. — A Törekvés játékosai ma félkettő órakor a katonapályán jelennek meg. — Rákóczi FC összes játékosai ma délelőtt 10 órakor, Nyit u. 13. szán: alatt jelenjenek meg. — A Hunyadi FC játékosai ma dében fél 2 órakor az egyetemi pályán jelenjenek meg.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát kepező, a Tisza balpartján fekvő 23 hold 138 négyszögöl területű füzes 1936. évi március hó 1-től kezdődő 3 évi időtartamra nyilvános árverés útján fog bebeadani.

Az árverés f. évi január hó 20-án délelőtt 9 órakor lesz megtartva a Városháza tanácstermében.

Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, fél-emelet 16. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverési szándékozók a kikialtási ár 10 százalékát bantatpéüzként tartoznak letétebelhelyezni, mely összeget, amennyiben az árverés során kikialtási árnál magasabb bér ígértetnének meg, annak 10 százalékra köteles a haszonbérlet kiegesztíteni.

Polgármester.

HIRDETMEY

A város állattállománya takarmány szükségletének biztosítására árpát, zabot, szemes tengerit, oiaj pogácsát és círokmagot kíván beszerezni. Felhívom azon termelőket, kik fenti takarmányneveikkel rendelkeznek, sziveskedjenek ajánlatukat ár és mennyiség megjelölésével a gazdasági ügyosztálynál délelőtt 12 és 2 óra között megtenni.

Gazdasági tanácsnok

Műselyem PAPAN különlegesség kézi varrással, a legjobb kivitelben, minden színben nagy választékban
Pengő: 22.—, 24.—, 28.—

Torontáli szőnyeg modern mintákban legolcsóbban beszerezhető

Haas Lipót

Linoleum és Szőnyegáruházban

Ferenc József út 58 Megyeháza mellett. Telefon: 29-63.

Elsőrendű
BUTOROK
Lakásberendezés
Iparművészet
FAIPAR RT.
Ferenc József-u. 32. sz.

Végállomás

Beszélgetés a Csokonai színház elfelejtett művésznőjével,
a tönkrement gazdával, a tönkrement borbélylyal
a városi szegényházban

Az emberi életnek három fontos mozzanata van. A születés, az esküvő és a halál. Nem mindenkinél, de azért általánosítani lehet. Az első két mozzanat örömmünnepek számít, az utolsó szomorú. A született gyermeket úgy várják, mint a legkedvesebb ajándékot és senkiségi gondolat rosszat az elkövetkezendő életéről. Mindenki szépet vár, nagyszerű, sikerült életet. Minden anya azt várja a sorsától, hogy ölébe vesse a várt gyermeket és átgázol minden bánaton, minden keserűségen. Hogy csak öröm lesz a része, hogy nem lát egyebet csak napsugarat. A szíve teljes lesz az élet szépségeivel és míg él mosolyogva tekint szét a világon.

Az esküvő a második gyönyörűség. Ábrándok következnek a virágzó tavaszról, az örökké tartó szerelemtől, a soha le nem tűnő ifjúságról. Nem gondolnak másra: csak boldogan vidáman élni, szeretni, gyönyörködni. Akkor mosolyog a világ, ragyog a napsugár, csillog a nyári pompájában virágzó mező és nem tud megszólalni a szívekben a keserűség. De telik az idő, elmúlnak lassan a szép napok, némelyeknek csendes, nyugodt élet jut osztályrészül, némelyeknek azonban szétszakad a szíve. Sokszor el-elröppen az ajkakra a kiáltás:

— Istenem miért teremtettél a földre? Mas boldog lehet, csak egyedül én nem.

A keserű bánat szívébe nyilalló zokogása ez.

— Istenem miért éltem, miért van annyi gyönyörűség a világon, ha nekem nem jut belőle semmi?

A szomorú szív várja a megváltást a haláltól. Az Istenben bízó lélek meg is kapja. De addig hosszú, fáradt és nehéz út vezet.

Az élet gyorsvonata szalad és amint a vajú világon vannak állomások, úgy ennek a vonatnak is vannak nyugodt, csendes pihenő helyei. Ezt a nyugodt állomást ismertem meg, amikor végig jártam a szegények telepét, a városi szegényházat, a Kishegyesi uton. A végállomást.

*

A kapuban hatalmas doromboló éoca hívogató. Egy töpörödött anyóka ülén olyan jól érezte magát, mint más a selymes puha ágyban. Beljebb az udvaron őszhajú hácsi álldogált. Botjára támaszkodva csendesen figyelte az udvar mozgalmas életét. Egyik lakásból nagy tálcán készítették a vacsorához az edényeket. Mindenünnen megelégedett arccal bujtak elő, megelégedett emberek. Az őszhajú hácsihoz fordultam.

— Adjon Isten jó estét.

— Jó estét kívánok.

— Mit tetszik olyan érdeklődve figyelgetni?

— Semmit kérem szépen, csak úgy figyelgetek. Nincs itt kérem mit nézni.

Bemutatkozom neki, ő is megmondta a nevét. K. J.-nek hívják és valamikor debreceni jómódú gazda volt. Tízközlős földje és egy háza volt. Elmondta, hogy egyszer, már vagy húsz éve lelkiismeretlen emberek váltót írtak vele alá és ez az aláírás tette őt tönkre. Ráment a háza, földje, mindene és ő bekerült, — mint teljesen egyedül lévő rokkant öreg ember — a szegényházba. Nem volt mást mit tenni, amint mondta.

— Kódís ez a világ kérem szépen, ki fogadna be egy ilyen rokkant, összetört embert.

*

A gondnoki hivatalba mentem, ahol

a gondnok úr szíves volt elkísérni további utamon.

A férfiak osztályán kezdtek a látogatást. A gondnok úr figyelmeztet egy pár lakóra, akikkel beszélgettem.

— Mi van abban a tarisznyában bátyám — kérdeztem az egyik öregembertől.

— Eltettem az ebédet egy kis kenyertől, nem tudtam mind megenni, jó lesz holnap reggelre.

— Hogyan került a szegényházba?

— Nagy sora van annak kérem szépen. Pár hónappal ezelőtt még borbélyüzletem volt a Nyugati utcán. De nem tudtam fenntartani az üzletet. Rossz a világ kérem, csak egy szék volt az üzletben és nem látogatták a vendégek. Nem tudtam fizetni a bért és kilttek az utcára. Öreg is vagyok már, beteg is, hát bekérezkedtem ide. Nyugodtan élek, senki sem bán, senki, megvan kosztom, lakásom, nem kívánok-egyebet.

— Megvan elégedve az élettel.

Keserűen elmosolyodott.

— Az élettel kérem? Ki van azzal megelégedve. Az élet, hogy elevenen még senki sem bujt a sírba.

— Az előbb azt mondta, hogy nincs semmi panasz.

— Panaszom nincs kérem, ez igaz. De az élet az egészen más. Mit képzeltem én ezelőtt harminc évvel. Azt hittem, enyém lesz a legszebb borbélyüzlet Debreczenben, hogy százakat fogok keresni. Ugy is indult, tessék így végződött. Itt én legyek az élettel megelégedett? Élni kell, tessék nézni, itt van a párnám alatt a biblia, ezt szoktam olvasgatni. Így megvizsgálom. Hogy elégedett is vagyok, igen kérem, másnak még ennyi sínes, mint nekünk itt.

A szoba lakói mezföntölt bálongatással kísérték az öreg borbélymester beszédét.

Egy borosüveget vettem észre az egyik polcon.

— Csak nem bor van benne bátyám? — kérdeztem a tulajdonosától.

Elmosolyodott.

— Nem! Orvosság. Beteg vagyok én is kérem, bár még lehetne bor is inni. Meginnám én — cuppantott a nyelvvel, — de meg ám.

— Mennyi idős?

— Nyolcvanöt kérem szépen.

Utunk közben egy kis szobába érünk. Mindössze három lakója van, köztük egy szerencsétlen agyalágyult ember.

— No ödönkém mutatkozz be szépen az úrnak, — mondta neki a gondnok úr.

Az ödönkém nevezett ember háromszor meghajolt előttem és erősen dadogva elmondta, hogy hogyan hívják, hol született, mi a foglalkozása, mióta lakója a szegényháznak. És kérdés nélkül elárulja azt is, hogy volt neki ezelőtt húsz esztendővel egy menyasszonya, akit elvett volna, ha nem halt volna meg.

A gondnok úr azt is volt szíves elárulni, hogy a fent nevezett ember egy igen előkelő család gyermeke, aki már kisgyermek kora óta ilyen. Szerencsétlen, összetört reménye az édesanyjának.

*

A konyhába vezetett az utunk. Épen a vacsorát mérték. Minden este meleg levest és egyszer hetenként húst kapnak vacsorára a lakók. Öblös eszajkával álltak sorfalat a hatalmas kondórok előtt, ahogy megkapják vacsorájukat. A bőven mért és ízletesen elkészített ételeket jóízűen fogyasztották

el és ki-ki ment a szobájába, hogy készülődjék a lefekvéshez.

A nők teremtelt jártuk még végig. Az idő előrehaladottsága miatt sietni kellett, mert nem akartam a lefekvésben, a szegényház fáradt, összetört lakóit zavarni.

— Kedves néném meg van elégedve a sorsával? — kérdeztem az egyik szobába.

— Áldom az Istent kedves fiatalúr, hogy ide kerültem, nyugodt vagyok, nem fáj semmi, várom hogy eljőjön értem a halál, akkor leszek csak igazán boldog.

— Egyedül van a világon? Nincsen senkije?

— Van nekem. Három gyermekem él kérem. Két lány egy fiú, de nem akarok fölük elfogadni semmit.

— Miért?

— Ők még szegényebbek nálam is. Kint élnek az emberek közt, alig van meg a mindennapi kenyerük. Néha néha meglátogatnak, kihozzák a kis unokámat meglátatni és én akkor vagyok a legboldogabb. Tessék nézni.

A párnája alól elővette az unokája fényképét és ragyogó arccal nyújtotta felém. Mosolygó szemű kislány nézett a fényképről rám. Mosolygó szemű, aki még nem ismeri a nagyanyja sorsát. Aki még nem tud arról, hogy mi az: pénzt keresni.

A következő szobában magas matróna emelkedett fel a székről, amikor beléptem.

— Ezzel tessék egy kicsit beszélgetni — sugta a fülemba a gondnok úr.

A magas, szép szál öregasszony régi-módi fekete fejkötőt viselt és a megjelenésétől láttam, hogy alighanem a színpadon élte végig az életét. Öreg korára sem felejtette el megtartani azt a mozgást, amit megköveteltek tőle alakításai Mosolyogva jött felém, kezét nyújtott és helyet csinált nekem egy széken.

— Tessék helyet foglalni nálam szegényes a hajlékom, de ugye most nem szegény a szegénység. Nem voltam én mindig ilyen viszonyok közt, ötven esztendőig magam kerestem a kenyeremet, nem szorultam senkire. Akkor látta volna a szobámat. Ma nyolcvanegyes vagyok és sokasem gondoltam arra, hogy itt fogom betelezni az életemet. Dehát ilyen a világ. Belenyugodtam már ebbe is.

— Mi volt a foglalkozása?

— Énekeső voltam kérem. Bejártam a társulatammal fél Magyarországot. Kolozsvárt, Kassát, Budapestet. De szép idők is voltak azok.

— Szerepel-e valamikor a Csokonai színházban?

— Hogyan. Harminchárom évig voltam a Csokonai színház énekesnője, de később elvesztettem a hallásomat és így nem kaptam szerződést. Aki nem tökéletes, annak nincs kenyeré se tovább. Latabár Árpád volt a partnerem, hallom, nagyon nagy művész lett belőle. Megérdemelte, tudott mindent, amit egy igazi színésznek kellett tudni.

— Szabadna megtudnom, mi a neve?

— Hogyan kérem. Öv. Czebe. Jó zsefné szül. Nyitrai Karolina vagyok. Ismerték régen az én nevemet is. Sok szép emlékem van nekem, amit örök is hűsösen ezek nekem a testvéreim, barátaim, rokonaim. Hosszú sorral tudnám elmondani a boldog fiatalkoromnak. Sikerek, bukások, érdekesebb-érdekesebb jelenetek torkították a pályámat. Könyvet tudnék elmesélni róla. Nála is feltettem azt a kérdést, hogy éri itt magát.

— Én? Elek, mert még a jó Isten nem tett pontot az életem után. Szeretem is az életet, miért ne szeretném. Fiatalságát senkiségi töltötte vidámban, szében, mint én. Nem várok többet az élettől, nekem elég boldogság jutott, most is meg vagyok elégedve a sorsommal. Pihenek, várom, hogy elkövetkezzék a végóra, amikor a legnagyobb nyugalom következik.

Mikor elbucsztam tőle megkért, hogy még többször keressem fel. Dicsérte nekem az ő örömteljes múltjáról. Meghaltott szívvel hagytam el a szobáját.

Nincs örök boldogság hát a földön. Váltakozik az örömkiallás a feltörő sóhajással.

Távostamban a gondnok úr egy dolgra hívta fel a figyelmemet. Benyitva egy közös, tágas szobába megmutatta, hogy be van állítva a lakók számára a rádió. Hadd legyen valami szórakozásuk, felejtessenek néha egy-egy keveset, temessék el a szívük fájdalmát egy pár percre, amikor a hangtalanul valami szép zenét közvetítenek.

*

Mi a legmegnyugtatóbb az öregekre? Kétségtelenül a csendes, hékés pihenés és ezt megkapják a szegényház lakói. Az összetört szívek fájdalmára gyógyító balszámot csepegtet a szeretet, amely körülveszi őket. Aki ide belép nem lát csak megelégedettségtől ragyogó arccal és aki sajnó lélekkel lép át e ház küszöbét, megelégedve távozik.

A jó Isten is megszereli az ide betévedt fáradt öregeket és minden biztonnal magához is szólítja, trónusa mellé, hogy amit nem kaptak meg a földi életükben, megkapják a boldogság és az örökélet hónapban.

(K. Gy.)

A Vigszínházban 18,922 ember nézte meg az Uj földesurat

A debreceni közönség soraiban talán egyetlen film se mváltott ki olyan nagy érdeklődést, mint Jókai regény alapján készült „Uj földesúr”. Ez a film tökéletes és valósággal magával ragadja a közönséget. Nem csoda tehát, hogy a Vigszínház műsoráról tudomást szerzett a közönség s minden előadáson zsúfolásig megtöltötte a nézőteret. A Vigszínház 27 előadást tartott és pontosan 18.922 ember váltotta meg a jegyét. A pénztár előtt állandóan ostrom volt a jegyekért és naponta százan és százan mentek el, mert nem tudtak jegyhez jutni.

A vidéki mozikat tekintve, nincs még egy az országban, amely elérné azt a teljesítményt, melyről a legszebb bizonyíték a 18.922 néző, egy műsor megtekintésére.

FOLYÓ HÓ 30-ÁN LESZ A »LILLA« TEAESTÉLY

A Lilla teaestély rendezőse dr. Papp Ferencné úrnő, a vigalmi bizottság elnöke és vitéz dr. Tóth Gyuláné úrnő vezetése alatt a legnagyobb agilitással és minden részletre kiterjedő aprólékos gondattal készül az idén is nagy szabású igérkező teaestélyre. Jelenleg nagyban folynak a próbák az estélyt megnyitó esporttáncok művészi megtanulására. A esporttáncok között két klasszikus és egy magyar tánc van tervbe véve, amelyeket Ch. Perezel Karola táncművésznő tanít be. Az estélyvel kapcsolatosan, mint az eddigi években, úgy az idén is büffé is lesz, amire már most föl-hívjuk a közönség figyelmét. Az egész városban nagy érdeklődés nyilvánul meg az ifjúságnak e kedves, hangulatos mulatsága iránt.

Keszedy Pál a csikágói rendőrség őrmestere beszél a gangsztervilág szenzációiról

A magyar származású amerikai rendőr hazajött pihenni, mert itt »paradicsomi állapotok vannak« — A gangszterek igazi veszedelme: a nő.

Sokat írnak a világlapok arról a banditizmusról, mely Amerikában nagyhatalommá lett és a vele való küzdelem véres részleteiről állandóan cikkeznek a lapok. Az amerikai banditákról a gangszterekről beszélt igen érdekes dolgokat egy magyar származású csikágói rendőrőrmester, aki nemrég jött haza magyar földre. Azért jött haza, mert pihenni akar egy kicsit itt, mondja: paradicsomi állapotok vannak.

Keszedy Pál elmondotta, hogy amióta a szesztilalom megszűnt, csökkent a gangszterbandák garázdálkodása is és különösen Csikágóban nagyon letörték a bandák és néhány bandavezér az összezsarolt pénzzel, már tisztességes polgári üzletet folytat. A csikágói utcákon már nem pattog a gépfegyvergolyó rendőrök és banditák harcában és egymással sem vívnak halálos küzdelmeket a banditák a jövedelmező szeszsempészség miatt. A gangszterek felosztották egymás között a várost és már véres gépfegyveres harc indult, ha egyik banda behatolt a másik területére, hogy üzletet csináljon ott. A rendőrséggel szemben minden bandita egyformán küzd és akkor nincs viszály közöttük. A rendőrök sem kímélik a banditákat, mert aki irtalmas az a saját fejével játszik. Az amerikai alvilági életnek mindenre elszánt fiéki a technika legújabb vívmányaival vannak felszerelve és a velük való küzdelem nagyon veszélyes. Saját céljaikra készülnek a fegyverek, páncélos autók, melyekről senki sem gondolná, hogy a fényűző kivitel egy mozgó erődöt tart.

Az amerikai bandita nem hasonlítható sem eszközeiben, sem megjelenésében az európai nyomorhajsztól, toprongyos bűnözőkhöz. Amerikában a bandita elegáns, művelt és sok pénze van. Vannak bandavezérek, akiknek egész magánhadsergük van, saját hírszolgálati irodájuk és sok-sok dollár-milliót érő vagyonuk. Ezek a milliomas banditák pazar kényelemmel felszerelt palotákban laknak, testőrségük vigyáz rájuk és ha ellenség megy a palotába, onnan élve nem kerül elő. A jövedelmező szeszsempészség megszűnése után a bankrablások és emberrablások száma növekedett. Növekedőben vannak a nagy vállalatok ellen intézett támadások, áruk rongálása és ezerféle módja annak, hogyan lehet rendszeres adófizetőjévé tenni a bűnszövetkezetnek egy-egy hatalmas vállalatot.

A küzdelem nagyon nehéz a banditák ellen, mert ők a világ legjobban felszerelt hadserge. Speciális fegyvereik vannak. Páncélautók, melyek 150 kilométeres sebességgel száguldanak és természetesen, hogy így lemaradnak a rendőrség autói. Autóra szerelt gépfegyverek, melyek egy gombnyomásra működnek és lekaszálnak mindent golyózáporukkal, akik az autó körül vannak.

A banditák királya Dillinger volt másfél éven át és működésére az a legjellemzőbb, hogy öt millió dollárt költött magánhadserge felszerelésére. Saját vegyészeti mérnökei voltak. Mérgező bombák, savas bombák, miniatűr gépfegyverek, melyek percenként 150 golyót szórta az ellenfélre. Az utcai küzdelmekben és a városi harcokban, irodákban, gyárakban igen nagy sikerrel használta Dillinger ezeket a felszereléseket.

A rendőrség a gépfegyveres, autós harcokkal nem is igen tudta letörni a banditákat, legfeljebb, ha meglepetéssel törtek rájuk vagy elárulták őket. A nők juttatták a

legtöbb banditát a rendőrség kezére. Az elhagyott szerető bosszújának lettek a féltelmetes banditavezérek az áldozatai. A sok pénzü banditák, akiknek környezetéhez tartozik a táncosnő, az alvilági démon, most már óvatosabbak. Ha megakarják csalni féltékeny barátnőjüket, akkor preventív módon védekeznek. Elviszik mulatni, sétautózásra és nem tér többé vissza. Így teszik el az útból, ne hogy elárulja őket bosszúból.

Igy beszélt az amerikai közbiztonsági viszonyokról Keszedy Pál, aki úgy találja, hogy itt »paradicsomi állapotok vannak«.

A huszas és harmincas nemzedék más megvilágításban

Írta: GULYÁS GÁBOR.

Juhász Géza tanár úr mult vasárnap cikkeiben egy levélre válaszolva körülbelül ezeket mondta a huszas és harmincas nemzedék viszonyáról:

A nemzedékek frontját megalkotni felesleges. A harmincasok front nélkül is óriásit tettek, elismerték a századeleji magyar irodalom igazi nagyságait. A huszasok is nekik köszönhetnek mindent. De őket hajlja a feltűnni vágyás s a maguk kiesésében le akarnak rombolni mindent. Fogalmuk zavarosak, tehetségük vajmi kevés.

Nehéz dolog vitát folytatni egy nyilvánosságra nem került levél körül, még nehezebb szembeszállni az öreggel, de legnehezebb fájó igazságokat mondani annak az idősebbnek, akit tisztelünk és becsülünk. De nekem most mégis mind a hármát meg kell tennem.

A harmincasok sorsa feltétlenül tragikus. Végig vergődtek a háborút, végig próbálták a kommunizmustól a szélső fajvédelemig minden politikai irányzatot, végig alázkodták a Nyugattól a Napkeletig az ötvenesek irodalmát, verseket írtak Babitsról, Adyról, mindenkiről. Amikor pedig aratni akarnának, akkor előáll egy új nemzedék és azt mondja: „most mi jövőnk, fiatalok, szerveztetek vagyunk és nem akarunk a ti sorsotokra jutni. Nektek tragikus a hátraszorulás, nekünk szükség az előretörés.“ Ebből a helyzetből tényleg csak egy út vezet ki: az új nemzedék lebecsülése és ennek a köztudatba vitele.

Pedig mi: fiatalok nem rombolni jöttünk, hanem építeni. Ott van ez abban a közzé nem tett levélben is. Ki akarjuk építeni az Erdélyi Józsefeket, Kodályokat, G. Szabó Kálmánok népies „tisztá, egyszerű, jellegzetes“ magyarságát. Nem a multa gondoltam, mikor ezeket a jelzőket leírtam, nem azt gondoltam, amit Juhász tanár szavaim alatt értett. A jelenre vonatkoztattam. A történelem más és más korában más és más erők hatnak az irodalomra. Zrínyi, Barcsenyt valóban kifejezték a maguk korának és „nemzedékének“ a lelkületét és annak jezeit korszerű formában ki is harcolták. Ma ez a forma az általában írt népiesség. De a har-

mincasok legtöbbszörre nem hogy ki sem fejezték nemzedékünk lelkületét, de azokat is magukra hagyták, akiknek ez a kifejezés sikerült. Miért? Mert nem volt nemzedéki front.

Mert ma már az ilyen front kell. Ma már nem a magános zenik korát éljük, hanem a szervezett tehetségeket. Felismerték azt azok is, akik Ady társaságokat alapítottak és csodálatos, hogy csak akkor tiltakoznak a frontkiépítési törekvések ellen, amikor szervezkedésükkel ezt nem tudták elérni.

Mit is tettek a harmincasok? Juhász tanár úr azt állítja elismertették Adyt, Babitsot, Tóth Árpádot, Csók Istvánt, sb. Hiszen ha ez így lenne, nem szólnának egy úrra szót sem; békésen élveznék az előző nemzedék örökségét s mi tömjéneznek leginkább nekik. De kikkel és hol ismertették el ezeket? Elismertették őket a várossal, a faluval? Túllépték-e valaha is a maguk szűk baráti körét? Megpróbálta-e valamelyikük az irodalmi decentralizációt? Vagy egyáltalán megértette annak a jelentőségét? Minden „szereplésük“, „közért dolgozásuk“ abban merült ki, hogy élénken helyeselték az ötveneseknek, saját alkotó mivoltukat megölték, csak azért, hogy a meddő kritika egyedüli útján érvényesülhessenek ott, ahová mindegyikükük vágyva-vágyott: Pesten. Özönlöttek a fővárosba, ezzel vízfejű gyermekké tették az országot irodalmilag és politikailag s közben hagyták, hogy magyarságuk fel- (Pestre) tárukozása val“ szűkebb otthonukban, az értékek helyét iránytalan irodalmi könyvművészek foglalják el. Az lett ennek a szomorú vége, hogy a vidék némely emporumaiban az irodalmi vezérszerepeket avas népdalokat döngicselő irodalmi ripacsok, nivótlan „karokok markolták magukhoz, a harmincasok pedig sok helyen pirulás nélkül leültek velük egy asztalhoz irodalmi eszesznyét enni.

Hátha ez így történt, nem ez a nemzedék felelős-e a mai vidéki irodalomért? Legtöbbször társaságok, anyagi erők voltak a kezükben és mindezekkel nem tudtak létrehozni egy egészséges orgánust, amelyben mérték-

JUK ES ONIX biliárdok jókarban ELADÓK.

Budapest VII., Rottenbiller utca 52. sz. Makhetes vendéglő.

volna megnyitkozni. S amikor a huszasok ezt a megnyitkozást próbálták meg úgyszólván minden nélkül, kaptak annyi gáncot, lebecsülést, hogy már az is csoda, hogy nem tettek le tényleg a tollat. Ezért örültünk a Juhász Géza cikkének, mert ez legalább nyílt, jóhiszemű támadás, amire mégis választ adhatunk. És első megállapításunk az ennek során, hogy a nemzedéki front feltétlen szükséges mindennél, mert a nemzedékek egymásról való kritikája, sokszor szembenállása az irodalom egyik legnagyobb mozgató ereje.

Másodszor megállapíthatjuk, hogy a huszasok szervezett közösségébe való befogadásról szó sem lehetett. Debrecenben Juhász Géza tanár úr megnyitotta házának az ajtaját valóban, megleg, igazi szeretettel, de ő egyedül állt, sem teret, sem helyet nem adhatott az irodalomban, a forumon, pedig helyesen mondta Herceghez Ferenc, hogy aki igazságot érez magában, nincs joga elrejtani azt, ki kell, hogy álljon vele a fórumra, mások elé. Nem rejtéhtük véka alá az igazságunkat: ez az a bizonyos „önérvényesítés“.

Igy aztán mi egyéni kedvességeken kívül, miket sose felejtünk el, örökségbe kaptuk az Émért, ami lehetetlené tett évtizedekre minden ilyen irányú megmozdítást, a babitsi és a gömbösi reformirányzatokat, melyek azt a kart vonják a politikába, amely az irodalomba való és fordítva; irodalmilag kaptuk a népiesség lejárását és diszkreditálását, a kritika olyan irányú túltengését, amely ellen Erdélyi is joggal felhőrdült. Ezt az utóbbi pont Németh Lászlónak köszönhetjük. Elvesztett az alkotás, maradt a gyűjtés, elvesztett a front, elvesztett az igazi erjű egyének, „elvonultak — Gulyás Pál —, asszimilálódtak az öregekhez“ — Sárközi, Fenyő — népszerűség-hátszá lettek — Zilahy —“. Mert tehetett Zilahy bármit, maga mint író sose fejezte ki a maga korának a lelkületét, csak a környezetét. Lehet: nem is akarta, lehet: nem is tudta. Ezt hagyták ránk a harmincasok! Talán nem is emlékirat volt az a levél, hanem vad irat!

Fogalomzavarunk van? Nem érezzük. A népiességről szóltam. Az antiszemizmusról hallgatok, minden szó irányzatosa lenne a szájból. Megírném: „mintha Pap Károly zsidóságot megfordítanók.“ Ami pedig a transzylvánizmust illeti, az szerintem a leglőkéletesebb irodalmi decentralizációs törekvés. Nincs bár abban semmi „fajfeletti kiárulás“, sőt éppen egyenes szellemi folytatása ez a zárt földű és zárt történelmü Erdély mindig külön életet élő provinciálisusának. Ezt akarjuk mi idebent.

Tehetségünkről nem szólhatok. A szegedi fiatalok és az Apollo után mi is jövünk lapunkkal: a Szamadással. Ami egyébként Juhász tanár cikkének azt a részét illeti, melyben agyvelő nélkül született kis magyarokról ír, kik közé nem ül le igaz magyar, igaz író, állapítsuk meg, hogy ez a hang pompásan jellemzi azt a megbecsülést és öszinte tárgyilagosságot, amelyet a harmincasok a huszasok irányányában tanúsítanak. Különben az ilyen ízés dolga...

Keleti és magyar perzsák

különböleg mintákkal nagy választékban kaphatók. — Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek.

Izsák Szőnyegház

Piac utca 68. Killer bútorgyár.

Javításokat legolcsóbban vállalok.

Huszadik évfordulóját az idén éri el a Dóczy Református Polgári Iskola

A debreceni református egyház Dóczy Leánynevelőintézetének polgáriiskolája ebben az évben éri el fennállásának husz éves évfordulóját. Olyan határkő ez, amely mellett meg kell állni Debrecenben, az iskolák városában, 1916 októberében, mikor a világégés javában pusztított, a hartereken ember-ezrek meneteltek a halálba, Debrecenben a kultúra, a nevelésügy ezekben a zivatáros időkben is egy újabb fészket rakott a jövő számára.

Dr. Baltazár Dezső püspök volt az, aki — mint az intézet jelenlegi kiváló igazgatónöje Vekerdié, Király Iona írja egyik beszámolójában — »ennek az intézménynek életképes magvait elvetette« el előtt husz esztendővel. Szerve-

lyamán a jelenlegi igazgató, Vekerdié Béláné magas felkészültségű pedagógiai irányítása mellett, mely amellet, hogy mindenkor utat nyitott a korszerű tanügyi reformoknak, a református szellemben, igaz vallásosságban nevelést tette az intézet működésének egyik sarkalatos pontjává, továbbá a kitűnő tanári kar szeretettel, lélekkel végzett munkája folytán mesze földön híres intézetté tették az egykor oly áldatlan helyzetben, egyszerű keretek között megalakult Dóczy Polgári Leányiskolát.

AZ INTÉZET TÖRTENETE

— A ma félezer növendéket számláló Polgári Leányiskola 1916 október elsején egy osztállyal és 84 tanulóval indult Konrád Teréz igazgatása alatt. Már ebben az év-

jótevényre szorulóknak, fillérekkel és munkájukkal vesznek részt a katonák harisnyáinak készítésében, meleg ruhák készítésében 1918—19-es évben már az első osztályban olyan tömegesen iratkoztak be, hogy azt három párhuzamos szakasszal kellett megnyitni. Ez évben újabb tanerők lépnek az intézet tanári karába, köztük a jelenleg is tanító dr. Kiss Arthurné, Szép Margit és dr. Szabó Gyuláné Tarr Julia tanárnők. Az 1919—20. évben éri el az iskola teljes kifejlesztését, megnyílik a negyedik osztály is, 2 párhuzamos szakasszal. Ezevben kerül az intézet kötelékébe N. Bottyán Erzsébet tanárnő és Boér Károly vallásos tanár. Az előző esztendőben a forradalmi mozgalom, ezevben a román meg-

A LEGUJABB PÁRIZSI, BÉCSI, PESTI DIVAT- ÉS ESTÉLYI FRIZURÁK

RAMMINGERNEL

készülnek.

Tartós gép- és áramnélküli öndulálás Szent Anna u. 10—12.

Telefon 15—37.

Polgári Leányiskolában Debreceni Erzsébet és Zoványi Iona tanárnők, míg a következő évben a különválasztott rajztanári tanszékre Nagy Sándor Jánost választotta meg az igazgató tanács. Ezevben a tandíjak a pénzértékek állandó változása miatt búza-értékben vannak előírva. A következő évek a fokozatos fejlődés esztendei. 1924-ben veszi át tanszékét az intézetben Osváth Jenőné tanár. Az

A Dóczy polgári leányiskola 20-ik év folyamának növendékei a tanári karral.

zője és igazgatója pedig Konrád Teréz volt, aki átlátva annak fontosságát, hogy a polgári iskola a társadalom hatalmas rétege számára nélkülözhetetlen, mert akiknek kevesebb szellemi, vagy anyagi erő áll rendelkezésükre, vagy nem akarnak annyi időt szentelni az elméleti képzésre, azokat a mai kor igényeinek megfelelő általános műveltséghez juttatja, más részt rövidebb idő alatt elérhető kenyérkereső pályákhoz adja meg az előfeltételt. Az elgondolás minden szép és jó gondolat nemeslelkű felkarolójánál, Baltazár Dezső püspöknél megértésre talált s a súlyos idők közepette a debreceni református egyház új iskolatípusa gazdagodott, Majd az idők fo-

ben szerveztetik egy tanári állás melyet V. Csányi Adorjáné, Csernátó Janka tanárnővel töltenek be. Az intézet elhelyezése nehéz, a háborús viszonyok az iskolai életben is éreztetik hatásukat, sok gyerek alig tudja az iskolai kiadásokat fedezni. A református egyház áldozatkészsége azonban már ezevben is segíti az arrá rászorultakat. A következő tanévben megnyílik a második osztály is és pedig a jelentkezők nagy száma folytán mindenik párhuzamos osztállyal. Két újonnan szervezett tanári állást töltenek be M. Bunyitay Klára és P. Mika Iona tanárnőkkel. A gyerekek, bár nagyrészüket a szegényebb osztályhoz tartozók gyermekei, maguk is

szállás szomorú eseményei Debrecen és bizonyos vonatkozásokban az iskola életének is. A megszálló román csapatok kivonulása után forró, örömteli március 15-iki ünnepély az intézetben, melyen előkerül s a növendékek végre nyíltan lobogtathatják a titkon készült s a többi tagozattal közös zászlót. Az 1920—21. évben az igazgatótanács megválasztja P. Regula Margit tanárnőt. A következő tanévben pedig már csak kilenc osztályban lehet elhelyezni a jelentkező tanulókat. A segítő-könyvtár és más jótevényei intézményei az iskolának egyre nagyobb és áldásosabb működést fejtenek ki.

— Az 1922—23. tanévben új fejezete nyílik az intézet történetének. A távozó Konrád Teréz helyett dr. Vekerdié Béláné veszi át az intézet igazgatását. Fáradhatatlan munkásságának jelentősége ma, több mint egy évtized távlatából nézve: felbecsülhetetlen. Azt a szép és nagy munkát, amelyet Konrád Teréz igazgató elkezdett, olyan módon fejlesztette tovább, hogy az őszinte örömet és büszkeséget vált ki mindenkiben, akinek a magyar tanügy és a jövő nemzedék nevelésének sorsa szíven fekszik. Ezevben már tíze kellett felemelni az osztályok számát. Ebben az évben kezdik meg a tanítást a

1927—28 és 1928—29-es tanévek szomorú eseménye Konrád Teréz és Boér Károly halála. Vallásos tanárként az elhunyt Boér Károly tanszékére Biky Gábor okl. lelkész, középiskolai vallásos tanárt választja meg az igazgatótanács. A tanári kar fáradhatatlan munkássága és szeretete mellett jut el az intézet, immár az ország egyik leg-híresebb polgári iskolája — napjainkig.

A felsorolt tanárokon kívül, akik a jubiláns intézetnek az elhunytak kivételével ma is áldásos és eredményes munkát kifejtő tagjai, rövidebb-hosszabb ideig az intézetben működtek: Nagy Ferencné Kovács Julia, dr. Földesné Péterffy Iona, Maar Margit, Székely Miklós, Pálfi Piroška, dr. Földes Ernőné, Antal Erzsébet, Ujhelyi Jenő, Dienes János, Kis Aranka, Hézser Bertalané, Elefánthy Mária, Vekerdié Iona és Morvay Ferencné, akik az idej tanévben is tagjai voltak a tanári karnak.

Husz év telt el a Dóczy Református Polgári Leányiskolájának megalakulása óta. Azóta egy nemzedék került ki az intézet patinás falai, öreg falai közül. Egy nemzedék, amely a Dóczy Polgári iskola tanári karától annyi szeretetet, felkészültséget kapott az életre, amivel a mai szomorúan nehéz időkben is el lehet indulni egy szebb korszak felé. (K. L.)

Ne kísérletezzék senkivel,

hiszen minden nap meggyőződhetek arról, hogy a Csapó uca 1. sz. alatti LIENER BÉLA utóda TÓKÉS ICA műterméből csak tökéletes, elsősorú kivitelű, művészi, élhető és szép portrék, gyermek- és családi képek kerülnek ki mindenki teljes megalégedésére. — A fizetés nem teher, mert a cég a „Takarékoság” tagja!

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

80 filléres sertésár Debrecenben

A németországi hasított sertés-kivitel ügyében lapunk már többször hangoztatta, hogy ennek a tisztán gazdaségitést célzó intézménynek csak úgy lesz érezhető a hatása, ha a gazdák legalább megközelítően megkapják azon összeget, melybe sertéseik felnevelése, hizlalása került. Az export céljaira szükséges 110—150 kilós sertéseknel a közvélemény azt tartotta, hogy 75—80 fillér az az ár, melyet a gazdáknak el kell érni s ami mellett a feldolgozó ipar is megtalálja számítását és tisztas keresetét

a 112 filléres hasított sertésár mellett. A debreceni hentesek elhatározták tudomásunk szerint, hogy 75 fillérnél olcsóbban vett sertést nem engednek egymásnak exportálni s ma arra a hírre, hogy a jövő héten Debrecenből 1000 darab vágott sertés szállítható Németországba, fizettek több falkáért 80 fillért, ugyanilyen áron vásárolt a Hangya is, ami nemcsak a vásárra hatott élénkítően, hanem bizonyos megnyugvást is okozott a gazdaközönség között.

Hogy állunk a román tengeri behozatalával

Az állam helyzete vagyonosodás szempontjából ugyanaz, mint az egyes emberé. A vagyonosodás útja ugyanis az, hogy mennél többet kell eladni és a lehető legkevesebbet venni. Előttünk fekszik Magyarország külkereskedelmi forgalmának augusztus havi kimutatása. Ezen kimutatás adatai szerint Magyarország a külföldről behozott augusztus hónapban 30 millió pengő értékű árut. Ennek ellenében kivitt 32 és fél millió pengő értékű anyagot.

A behozatalban már augusztusban a tengeri emelkedett igen nagy mértékben. Ugyanis a múlt 1935. év nyolc első hónapjában 6865 vagon tengerit kellett a külföldről behozni. Az idegen tengeriért 7 és fél millió pengőt kellett készpénzben vagy esereáruban kifizetni.

Lapunk múlt vasárnapi számában tartott beszámolót a múlt év időjárásáról dr. Berényi Dénes egyetem magántanár. Beszámolójában számszerűen kimutatta, hogy évtizedek óta az 1935. évi nyár volt Debrecenben a legszárazabb, amit feljegyzések igazolnak. Tehát az eső hiányát csak tengeriben és csak jóformán július és augusztusban 7 milliót meghaladó összeggel kellett megfizetni. És ez még csak a kezdet volt, mert a nagy tételek később, az ősz folyamán és a télen hozattak és állandóan hozatnak be. Az oláhországi tengeri folyamat.

ban lévő behozatala körül, az elmúlt hetekben több ízben zavarok keletkeztek. Ezeknek a zavaroknak a kiküszöbölés ügyében a Magyar Nemzeti Bank és az oláh Nemzeti Bank közt tárgyalások folytak, amelyek során sikerült az akadályokat kiküszöbölni. Csak-hogy a megállapodások megtartásához nyugati mentalitás kell. Ez pedig hiányzik a balkáni népeknél. Az oláh Banka Nationála saját pénze, a lei ellenében vonakodik hozzájárulni a tengeri kiviteléhez. Magyarország pedig más módon nem tudja fizetni a takarmányozáshoz szükséges tengerit.

A tengeri szállítást eszközölő oláh cégek értesítették azokat a magyar vállalatokat, amelyek a tengeri szállítást lebonyolítják, hogy az oláh hatósági intézkedések következtében kénytelenek megtagadni a szállítási kötelezettségek teljesítését. Ezzel az oláhországi tengerinek Magyarországra való szállítása lehetetlenné vált. Mivel a Dunán a jégzajlás mindennap megindulhat, az amerikai tengeri víziuton való olcsóbb szállítása lehetetlenné válik, tehát a tengerire utalt állattartó magyar gazdák nehéz helyzet előtt állanak. Ugyanis a tengeriárak jelentékeny emelkedésére kell elkészülni, ami a hizlandó és hizott árakra fog kihatni.

Baj van az Ausztriába irányuló buza- és lisztszállítással

A magyar-osztrák új fizetési megállapodástól azt vártuk, hogy az Ausztriába irányuló buza exportunk emelkedni fog. Ebből a mai napig csak a remények szétfoslása jutott nekünk. Ime: a megállapított 12 millió kontingensből eddig csak 300 ezer mázsa búzát vett át Ausztria. De menjünk tovább a buza ausztriai értékesítése göröngyös útján.

A megállapodások szerint az osztrák malmok 22 schillinges átvételi árat kellett volna fizessenek

a szokvány búzáért. Azonban a malmok e helyett csak 21 és fél schillinget hajlandók fizetni a megállapodás ellenére. Ámde nemcsak mennyiségi és árdifferenciákban, hanem minőségi kérdésekben is akadályokat támasztanak az osztrákok. Ugyanis az 1935. évi búzatermésünkben, a minőségi búzák vannak túlsúlyban. Ezeknek a kiváló minőségű búzáknak az ára 22 és fél—23 és fél schilling között váltakozik. Ausztria azért, hogy azt az árat elkerülje, egyszerűen

tartózkodik a minőségi búzáknak átvételétől.

Ugyanúgy vagyunk a liszttel, mint a búzával. A liszt kivitelünk egyszerűen megállott Ausztria felé. Ennek oka az, hogy az új elszámolási megállapodás óta az osztrákok a tarifális kedvezményeket megszüntették. Ezt az intézkedést a 10 százalékos felár sem megközelítően, sem egyensúlyozni nem képes. Így állott elő a búza és a liszt között olyan díszparitás, amely nem hidalható át. Sajnos, olyanok

a viszonyok, hogy a lisztexport megindulása Ausztria felé egyáltalán nem is remélhető. Már pedig a malmok foglalkoztatása belevág nemcsak a gazdaérdekekbe, hanem a munkanélküliség kérdésébe is.

A malmok foglalkoztatására jelentékenyen kihát a múlt évi gyenge krumpli és gyümölcstermés. Ezek hiánya miatt jelentékenyen emelkedett a belföldi kenyérfogyasztás, ami maga után vonta a malmok foglalkoztatását. Ez így nem nagy szerencse, de mégis jó.

Méhészkedjünk

Ahogy végighallgattam teledő méhecskéim egyenletes zsongását — kaptam csak hirtelen észbe; már január közepe van — már túléltük a teledő első időszakát és ilyenkor már bent a kaptárban, az erősebb családoknál, amelyeknek életerős anyjuk, elegendő élelmük van: már megkezdődött a fiatalítás: — biztosítása a jövőnek, a szorgalmas munka napjainak reményében.

Még most ne háborgassuk a teledő kedveinket, akár bent zárthelyen, akár kint a szabadban telednek. A szabadban teledőkre nagyon jó, ha az idő egyszer-máskor olyan enyhére fordul, hogy tisztulni kirepülhetnek, — utána könnyebben húzzák át a teledő esetleges gorbomaságait.

Jóleső érzés, hogy már a hátam mögött tudom az elmúlt — még az ellen-ségemnek sem kívánt — 1935-ös silyány esztendőt, amely még most is fenyeget mindaddig, amíg a várva-várt tavasz, már egyszer, valóban, megnyugtatóan ránk nem köszönt: sok jó idővel és korai sok-sok virággal s azt hiszem, ez minden méhésztársamnak öröme, megkönnyebbülésére szolgál. — mert bizony nem sokan mondhatják el, hogy másképpen a tavaszi főhordásig segítség nélkül kibírják a kevés élelemmel betelelt családjaikat: hiszen mézre, cukorra kinek van ma pénze? ...

Mivel előbbi soromban a cukor eszembe jutott, legelőbb is vele kívánom felvenni, illetve megindítani a harcot; nem azért, mert ellensége volnék, hanem azért — mert talán nem vétem el a szót, ha kimondom —, szégyenteljesen magas ára miatt a mai helyzetünkben megközelíthetetlen, megfizethetetlen.

Sajnos, hogy az elmúlt évek időjárási viszonyai is a cukorgyáraknak, a részvényeseknek a zsbére játszották ki a magyar méhészetet... Rossz idők voltak, nem lett méz. Elfogyott a legtöbb helyen az akác. Ahol valamennyi mégis pergelhető volt — a kereskedelem, számíva még a nyári hozamot is, — hallatlan potom áron vette meg és itt kezdődött a baj. Mert mi méhészek is számíthatunk valamelyes „nyári hordás”-ra és elkótyavetyéltük talán utolsó eseppig a kis akácmezőnket, mivel a pénzre is szükségünk volt, s szegyen ide, szegyen oda: a 70—80 filléres mézért, vagyis méz helyett, most egy pengő és negyven fillér körüli cukorra édesítgetnénk a kávékat, teákat, ha volna rá való.

Kedves magyar testvéreim, a kereskedőnk nem tebetnek róla, hogy nekünk minden évben el kell potyáznunk a felesleges mézőnket, ami világszerte szorultatban elsőrendű, hanem mi magunk vagyunk a hibások — először is, minden időben szorongató bajaink miatt... Nem csinálunk kellő propagandát a méz fogyasztás előnye mellett

amit magánember el sem kezdhet. Nincsen olyan életrevaló állami szervünk, aki ezt, ha akarná, el is tudná sikeresen végezni és sajnos, itt a Tiszántúli legnagyobb méhészközpontjában, Debrecenben, még csak egy szerény „méhészkör”, egy egyveteseke sincsen. Itten, ahol 100—150 családos nagy, modern méhesek többes számokban vannak s mivel a nagy méhészeknek ügyis nagy terhet akaszt a nyakukba a meglévő nagyalományuk, ők nem is törődnek mással, a kisebbekkel, csak a saját bajjaikkal. Pedig önék volna csak érdekük, hogy a méz kello értékében, méltatásban kerüljön a piacra...

Jelen cikkemben nem vitatom tovább a méztermelés és a mézkereskedelem bajait, hanem eltekintve az eladást és a fogyasztást kellően nem propagálás ügyeitől én most mégis a méhészkedésre hívom fel magyar testvéreimet, minden vonalon: gazdákat, tisztviselőket, hivatalnokokat, s mindazokat, akiknek lakásviszonyaik megengedik: van egy kis kertjük, földjük, vagyolyan helyen laknak, hogy pár méheslád elhelyezhető az udvarukban fogjanak bele a méhészkedésbe, még akkor is, ha egyelőre úgy hiszik, hogy elfoglaltságuk miatt kevés idejük jutna rá... Nem is hiszik, hogy egy kisebb állomány — mai, már csakugyan megfelelő kaptárakban; persze egy kis gyakorlati ismeret mellett, — nem is kíván sok időt, sem nagy befektetést!

Mintha hallanám az ellenvetést: és mi lesz, ha mindenki méhészkedni fog — drágább lesz akkor a méz? És lesz-e elegendő virág a sok méheknek? — Lesz! — Megnyugtatók minden kételkedőt: a méz, ha nem is lesz drágább s talán el sem tudjuk egyszer-máskor adni; akkor is nyerünk vele. Fityülünk a drága, megközelíthetetlen cukorra, a cukorgyári részvényesek telhetetlen zsbére: elhasználjuk magunk... Igaz, hogy itt már államérdeket is sértünk, vagyérintünk, — de, Istenem! a magas cukoradóval kímél-e bennünket a kincstár? Kíméli-e a magyar termelőt, aki talán az egész világon a legolcsóbban kénytelen cukorrépáját a gyáraknak beszolgáltatni? ...

A cukorral szemben nem is lehet a méz rendkívüli előnyeit felsorolni. — Ugyanúgy nem lehet elhallgatni a méhészkedés örömeit, szépségét, hasznát, főként pedig a „gyümölcstermelésünk” nemzetgazdasági szempontjából. Valamint a gyógyító, idegcsillapító vonatkozását azoknál, akik, mint hivatalnokok idegzetüket nap-napután a foglalkozás révén rembolják, akarattalanul örlik, mert ha kis szabadidejükben csak egy órácskára kerülnek méhecskéik környezetébe, ott lehiggadnak, megnyugodnak a szelbűszelb látnivalóktól, mely a természet csodás nagyműhelyéből tárul eléjük... a lan-

kadatlanszorgalom; a méhek szorgalma, egymásiránti öszeönös szeretete, odaadása; kikapcsol minden idegeskedő momentumot és lelket nemesítő anegyugvást, csodálkozást vált ki s alán, észrevétlenül, a lankadatlanszorgalmát látva, nézve, a munkában, a hivatalos teendők végzésében is átforgalmaz, átidegzi a méhészkedő hivatalnokot, aki méhészkedik, minden mást elfelejt, nem kapkod, nem idegeskedik, mert a méhek csak a nyugodt embert türik és csak méhészlész — semmi más...

Hogy hol érdemes, vagy hol lehet eredményesen méhészkedni? Itt már meg kell egy pár szóra állni. — Azt mondhatom, hogy majdnem mindenütt — több-kevesebb eredménnyel, kivéve nagy, zsúfolt városok körzeteit, de már a külsőségeken, kertekben, vilá negyedekben — ott is.

Az időjárás bizonyosan mindenkor a legnagyobb befolyással van az eredményre, — de vele is megküzdünk... Egyetlen tanyán sem szabadna hiányozni legalábbis néhány méhesaládnak. Először is a hasznáért, másodsorban is a méhészkedés lelketnemesítő vonatkozásáért, mert az az ember, aki méhészkedik és annak a családjára a méhekkel tanuló, szorgalmasabb, takarékosabb, összetartóbb lesz és e jó tulajdonságai szomszédaira, ismerőseire is hat.

Sokan vannak, akik a magukévé tartják a régi példát, hogy nem szeretik az olyan jószágot, aki nem ismeri a gazdáját. Ennek ellenkezőjét majd későbbi cikkemben fogom bizonyítani. És sokan a szűrástól félnek. Na, itt már van valami kis igazság, de bizony fáj az először, de megszokjuk a vasm ellen védelem is. Erről nem is beszélek, mert csak gyerkőség az egész. Majd erről is bővebben tárgyalok.

Folytatólagos rovatunkban nem fogok a haladó, vagy gyakorlott méhészekhez szólni, csak egyszerűen, kézzelfogható ismertetésekkel, tanácsokkal a kezdőknek kívánok segítséget nyújtani és igazi örömmre szolgálna, ha ezzel bármily csekély mértékben is embertársaim javára dolgozhatnak.

Jelen soraimat a címszóval fejezem be:

— Méhészkedjünk...

Asztalos Gerzson.

Gazdasági hírek

A lisztforgalmi adóváltás új megállapítása. A pénzügyminiszter f. évi január 1-től kezdődőleg június 30-ig bezárólag, a kereskedelmi örlésre kerülő búza és ketszeres minden mázsája után, a lisztforgalmi váltáságot 4.50 pengőben, a rozs minden mázsája után pedig 3 pengőben állapította meg.

Kendertermelési szerződések 1936-ra. A gazdák és akenderfeldolgozó gyárak közt f. évre a következő megállapodás jött létre: az 1. oszt. kenderkóró ára a tavalyi 5.10 pengő helyett 5.60 pengő és bizonyos felár, mely a mezőhegyesi árakhoz igazodik. Itt említjük meg hogy a len- és kendertermelés öröndetesen javult, mert 3 év alatt 13 ezer holdról 27 ezer holdra emelkedett a kender és lent termő terület.

TERMÉNYTÖZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 18.29—18.31, májusra 18.47—18.49, Rozs márciusra 16.21—16.22, Tengeri májusra 16.18—16.19.

A Budapesti Arutözsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg-os 18.05—18.25, 78 kg-os 18.20—18.50, 79 kg-os 18.35—18.65, 80 kg-os 18.60—18.80, felsőtiszai 77 kg-os 18.00—18.10, 78 kg-os 18.15—18.25, 79 kg-os

18.30—18.40, 80 kg-os 18.45—18.55, Rozs 16.15—16.25, sörárpa I. 19.00—20.00, sörárpa II. 18.00—18.75, sörárpa III. 17.50—18.00, takarmányárpa I. 16.50—17.00, takarmányárpa II. 16.15—16.40, zab I. 17.55—17.65, zab II. 17.45—17.55, tengeri 14.60—14.70, búzakorpa 12.90—13.00.

DEBRECENI TERMÉNY ÉS TAKAMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 17.00—17.30, rozs 14.40—16.00, árpa, zab nem volt, tengeri 16.00—16.50, lucerna 8.50—9.50, széna 6.50—7.00, alomszalma 1.80—2.00, rozszalma 2.20—2.60, zsupszalma 2.50—3.00, cukkorépa 2.60—2.80, takarmányrépa 1.80—2.00.

A múlt évben 14,000 darab állatot vittek ki Debrecenből

Marhánál 43%, juhnál 50%, sertésnél 44% a csökkenés az előző évihez képest.

A város közigazgatási bizottságában Czelloth János állategészségügyi főfelügyelő részletes jelentést terjesztett be úgy a december havi állategészségügyi viszonyokról, mint az 1935. évi állatforgalomról.

Jelentésében a következőket mondja:

Az állategészségügy állapota Debrecenben múlt hónapban általában kedvező volt. Lényegesebb fertőző betegségek nem fordultak elő.

Az állatforgalom terén a leölésre szánt sertések iránt volt a nagyobb kereslet észlelhető. Vasúti feladásra, illetve gépkocsikon való elszállításra került 58 darab ló, 146 szarvasmarha és borjú, 787 hizott és 142 sovány sertés. Levágott állapotban Németországba kivitték 40 vagonban 3849 sertést 373.933 kg súlyban és 3 vagonban 30.000 kg friss szalonnát, Ausztriába pedig 3 vagonban 17790 kg szalonna nélküli szalámi húst.

Az elmúlt év folyamán a város területéről vasuton, vagy gépkocsin kivitték 1247 lovat. Az előző 1934. évi adatokkal összehasonlítva a kivitel lónál 121 darabbal, tíz százalékkal emelkedett, ezzel szemben szarvasmarhában a csökkenés 43 százalékos, juhnál 50 százalékos, sertésnél 44 százalékos.

Közvetlenül külföldre feladtak 379 lovat, 12 szarvasmarhát, 300 juhot, 5321 sertést. Az 1934. évi adatokkal szemben az emelkedés szarvasmarhánál 12, sertésnél 1314 darab, ellenben csökkent a ló kivitel 11, juhnál pedig 138 darabbal.

A külföldi államok a következő

FELHÍVÁS A KÖZÖNSÉGHEZ!

Részben a város szépítése céljából, részben pedig közegészségügyi okokból, a város az arra alkalmas közterületeken parkokat létesített, az egyes utcákon pedig fasorokat ültetett ki.

A városi kertészet mindenki által elismert munkája városrészeket alakított át s a közterületeken elhelyezett növények pedig felbecsülhetetlen mértékben járulnak hozzá a közegészségügy javításához. A városi kertészet vezetőjének a jelentéséből, de magánosok feljelentéséből is sajnálattal állapítom azonban meg, hogy az utóbbi időben ismeretlen tettesek a városi kertészet által nagy költséggel telepített és nagy áldozatokkal fenntartott növényzetét, különösen a város külső területein megrongálják. Parkirozott területeket letaposanak. A díszbokrát letépi, a sorfákat pedig kitérdelik.

Miután az örszemélyzetet anyagi okokból tovább szaporítani nem lehet, a város lakosságának ahhoz a rétegéhez fordulok, akik a város ezirányú törekvéseit megértik s méltánvolni tudják a városi kertészet által elért eredményeket és kérem, hogy a további rongálásokat a lehetőséghez képest azonnali közbelépésekkel megakadályozni vagy erre a karszalaggal ellátott parkőröket, vagy a rendőrszemeket felhívni sziveskedjenek.

kivittelal szerepelnek:

Kivitték Ausztriába 12 marhát, 4731 sertést, Csehországba 300 juhot, 590 sertést, A ló kivitel a következő országokba történt: Lengyelország 18, Németország 59, Olaszország 18, Perzsia 257, Svájc 29.

Az elszállított állatok számánál mutatkozó csökkenéssel szemben erősen fellendült a hus, zsír és szalonna kivitel. Az 1935. év folyamán Angliába kiszállítottak 86610 kg márkázott sertésszirt, Ausztriába 11990 kg szalonna nélküli szalámi húst, Csehszlovákiába 41.000 kg friss szalonnát és hajat, Németországba 9707 hasított sertést, szalámi húst 20.389 kg, friss szalonnát 3000 kg, márkázott sertésszirt 526.536 kg súlyban.

LÖTÉNYESZTŐK FIGYELMÉBE

A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is közli a gazdaközönsséggel, hogy a folyó évi kancafedeztetési díjak és a törzskönyvi párosítási díjak folyó hó 13-tól kezdődőleg a hivatalos órák alatt az egyesület titkári hivatalában befizethetők.

Közli továbbá az egyesület, hogy a kancák törzskönyvi pótpárosítása folyó évi január hó 30-án és 31-én, esütörtökön és pénteken lesz a lóvásártéren, amelyre az előző alkalommal elő nem vezetett kancákat okvetlen be kell mutatni, mivel ezidén több alkalommal lőtörzskönyvelés nem lesz. A kancákkal a csikók is elővezetendők és a fedeztetési jegyet is el kell hozni.

ket megmenteni, úgy ezúttal is kérem a város közönségét, hogy a nagy nehezen megmentett és idáig felnevelt ültetvények további megtartásában is közreműködni sziveskedjenek

Debrecen, 1936. évi január hó 10. Polgármester.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

Hajdúszoboszló város közműveinek igazgatósága, a gyógyfürdő telepén a bazárhelyiséget (fürdőruhakölesönzésel), gyümölcs- és cukorka árusításra szolgáló helyiséget, fürdőruha megőrző helyiséget, dohánytözsde, helyiséget, borbély- és fodrászüzlet helyiséget, fényképezési jogot, az 1936. évi fürdőidényre bérbeadja. Lezárt borítékban elhelyezett ajánlatok 1936. évi január hó 20-ig az üzemek irodájában (Vértanúk-tere) adandók be. Ajánlatok beadásával egyidejűleg a felajánlott bérleti összegnek legalább 25 százaléka az üzemek pénztáránál készpénzben, vagy betétkönyvben letendő mely bántpénz a bérletnek odaítélése után teljes ajánlati összegre 8 napon belül kiegészítendő s ugyanakkor a bérleti szerződés aláírandó. Ellenkező esetben ajánlattevő bántpénzét elveszti s kárára és vesztélyére új pályázat hirdettetik, melyen azonban nem vehet részt. A beérkezett ajánlatok fellett az üzemek igazgatósága mindenre tekintet nélkül szabadon dönt s renntartja magának a jogot, hogy eseteneg egy ajánlatot se fogadjon el, vagy új pályázatot hirdessen. Egyébként a bérbeadás feltételeire, valamint a megköendő bérleti szerződésre vonatkozó bármilyen felvilágosítást az üzemek irodája nyújt. — Hajdúszoboszló, 1936. január hó 7. Igazgatóság.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál 1936. évi február hó 1-től két gyakorló mentőorvosi állás üresedik meg. Ezek betöltésére pályázatot hirdetek.

A pályázók kötelesek igazolni, hogy az egyetem orvostudományi karán abszolutóriumot nyertek (előnyben részesítendő azok, akik szülészetből, belgyógyászatból, sebészetből már szigorlatot tettek), hogy a mentőtanfolyamot elvégezték s a mentőszolgálatban legalább egyhónapi gyakorlatuk van s erkölcsi tekintetben feddhetetlen előéletűek.

A szigorló mentőorvos díjazása havi 48 P.

Az alkalmazás legfeljebb 6 hónapra szól, mely kivételes méltánylást érdemlő esetben egyízben meghosszabbítható. Egyébként kölcsönös felmondási idő 2 hét.

A pályázókat felhívom, hogy a pályázati hirdetményben foglalt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Debrecen sz. kir. város hivatásos tüzoltóparancsnokságához 1936. évi január hó 25-én déli 12 óráig annál is inkább adják be, mert a később érkezett kérelmek figyelembe nem vétetnek. Polgármester.

Legolcsóbban festi és tisztít Weisz ruhafestő Arany János ucca 20. 1 öltöny tisztítás 3 P

APROHIRDETÉSEK

Nyomatványok
alábbi szövegben a kiadóhivatali penztárának darabonként 10 fillérré kaphatók. Raktár, helyiség kiadó. Üzleti helyiség kiadó. Kiadó pince. Ez a ház eladó. — hold föld eladó. Bátorozott szoba 1 személynek. Bátorozott szoba 2 személynek. Kiadó lakás 1, 2, 3, 4, 6 szobás. vv.

Levelezés

Irodai,
asztrali, előjegyzési nap-tár 50 fillér, Springer foto és papírüzletében, főútcán. Könyvtárak s egyes könyvek állandó veteie. Kotta- és könyv kölcsönzés.

Házasság

Egyedül álló
intelligens leány, 40 éven felüli nyugdíj-képes úriember isme-retségét keresi, házasság céljából. Hozomá-nyom van „Aki mer, az nyer” jeligére a ki-adóba. 1662

Nősülne,
30 éves intelligens föld birtokos, nyugdíjgosa-sult közisztviselő, ön-álló kereskedő, ipar-sok vannak házasság-közvetítő irodában előjegyezve, Széchenyi uca 7. szám. 1683 1. 18.

Allami tanító
nősülne, lehetőleg hozománnyal, tanítónök előnyben. Teljes című leveleket „Diszkreció” jeligére a kiadóhivatal-ba kérek. 1779

Alkalmazási nyerc férfi

Timárség
kerestetik, aki fehér juhbort tud készíteni, Csillag uca 90. 1647

Cipésztanuló
felvétetik, Boeska-lér 7. szám. 1661

Speciális
órapersely takarékbiz-tosításaink szerzéséhez szorgalmas munkatár-sakat alkalmazunk, — azonnali kereseti lehe-tőséggel rövid próba-ido után fix javadal-mazás. Munkatársaink tevékenységét köz-pontilag irányítjuk és elősegítjük. Berli-ni Vik-tória Biztosító, Si-monffy uca 7. 1676

Gépszakács,
gazdaságba kerestetik. Értekezhetni Péterfia uca 14., délután 2 óra-kor. 1679

Kocsis,
számolni tudó, minde-nes kocsis, 15-ére feivé-tetik. Piac uca 10. 1732

Kerti munkához
értő fejni tudó 16—18 éves fia gazdasági cse-lédnek felvétetik. Me-szena uca 17. 1700

Kifutófiút,
azonnalra felveszek, — Goldmann fűszerkeres-kező, Külsővásár-tér 19 szám. 1761

Biztosítási
üzletszerzésben és szer-vezésben jártas urak előnyös elhelyezkedést találnak. Ferenc József út 41. 1780

Alkalmazási nyerc nő

Házvezetőnőt,
intelligens úrnőt, ki a főzéshez jól ért és gyer-mekszerető, megbízható keresek, Honvédtemető uca 6 szám. Jelent-kezni 3—4 óra között lehet. 1234 1. 12.

Kiszolgálóányt
gyakorlattal bírót, fű-szerüzletembe felveszek Gerstner Kálmán Szé-chenyi uca 35. 1604 1. 12.

Fiatal,
szerény igényű intelli-gens leányt rendelőbe alkalmazok. Értekezni 2—4-ig. Cím a kiadó-hivatalban. 1651

Szobaleány,
perfect azonnal felvé-tetik. Hunyadi uca 11. szám, I. em. 1638

Minlenes
főzőnő, jó bizonyítvá-nyokkal azonnalra, — vagy 15-ikére felvéte-tik. Dr. Dénesné, Püs-pöki palota, I. kapu, II. emelet, ajtó 4. 1671

Mindenes
bejárónő, egész napra, jó bizonyítvánnyal 15-re felvétetik. Jelentkezni délután, Gaj József kir-herceg uca 8. 1665

Ügyes
kézilányt felveszek. — Klein Klára, Arany Já-nos uca 48. 1678

Cipőfelszeréskészítő-
tűzőnőt, jó munka-erőt, állandó munkára felveszek. — Liener. Csapó uca 56. 1630

Bejárónőt,
aki mindenhez ért, — keresek jan. 15-re — „Kínéseshegy” Kál-máczhelyi u. 26. 1781

Jómegjelenésű
büfféskisasszonyt — azonnal felveszek a Vigszinház büffébe. Jelentkezés délután 3 órakor. 1786

Szónyegesomózás-
hoz gyakorlott leá-nyokat felveszünk — Jablonszkyne. Ko-vácsné, Piac 18. 1771

Tűzőnő,
ki önállóan ragaszt, felvétetik. Kovács, Verbőcei u. 2. 1776

Bejárónőt
felveszek parketthez értőt, éves bizonyít-vánnyal, Kossuth 22. III. 2. 1691

Tanulóleány
felvétetik, egy Sing-ger gép eladó — Batthyányi 13. föld-szint. Varroda. 1729

Mindenes
leány jó bizonyít-vánnyal felvétetik — Péterfia 19., kereszt-épület. 1745

Mosónőt
15-ére felvesz a Gam-brinus étterem. 1735

Bejárónőt
főzni tudót, hosszú bizonyítvánnyal — azonnal felveszek — Bethlen hetvennégy. 1747

Jó tűzőnő
állandó munkára fel-vétetik. Klein, Ceg-léd 6. 1751

Fehérnemű
varrásban gyakorlott varróleányt felveszek. Szönyiné, Széchenyi u. 3. szám. 1759

Alkalmazási keres nő

Hosszú
bizonyítvánnyal gazda-sszonyok ajánkozik özvegy nő, magános úr-hoz „Özvegy” jeligére a kiadóban. 1753

Gyermek mellé
elmenne varrni tudó jó családból való kat. val-lású leány. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jövő” jeligére kérek. 1705

Érettségizett,
háztartásban jártas fiatal úrilány elmenne házvezetőnőnek, anya-helvettesnek, vidékre is „Családtag” jeligére. 1775

Elhelyezkedne
trafikba, fél, vagy pe-dig egésznapra, esetleg más elhöz hasonló ál-lásba is városi hivatal-nok özvegye. Cím a ki-adóban. 1636

Ajánlat

Magánnyomozó iroda
Szabó nyug. detektiv, nyomoz, megfigyel, in-formál, Kigó uca 57. Méliusz-tér sarok. 1292 2. 1.

Cipők, puplin ingek
gallérok, nyakkendők, karácsonyra. Udvarban nyitottam meg üzlete-met, ahol a legjobb mi-nőségű cipőket feltűnő ocsó árban árusítom. Hirdetésem nem nagy-hangu reklám, hanem valóság. Duplatalpu is. kolacipőimre külön fel-hívom a szülőik figyel-mét, Burger István, — Piac uca 42. Pannonia udvar. 588 1, 16

Kutfurást,
javítást vállal Kiss Lajos kutfuró. Kutfuró, Kutfuró, Kutfuró eladók — Jánosi 7. 1635

Klégett
villanykörtecsere — 110, 220 voltos átése-rélése Hatvan u. 2. 1611

Figyelem!
tökéletesen, villanygép-pej fest cipőt, retikült, bőrkabátot, hó és sár cipő szakszerű javítás, Batthyányi uca 10. 1765

Perzsaszőnyeg,
szakszerű javítása csak Tütündjiánná, Szent Anna uca 23. 1687

Kelengyék,
függöny, izlésesen ké-szűnek. Perzsák, gob-leinek alkalmi árban, Favorit, Csapó uca 21. 1579 2. 9.

Öskavasat,
elhasznált eséplógarni-turákat, legmagasabb áron veszek, Ráfolkat, s tetőbádógot, singeren-dát, tűzhelyeket, kály-hákat, fürdőkádát rak-táron tartunk. Levelező lap hívásra vidékre és házakhoz megyek. — Steiner Csapó uca 85. Eötvös uca 110. Tele-phon: 26—86. 1230 2. 1.

Pongyolát 2 P
uceai ruhát 4 P kabátot 8 P. estélyi ruhát 5 pengőért készit az „Elő-szalon” Püspökipo-ta, első kapu, III. emelet. 405 1. 15

Eltörött dísz tárgyak
javítása, restaurálása, szakszerűen, olesón, Bárány rádióházban — Szent Anna uca 1. sz. Baba klinika. 781 1. 31.

Művészi
lámpaernyők, drótvá-zak, selvem, cellon, s pergamenből, minden színben és kivitelben, Gyári rádiók legoicsóbb beszerzési forrása. Tas-nadi Kovács Sándor vi-lány és rádiószerelési vállalatánál, Piac uca 46. szám. 490 1. 17

Óra és ékszer
vétej bizalom doiga. — Vásároljon olesón, bi-zalommal, SREITER JANOS ékszerésznél, Batthyány uca 13. sz. 453 1. 15

Különleges
téli arcápoló krémek s szappanok, finom tö-mény illatszerek, kitű-nő rum és ökörkivona-tok a Földes illatszer-tárban, Bikabérbáz, — Vigmozinál. 1169 2. 6

Tűkrök gyártása
füvegek csiszolása hibás tűkrök foncsorozása — Előszoba, fürdőszoba tűkrök üvegezősek Sip-kovits Béa, Nagyvárud uca 15. 157 1. 11.

Elismerten
legízletesebb házikoszt és legmegbízhatóbb diétás koszt letegek-nek.

Mérsékelt árak
mellett, Batthyányi u. 9. szám a.ajtt kapható. Pauchly Béláné. 877 1. 15.

Cipőszükségletét
legoicsóbban Nagy Béla cipőüzletében szeresheti be. Női, férfi, gyermek, dup-latalpu vadászcipők nagy választékban Dégeföld tér 11. 1638 vv

Kereslet

Használt
deszkát, vagy jó ál-a-polban levő faszint ke-resek megvételre. Szo-bszlai, Széchenyi u. 24. 1540 1. 12.

Tejet
naponta 35—40 litert veszek, Klór, Gázgyár uca 1. szám. 1674

Fehérpulit,
fajtisztít veszek, Tokaji borozó. Püspöki palota 1652

Mosott rongyot vesz a kiadóhivatal

Kőművesmestert
keresek, aki két szoba-konyhát építeni lakbér-törlesztésre. Cím a ki-adóban. 1648

Elveszett,
fehér, sárgafoltos, s fiatal, vágott farku, nőtény foxi. Kérjük jutalom ellenében Bethlen uca 57. sz. alá visszahozni. 1677

Ólmos legmagasabb napi áron veszünk "Debreczen" kiadóhivatala

Megvételre
keresek gyümölcsös ke-rítéshez 400 drb. akác-ágot, 11.000 méter sze gesdrótot. Soltész Ist-ván, Baranyi uca 42. szám. 1760

Élelmiszer ital

Sajáttermésű
kitűnő minőségű bor kedvezményes árban eladó Eötvös u. 10. 1754

Ujlétai
saját termésű kelle-mes ízű bor 25 lite-renkénti tételbeni el-adása Bethlen uca 41. sz. 1746

Bor
legjobb, legoicsóbb-ban nagy választék-ban Dénesné, Ceg-léd u. 22. 1717

Burgonya
kisebb-nagyobb té-telben kapható. — Ugyanott fess tej ház hoz szállítva meg-rendelhető. Veres u-ca 8. szám. 1772

Társ

Varrónővel,
iparjogosulttal társul-nek. Ajánlatokat „Ki-adásokat fedezem” je-ligére a kiadóba. 1692

Társat,
vagy finanszírozót ke-res jó forgalmú régi jól bevezetett üzlet, át-vételhez 4—5000 pengő-vel. Cím a kiadóban. 1725

Oktatás

Szabni
tanítók bentlakót is, olesón varrok — özv. Jezerniczyné okleve-les m. Dobó u. 31. 1643

Zongoratanítás
akadémiai módszer szerint. Akadémiai előkészítés. — Zenei óvoda. — Nyilvános vizsgahangverseny. Tandij havonta 4 P. Borbély Irén, Teleki u. 96. 1609

Szabni-varrni
úrnők legjobban meg-tanulhatnak — snittet mérték szerint olesón kaphatnak dr Balás-zennél, Piac uca 89. 1697 4. 12.

Pénc

Külesünket folyósítunk
elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá berak-tározott terményre, s kurrens árukra s finan-szírozási célokra. Mag-yar Általános Takarek-penztár, Piac uca 81. 340 vv.

Pénc,
háza, földre folyósít-tatok. Kényszer, hadi-kölcsönt veszek, József kir. herceg uca 44. sz. Mandel. 1655

Hangszer

Hegedű
kiváló finom, kiját-szott, olesón eladó. — Megtekinthető 9-től 3-ig, vagy 6-tól Pé-terfia 26. 1646

Eladó
egy jókarban levő gramofon 60 darab jó lemezzel. Cím a kiadóhivatalban. 1558

Szép nagy,
töleseres gramofon le-mezekkel tisztalakkép 38-as, női fekete boka-cipő eladók. Eötvös u. 43. szám. 1696

Kijátszott
„Mester” hegedű, olesón eladó. Rakovszki uca 1. szám, III. ajtó. 1752

Rádió

Philips
Orion, Eke, Standard, Teefonken rádiókészülékeket lakásán díjmentesen bemutatom. Király, Royal-épület. — Részletfizetés, csereakció. 1494 1. 12.

Veszek rádiót
bármilyen gyártmányu két vagy több lámpást, Stern Hatvan 2. 1610

Iroda

Svetits
bérházban irodahelyiség kiadó. Sve.

Teljes ellátás

Központon
úricsalád elvállal teljes ellátásra egyetemi hallgató, vagy tisztviselőt. Cim a kiadóban. 1724

Tűzfűtő

Tűzfűtő, szén,
Glück Ignacnál, a fapár volt igazgatójánál, olesón vásárolhat. Telp: Hid uca 14 szám. (gázgyárral szemben). Telefon: 20-27. 224 1. 13.

Tűzfűtő, szén,
kokszt és brikett, a legjobb minőségben száz kg-ot már házhoz szállítva, katonatiszteknek, álliszteknek, Unio tagoknak havi részletfizetésre is, **készpénzre** szolgálja ki „Margit” tűzfűtő és szén kereskedelmi vállalat, a Margitfürdő mellett. — Telefon: 10-24. 1601 vv.

Aprított
akácfa és forgács, igen olesón, mázsánként eladó. Megbízott Molnár Szent Anna uca 54. 1744

Autó, motor kérékpár

Kérékpár,
fajai és külföldi csepel-motorok, Indian oldalkocsis Rudgethworth-szóló, Puch 250 és 220 új Puch motorkérékpár, Király, Royal-épület. Részletfizetés, csere 1495 1. 12

1200-as
oldalkocsis motorkerek pár eladó, Szabó Kálmán uca 25. sz. 1733

Bútor

Gyermekkoskik,
biciklik, modern csobútorok, kerti bútorok, stb. legjobb minőségben, gyári árban kedvező fizetéssel, Vas és Rézbútorgyár Ispotályó. és városi lakatában Royal épületben beszerezhetők. vv.

Taneer-eselő,
varrógép, télikabátok, szmoking, öltönyök, s festmények, különféle bútorok eladók, Dégenfeld-tér 8. 1519 1. 22.

Eladó
diófaháló, háromajtós, tükrös szekrénnyel, kifogástalan állapotban. Sas uca 3. Megtekinthető 2-3-ig emeleten. 1378

Egy
complete teher hálószoba jutányosan eladó József kir. herceg u. 10 1664

Eladó
ebédlő kredenc, hálószobabútor és háromszobás lakás kiadó. — József kir. herceg uca 44. szám. 1656

Háló,
ebédlő, úriszoba, kombinált szekrény, rekamié, vitrin, komód, fotelék, hűtőszék, színes modern bútorok eladók Hunyadi uca 17. 1763

Keményfaháló,
alighasznált, olesón, s sürgősen eladó, Csapó uca 73. szám. 1773

Bútor,
saját készítésű, mostani fazon, tele dióhálo szobák, háromszekrény, olesón eladók, Deák Ferenc uca 10. asztalosnál. 1711

Eladó
modern új dióhálo szobabútor, asztalosmunkát olesón vállalok, Szoboszlai út 4. szám, Széll asztalos. 1721

Vegyés

Örökbe adnám
öthónapos, egészséges leánykánát, úrihához. „Gyermekszerező” jellegére. 1666

Üzleti, műhely raktárhelyiség

Kiadó azonnalra
a Werbőczy ucai részben egy üzlethelyiség, a Deák Ferenc ucai részben két üzlethelyiség s egy 3 szobás komfortos lakás. Értekezni a hivatalban 812 1. 12.

Hentesnek,
vagy mészárosnak szép nagy, tágas helyiség, a Horthy-kórházzal szemben, Halásznál kiadó. 1113 1. 15

Üzlethelyiség
kiadó Piac uca 72. — Értekezni a házfelügyelőnél, vagy telefonon: 20-13 alatt. 1654

Egy
jőmeneteli kovácsműhely kiadó, Tanító u. 8. Háztulajdonos. 1637

Üzlethelyiség
borbélynak, cipésznek kiadó, Klór, Gázgyár u. 4. szám. 1675

Üzlethelyiség
raktárhelyiséggel — minden célra alkalmas, kiadó Kishegyesi ut 17. 1709

Üzlethelyiség
berendezéssel Hungaria palotában kiadó azonnalra, esetleg augusztusra. 1743

Átadó üzleti vendéglő

Déligyümölcs,
csemegeüzlet kevés tőkével átadó. Piac uca 4. szám. 1594

Bevonulás miatt
egy jőmeneteli cipészműhely, berendezéssel azonnal átadó, Csapó-kert. Mórca uca 8. sz. 1670

Kiadó
jőmeneteli kovácsműhely, — számmal együtt is, B. Derecske. Özv. Kecse Lajosné. 1634

Forgalmas
helyen fűszertüzet — azonnal eladó. Cim a kiadóban. 1758

Nyugdíjasoknak
is alkalmas kintő élelmiszerüzlet eladó, kevés tőkével, 30 P napi jövedelem. Cim a kiadóban. 1767

Kiadó lakás egyszobás

Szoba,
konyha, azonnal kiadó, Sinay Miklós uca 11. Értekezni Dugovics u. 9. száma. 1607

Egy
szoba, konyha, külön udvar, kert, gyümölcstermés, havi tizenegypengő. Szávay Gyula u. 23. 1631

Kiadó
három előszobás lakás kisebb-nagyobb, Gohér 40. Értekezni Böszörményi ut 17. 1680

Kiadó
azonnal egy szoba, konyha, speiz, fűskamara. Dobó uca 20/a. sz. 1633

Lakótársnót
keresek tiszta szép lakásba, havi 10 pengő. Vendég u. 76. 1681

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz, Vasútsor 33. sz. (Csapó-kert). 1693

Svetits
bérházban garson lakás teljes komforttal kiadó. Sve.

Egy szoba,
konyha, spájz azonnal, kertés udvarban kiadó, Beresényi uca 29. 1788

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás,
fürdőszobás, új lakás, áthelyezés miatt május 1-re kiadó. Értekezni lehet Timár uca 16. sz. 1618

Két szoba,
fürdőszobás lakás, melék helyiségekkel kiadó. Erzsébet út 77. 1632

Két
szoba, konyha, speizből álló lakás február 1-re kiadó, Miklós u. 25. szám. 1672

Svetits,
bérpalotában három és kétszobás lakások, teljes komforttal, május elsejére kiadó. Sve.

Kiadó
két szoba, konyha lakás február hó 1-re. — Bethlen uca 55. 1645

Kiadó
modern kétszobás lakás, Víz, gáz van bent. Csapó uca 59. 1694

Kiadó
azonnal telepen egy, vagy kétszobás lakás. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth uca. 1693

Kiadó
modern kétszobás, fürdő, előszobás, melék helyiségekkel, kerttel. Kardos uca 13. szám. Értekezni Cserepes uca 7. sz. alatt. 1660

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
3 szobás földszintes udvari parkettes lakás fürdőszobával — Szent Anna u. 9. 1427

Kiadó
uccai háromszobás fürdőszobás urilakás azonnalra is Tekei uca 13. 1681

Modern
parkettes 3 szobás hallos lakás teljes komforttal május 1-re kiadó. Megtekinthető délelőtt 11-től fél 12-ig, délután 4-6-ig Péczeli u. 3. 1642

Három,
parkettes nagy szoba, s nagy csukott veranda s fürdőszoba, konyha, s eseléd szoba és mellék helyiségekből álló lakás kis kerttel azonnal. Miklós uca 11. szám. 1698

Másodemeleti
két szobás háromszobás, s összkomfortos ucai lakások, azonnalra, vagy májusra kiadók, Werbőczy uca 14. 1689

Három szoba,
konyha, éieskamara, s pince, padlás, havi 40 pengőért azonnalra kiadó, Miklós uca 11. 1699

Háromszobás,
modern ucai lakás, az első emeleten, azonnalra kiadó, Csapó uca 84. szám. 53

Május elsejére
3 szobás, összkomfortos ucai lakást keresek Ajánlatokat a kiadóba, „Titkár” jellegére kérem. 1700

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
1936. évi május 1-ére az iparkamara Werbőczy ucai házában, egy első emeleti háromszobás, II. és III. emeleti 3-3 szobás lakás, teljes komforttal, központi fűtés és melegvíz szolgáltatással, valamint földszinten egyszobás lakás. 811 1. 12

Negy,
illetve hatszobás modern összkomfortos lakás bérbeadó. Értekezni József kir. herceg uca 35-37. sz. alatt, házfelügyelőnél. 1513

Négyszobás,
fürdőszobás, teljes komfortos lakás, azonnal kiadó, Piac uca 72. 1653

Lakást keres

Keresek
magános úri nő részére intelligensebb családnál egy különbejárattú bútor nélküli szobát, teljes ellátással, február elsejére. Cim a kiadóban. 1669

Piac ucaán,
földszinten, vagy első emeleten, irodának alkalmas ucai világos 5- vagy kétszobás lakást keres, május elsejére nagy részvénytársaság. Cim a kiadóban. 1770

Kapualatti,
uccai szép bútorozott szobát keresek „Vidéki gentlemant” jellegre a kiadóba. 1778

Egy szoba,
konyha, fürdőszobás lakás, azonnalra kerestetik. Ajánlatokat „Pontos fizető 1704.” jellegre. 1704

Bútorozott szoba

Kellemes lakás,
finom, kocsit a Hungaria penzióban. Szobák napokra és hónapszámra Ferenc József út 59. 1304 2. 3.

Lépesőházi
feljártatva, ucai bútorozott szoba, egy-két személynek azonnal kiadó. Rákóczi uca 9. 1595

Bútorozott,
különnözőleg ucai szoba azonnal kiadó. Büsi uca 17. 1641

Napfényes,
tágas bútorozott szoba elsejére kiadó Vigkedvő Mihály uca 14. 1551

Bútorozott,
különbejárattú két kis szoba, lakónélküli udvarban olesón kiadó. Dobózi u. 11. 1606

Kiadó
kétágyas bútorozott szoba, egyetemi központtal szemben. — Poroszlai út 82. 1608

Különbejárattú
szép bútorozott ucai szoba kiadó, Hatvan u. 2 sz., első emelet, folyosón jobbra, második ajtó. 1736

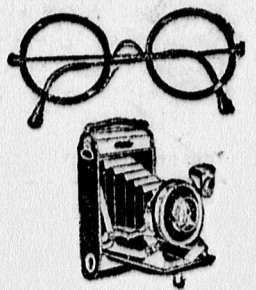
Különbejárattú
csinosan bútorozott szoba 15-ére kiadó, Tekei uca 92. sz. 1749

Ucai,
világos, féregmentes, s csendes bútorozott szoba, fürdőszoba használatl kiadó. Faragó u. 9. szám. 1750

Különbejárattú
parkettás, cserépkályhás ucai és egy csinosan bútorozott udvari szoba kiadó. Kossuth uca 61. házfelügyelő. 1742

Ucai
elegánsan bútorozott szoba kiadó, Hatvan u. 18. sz., II. balra. 1726

SZEMÜVEGET.

szemklinikai és szemorvosi recept után szak szerűen készítek. Ungár József ítszerész és fotószaküzlete, Debrecen, Széchenyi uca 1, Takarékszágra 6 havi hitel.

Bútorozott szoba,
1-2 személynek, jutányosan azonnal kiadó, Mélyusz-tér 5. 1722

Különbejárattú
bútorozott szoba — azonnalra kiadó Dózsa u. 6/a. 1782

Különbejárattú
uccai bútorozott szoba 15-re kiadó Eötvös u. 48. 1783

Nagyerdőn,
szép parkettes bútorozott, különbejárattú szoba kiadó, Csanak uca 7. szám. 1719

Csinosan
bútorozott szoba, 15 pengőért azonnal kiadó Arany János uca 23. kerestépület. 1740

Egy
különbejárattú ucai bútorozott szoba, január 15-ére kiadó Rakovszki uca 53. szám. 1774

Kiadó
uccai parkettes bútorozott szoba, esetleg úri-ellátással, fürdőszobával, Rákóczi uca 4. I. emelet, 2. ajtó. 1787

ingóság eladás

Gúzkályha,
egészen új, azonnal eladó, Rákóczi uca 12. 1535

Két tertiöltöny
teljesen jó állapotban, olesón eladó, Cegléd u. 8. szám, II. ajtó. 1532

Eladó
iker kocsit, keveset használt, Hajdunánás, Bem uca 15. Lajosné. 30

Varrógép
eladó, új, kocsit, fegyver, Dobó 31. 1644

Kitűnő
ipari varrógép eladó Hajnal ucai bérház A. lépcső, 2. ajtó. 1649

Eladó
egy keveset használt varrógép Borz u. 13. 1650

Varrógép
karikahajós, himzőfelszereléssel, jutányosan eladó. Bethlen uca huszonkettő 3. ajtó. 1682

Eladó
varrógép, szekrény, asztalok, székek, hársnyakötőgép, rezse Hadházi 21. Vendéglő. 1713

Király kávéjé mégis a legjobbak!

Aromás, zamatos kávé!
Király üzletében a vevő
előtt pörkölik

Dégenfeld-rér 11. szám.

Tolnaj

Világlexikona 20 kötet, teljesen új, eladó Szappanos 21. 1738

Egy téli

sportöltöny, teljesen új eladó Nagyvárad u. 17. 1739

Új szmoking

öltöny, akvárium eladó Bardócz, Csapó u. 17. Színházátjáró. 1714

Eladó

konyhaszekrény, ebédliasztal, székek, henteser, varrógép, toaletttükör. Bethlen uca 46. II. ajtó. 1766

Kereszturi

terméskő 150 m. eladó Szabó Kálmán u. 24. sz. 1768

Fűszerüzlet

berendezés jó karban és olesón eladó. Cím a kiadóban. 1710

Ingóságvétel

Jókarban levő ágyterítőt veszek két ágyra Erzsébet u. 44. ucai lakásban 1762

Eladó ház

Eladó villatelkek és nagytelkű ház két ucaára, Lábakert, Dózsa uca 9. Ugyanott különbejárta butorozott szoba. 1734

Házhelyeknek eladó, vagy bérbé kiadó 2200 — 31 föld. — Vargakert, Szoboszlói ut 24. Ertekezhetni Késes 86. 1723

Eladó ház

Eladó ház: Kemény uca 5. Két szoba, konyha 2600 P. 30 P havi részletre. 1667

Debrecen,

Tégláskert, Balaton u. 36. számú ház eladó. All egy szoba, konyha, nyárikonyha, sertésistálló. — Ertekezni a helyszínen. 1620

Eladó ház:

három szobával, fürdőszobával, vízvezetékkel, mellékhelyiségekkel, esecépkályhával, parkirozott udvar, házmesteri lakással, város közepén. Előnyös banki hitel. Kazinczy u. 4. sz. 1686

Gázgyárnál

eladó ház 330 öföld gyümölcsösökkel — részletre is. Monostorpályi ut 48—60. 1718

Házak

és házhelyek előnyös fizetési feltételek mellett eladók. Gazdasági Takarékszövet.

Házak

adómentesek 4000—8000 pengőig eladók és ingatlanvételhez kölcsönök folyósítanak Balázs Andor ingatlanirodában — Piac 89. 1756

Adómentes

kétszobás házat azonnali fizetéssel keresek megvételre — Nagyné, Agárdi 15. 1777

Eladó

sürgősen Nyilastelepen erről Beke uca 17. háromszobás kétszobás lakással 224 öföld gyümölcsösökkel, vételár 2400 P, vételhez 100 pengő elegendő, a többi 25 pengő havi törlesztéssel fizetendő a tulajdonosnak. Megbízott Samu János, Hunyadi uca 24. 1764

Sarokház

nagy jövedelmű, görög templomnál, elköltözés miatt eladó. Nap uca 22. 1785

Ingatlanforgalmi irodák

Eladó házak:

Erzsébet uca 89. számú értékes ház, pár ezer pengővel átvehető a többi átvehető teher. Mikepácsi út mellett Mikepácsi út 1. számú szép 2 szoba, előszoba, fürdőszobás adómentes ház, két üzlettel, 8.500 pengő. — Bősörményi út 79. számú, szép kétszobás, adómentes ház, 6.000 P. — Budai Erzsébet uca 24. — szép 3 szobás ház, 4.500 P, felével megvehető. — Turi András uca 6. sz. — szép négy-szobás, fürdőszobás, adómentes ház. Kiszegesi út 31 számú szép kétszobás, adómentes ház, 900 öföld gyümölcsösökkel, olesón. — Közvágóhíd mellett, Tengerész uca 5. számú szép kétszobás, adómentes ház, 500 P, 1500 pengővel megvehető. — Kuruc uca 112. számú 2.800 P, 800 pengővel is átvehető. — Szabolcs uca 13. számú 2x1 szobás lakással 3.200 pengő — Martinkán 5 nyílás szőlő, pajtával, 1.200 P, 300 pengővel átvehető. — Diófa uca 28. számú szép 3 szobás ház, olesón, sürgősen eladó. — Pestú uca 39. — Margittárdó szomszédságában, szép kétszobás, parkettes szobákkal, fürdőszobával ellátott villa, olesón. — Kizárólagos megbízott Samu János OFB, engedélyes, Hunyadi u. 24. szám. 1764

Eladó föld

Tégláskertben két hold kitérő föld, gazdasági épületekkel eladó. Cím a kiadóban. 1613

Ondód,

Fáy-dűlőben 5 hold föld eladó. Zöld István mellett. — Ertekezni: Jókai uca 42. szám. 1685

Külsőszegi

47. 22 és 47 holdas ingatlan e hó 23-án, a telekkönyvi hatáskörrel bírói árverésen eladatik. Bővebbet Hajnal ügyvédnél Piac uca 77 1668

Eladó

7 és fél hold föld tanyával. Fanesika 45. szám. Ertekezni ugyanott. 1659

Köztemetővel

szemben egy katasztrális hold termő fajgyümölcsös, jó épülettel eladó. Apafa-dűlő 8. sz. Hatvan u. 2. I. e. 1640

Eladó

15 hold föld Pae 3. sz Ertekezhetni lehet ugyanott. 1690

Eladó

Elepne 18 hold tanyaföld. Ertekezni lehet Baross u. 15. 1707

Öt hold

szátóföld eladó Miklós uca 13. 1737

Földek

Ondódon 3, 5, 6 holdas, Bellegelön 5, — Ebesen 8 holdas és nagyobb tanyások eladók Balázs Andor ingatlanirodában — Piac 89. 1757

Eladó földbirtokok! Biharban 1500 hold kastéllyal, parcellázva is, holdankénti bér 2 m. buza, vételára holdanként 400 P. Hevesben 318 hold prima buzatermő birtok, az egésznek vételára 110.000 P. — Nádudvaron 116 hold 22.000 P. Ebesen 13, 8, Ondódon 40, 5 és 3 hold. Maeson 7, Szovátton 55 és 35, Halápon 16, 34, Cserén 5, 17 tanyás. Kondoroshoz közel 3 és 45 hold prima. Megbízott Samu János OFB engedélyes, Hunyadi uca 24. 1764

PIACI ÁRAK

ELŐBAROM FI ÁRAK:

Pulyka k. kg. 1.20—1.30 Tyúk, párja 4.50—6.00
Liba s. drb. 4.00—5.00 Jérec, párja 3.20—4.30
Liba k. kg. 1.10—1.25 Csirke, párja 2.20—3.00
Kacsa s. drb. 2.50—2.80 Cirke, párja 1.60—3.00
Kacsa k. kg. 1.20—1.40 Tojás drb. 0.09—0.11
Káppan kg. 1.00—1.10

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója 0.60—0.90 Lekvár kilója 0.95—1.10
Apró alma 0.32—0.40 Dió kilója 0.90—1.00
Birsalma kg. 1.20—1.30 Citrus drb. 0.06—0.10
Szőlő kilója 0.60—0.80 Narancs kg. 0.64—0.80

KONYHAKERTI VE TEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma 0.16—0.20 Kalarábé drb. 0.02—0.08
Fokhagyma 0.90—1.20 Petrezselyem 0.08—0.10
Burgonya Sárgarépa es 0.07—0.08
Rózsa kg. 0.16—0.20 Bab, száraz kg. .40—0.45
vegyes 0.08—0.12 Cékla kg. 0.08—0.10
Fejeskáposzta 0.10—0.30 Retek drb. 0.02—0.05
Kelkáposzta 0.03—0.08 Sóska es. 0.04—0.08
Savanyukáposzta Torma kilója 0.14—0.40
kilója 0.24—0.26 Vörös káposzta
Karföld drb. 0.08—0.15 darabja 0.08—0.40

KENYÉR ÁRAK:

Félszálka kenyér kg. 0.36 Rozs kenyér kilója 0.28
Félszálka kenyér kg. 0.32 Péksütemény drb. 0.05
Barna kenyér kg. 0.28

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg. 0.34 Búzadara kilója 0.40
Búzaliszt 0-ás kg. 0.34 Rozsliiszt kilója 0.24
Búzaliszt 2-ös kg. 0.32 Korpa kilója 0.14
Búzaliszt 4-es kg. 0.30

Eladó

Ondódon 7 1/2 hold prima föld tanyáépületekkel Csillag u. 79. 1789

Földbérlet

Bérbeadó Hatvanucai kertben 1000 öföld szőlő. Ertekezni Könyök u. 5. sz. m. 1727

Gazdasági eszközök

Hintó, szekerek, cékek, vetőgép, ógerelye, lőszerszámok, taligák, itató, sertésvályuk, barang, krumplicőző, hengerek, szánkók eladók. Apafai gazdaságban, Hadházi úton. 1373

Járgányos

ezekskavagó, 2 hízott sertés 150, eladó — Szondi uca 17. 1712

Gazdasági termények

Takarmányrépa 250 mázsa eladó Hajdúdorog községben, közvetlenül a kövesútnál. Hitelbank, Hajdúdorog 1621

Kisszepezen

csutka, peva van eladó. Ertekezés Eötvös 80. 1706

Prima

anyaszéna kiesiben, nagyban eladó Hadházi uca 16. 1730

Tehéntrágya

eladó Károly Ferenc József ut 58 a. 1639

Helyben

feleltendő nagyobb mennyiségű takarmány eladó. Szarvas marhát, juhot részes teletetésre vállalok. Batthyányi 18. 1741

Dienes József

ingatlanforgalmi irodája

Debrecen, Fűvészkert u. 16. Telefon 14-98.

Szepességi uca 3. sz. Adómentes, fürdőszobás nagy ház, világos pincével, 18.000 pengő.

Poroszlai út végénél, kétszobás, adómentes ház, kevés pénzzel részletre, 6.000 pengő.

Nádor uca 4. Kévs költséggel rendezhető légaépülettel, szép kerttel, kedvező feltételekkel, 6.000 P.

Szell uca 17. Páratelős, kétszobás lakóház, 600 négyzetöföld telkekkel, 2.700 pengő.

Branyiszki uca 10. kétszer egyszobás lakással, részletre, 2.400 pengőért.

Csigekert ucaán, adómentes szoba, konyha, kamara, verandás ház. Részletre 1.800 pengőért. Párszáz pengővel átvehető.

Dévai uca 4. Adómentes, egyszobás, s konyhás, elakóház, részletre, 1.300 pengőért.

Hollós uca 3. Adómentes kis ház. E költözés miatt részletre, sürgősen eladó.

Rigó ucaán, vágóhídnál több házhely, kedvező részletre, előleg nélkül eladó. Azonnal átvehető.

Homokbányászatra, nagyobb domb, vámon belül, részletre.

Eladó még többszáz ingatlan. Részletes leírás a püspökpalotán, múzeum felőli sarok ki rakatában.

Keresek házakat: — 6.000 pengőig, 3.000 pengő készpénz és havi 50 pengő törlesztésre, belvárosban 3.500 pengőig kétszobás, fürdőszobás lakással, 5.000 pengőig, 2.000 pengő készpénz és havi 40 pengő törlesztésre, belvárosban 5.000 pengőig, 3.000 pengő készpénzzel, 4.000 pengő készpénz és havi 60 pengővel belvárosi házat.

Telket keresek belvárosban, 200 négyzetöföldes, lakható öreg ház, 3000 pengő készpénz és havi 100 pengő törlesztésre.

Földet keresek: 10 hold feketét, város közvetlen közelében, 10 hold szőlőt, vagy más földet, 4—10 holdig lakással vasút közelében, 5 hold ondódi, vagy más földet, 3 hold fekete, vagy homokföldet.

Földbérletet keresek: 5 20 30 50 60 80 és 200 hold körüli nagyságban.

Lakások közvetítését vállalom. Keresek kétszobás és nagyobb kiadó lakásokat.

Pénzkölcsönt közvetítek, hatósági engedéllyel. Keresek magántökeket, kihelyezésre, legjobb kamatra, 500 pengő havi 20 pengő használati díjára, 5.000 pengő értékű házra, első helyre ezer pengőt, lakbérletkötés és életbiztosítás mellett 3.500 pengő keresek.

DIENES IRODA, Fűvészkert uca 16, 1769

Eladó állatok egy fiatal zsirsertés Vendég uca 74. 1701

Prima, mangalica zsirsertések eladók, Agárdi uca 11. 1591

Két darab hízott sertés eladó Csillag uca 13, Darányi, 12. A

4 darab prima sertés eladó, — Jókai uca 42. 1684

Egy darab 180 kg-os fiatal zsirsertés eladó, Nap u. 1.

Eladó 4 darab prima, fiatal zsirsertés, 120-160 130 kg-ig. Forgó u. 23. sz.

Eladó 2 drb hízott 125 kg. sertés, Rákóczi u. 44. 1688

Eladó egy 110 kg-os kövér sertés József kir. h. uca 34. 1692

Eladó egy fiatal 175 kg. zsirsertés Bethlen u. 53. szám. 1702

Két darab sertés 130 és 116 kilós eladó Honvéd uca 58. sz. 1703

gőg kétszobás, fürdőszobás lakással, 5.000 pengőig, 2.000 pengő készpénz és havi 40 pengő törlesztésre, belvárosban 5.000 pengőig, 3.000 pengő készpénzzel, 4.000 pengő készpénz és havi 60 pengővel belvárosi házat.

Telket keresek belvárosban, 200 négyzetöföldes, lakható öreg ház, 3000 pengő készpénz és havi 100 pengő törlesztésre.

Földet keresek: 10 hold feketét, város közvetlen közelében, 10 hold szőlőt, vagy más földet, 4—10 holdig lakással vasút közelében, 5 hold ondódi, vagy más földet, 3 hold fekete, vagy homokföldet.

Földbérletet keresek: 5 20 30 50 60 80 és 200 hold körüli nagyságban.

Lakások közvetítését vállalom. Keresek kétszobás és nagyobb kiadó lakásokat.

Pénzkölcsönt közvetítek, hatósági engedéllyel. Keresek magántökeket, kihelyezésre, legjobb kamatra, 500 pengő havi 20 pengő használati díjára, 5.000 pengő értékű házra, első helyre ezer pengőt, lakbérletkötés és életbiztosítás mellett 3.500 pengő keresek.

DIENES IRODA, Fűvészkert uca 16, 1769

Törpe papagáj kek és zöld eladó Szent Anna 12. Házfelügyelőnél. 1695

Eladó egy hízott sertés Homok uca. 40 szám és ugyanott egy fajtisza puli. 1715

Szép komondor kutya eladó Bethlen 50. III. ajtó. 1716

Kanári madár énekesek és tojók eladók Zeke, Baranyai 42. sz. városi faraktar mellett. 1728

Két darab 1 éves 170—180 kilós prima zsirsertés eladó Dugovits Titusz uca 14. 1731

110 kg-os fiatal kövér malac eladó Szappanos u. 20. szám. 1748

Eladó egy fiatal mangalica prim zsirsertés 125—135 kilós, Paesirta uca 17. 1755

Felelős szerkesztő PÁLFY JOZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.

MANSZ I.

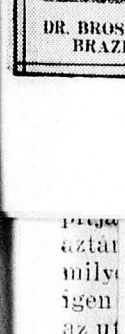
A MANSZ SZONYOK

CSOPORTFEJES

DR. BROSKA BRAZIL

Aztán mily igen az ut olyan kat r és e voln báln törv Laza taln java sok sítés szer a so sokl törv A sánz álla vón alaj gad siet szá rell

DEBRECZEN

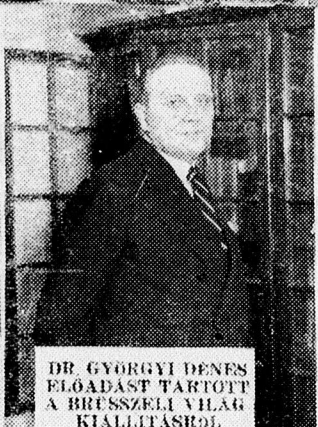
Vasárnapi Képes Melléklete

MANSZ LEÁNYKÖR NAGYSIKERŰ TEA-ESTELYERŐL

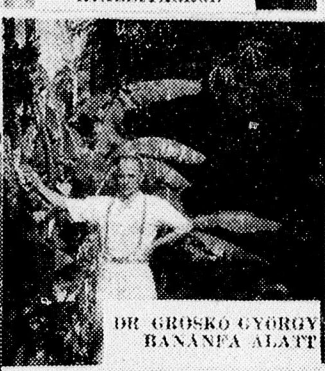
A MANSZ LEÁNYKÖR TEA-ESTELYERŐL, A HAZI KISASZ- SZONYOK KÖZEPÉN DR. SZ. SZABÓ GUSZTÁVNE

DR. GYÖRGYI DENES ELŐADAST TARTOTT A BIFESSZELI VILÁG KIÁLLITÁSROL

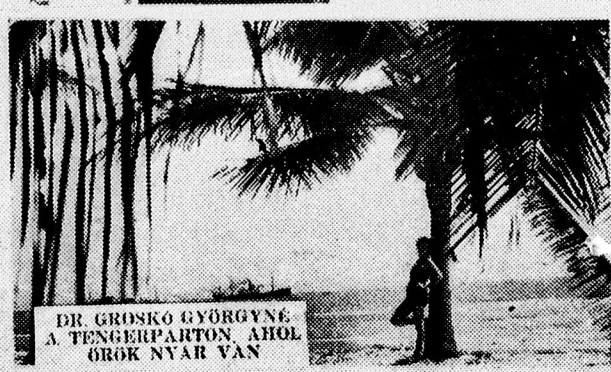
CSOPORTFELVETEL A MANSZLEÁNYKÖR TEA-ETELYERŐL

DR. GRÓSKÓ GYÖRGY BANÁNFA ALATT

DR. BRÓSKÓ GYÖRGY BRAZILIÁBAN

DR. GRÓSKÓ GYÖRGYNE A TENGERPARTON, AHOL ÖRÖK NYÁR VAN

aztat
 mily
 igen
 az ut
 olyat
 kat r
 és e
 voln
 bán
 törv
 Láz
 taln
 java
 sok
 sítás
 szer
 a so
 sokl
 törv
 A
 sán
 álla
 vén
 alaj
 gad
 siet
 szá
 rel

Foto-látogatás a ref. egyház vezetőinél.

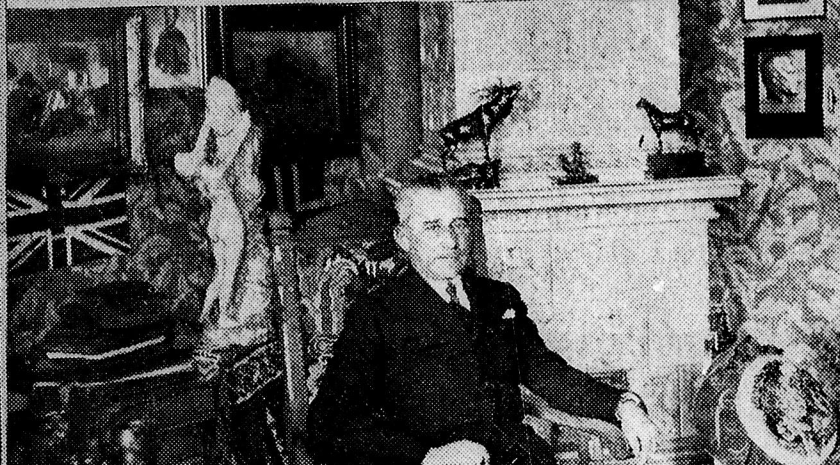
BALTAZAR PÜSPÖK ÜGYIRATOT INTÉZ EL.

BALTAZAR PÜSPÖK OTTHONÁBAN KEDVES PIPATORUMA MELLETT.

BALTAZAR PÜSPÖK BIBLIÁT OLVAS.

DR. VASÁRY ISTVÁN, A DEBRECENI REF. EGYHÁZ FŐGONDNOKA OTTHONÁBAN.

DR. VASÁRY ISTVÁN IRÓASZTALA MELLETT.

JUHÁSZ NAGY SANDOR FŐJEGYZŐ EGYHÁZI TISZTIVISELŐK KÖRÉBEN.

SÍFOSS IMRE KÖZPONTI LEKESZ HAZASULANDÓK ADATAIT-VERSEJÉVEL.

SÍFOSS IMRE KÖZPONTI LEKESZ A TELEFONNÁL.

11.
716
el-
nyí
ak-
728
Hős
el-
usz
731
e el
20.
1748
lica
125
írta
1755
E F
és
dása.

L
A
pon, s
mást.
annyi
az én
meg m
Ha
loltan
versen
ritásol
ról Pa
Adyt
től?
tárba
ról ta
János
máron
nagyv
mély-
magán
illeti
tája k
A
mába
denl.
töle.
lelái.
tel. A
követ
hogy
nyen-
és No
dal sz
szíven
IV. 4
Ady-v
A
Ady k
sal re
Önkép
kötet
kollég
Ady-p
Bá
ért h
merke
beszé
Endr
nak.
tebb
M
miatt
meg
nem
Folyó
folyó
tyám
gató
tom
A
don.
özv.
ves,
zött
Néha
zti,

Lirai jegyzetek Ady Endréről

Írta: Hegyaljai Kiss Géza.

A róla való emlékezés idején, így néhány lapon, szabad talán nekem is feljegyezni egyet-mást. Személyesen sohasem találkoztam vele, mégis annyiszor és oly mélyen összeért a lelke nagysága az én kis életemmel, hogy hatását lehetetlen volt meg nem érezni.

Hatodik gimnazista voltam, mikor először hallottam róla. 1910-ben. Akkor jelent meg az első versem. S a diákok közt ilyenkor szokásos kézszerítések közben mindjárt azt kérdezték a Miskolcra jött fiúk, akik Miskolcon hallották Adyt verséből felolvasni: Adyt követed, vagy Petőfit? Az eredmény az volt, hogy mentem a könyvtárba és mindent elolvastam, amit Adytól és Adyról találtam. Reviczky, Farkas Imre, Komáromi János voltak akkoriban a kedves költőim (mert Komáromi János akkor még verseket írt, mégpedig nagyon hangulatosakat), de szerettem az Ady mély égeit is járni. Csillag maradt rám nézve, aki magános, illoktatos szakadékokba világít. Jól belejött a költői horizontomba. De én a napsütés poétája kívántam volna lenni.

A zsenije és a sorsa azonban igazézetesen hatalmába kerítelt. Tudni szerettem volna felőle mindent. Verset egy költőtől sem tudtam többet, mint öle. Hittem, hogy az érettségim is róla fogak lenni. De 1912-ben Ady még nem volt érettségi tétel. A hazafias líráról beszéltem s abban messze következett volna Ady. Érdekel az első lépéstől: hogy hódítja meg Ady Patakot? Nem ment könnyen. Dr. Gulyás József, a későbbi Csokonai-kutató és Novák Sándor, a Nagymajtényi síkon... című dal szerzője szép cikkeket írt róla. S megdöbbant a szívem, mikor hallottam, hogy Gulyás tanár úr a IV. gimnazistákkal a stúdzsika tanítása közben Ady-verseket is tanít a fiúkkal.

A theológián és jogakadémián sokan voltak Ady követői. Borsi Kerekes György meglepő halással recitálta Ady költeményeit a Magyar Irodalmi Önképző Társulatban. De a könyvtárban az Ady-kötelek margójára vitázó jegyzetek kerültek és a kollégiumi folyosókon hangos volt a nevelés az Ady-paródiák nyomán.

Bármerre haladtam aztán, valahogy mindig elért hozzám az Ady neve és az Ady halása. Megismerkedtem egy nagyváradi útleánnyal. Büszkén beszélt, hogy Váradon az ő házuknál lakott Ady Endre. Biró Lajos volt a lakótársa. Ady komoly-nak zárkózottabbnak látszott, Biró Lajos meghittelebb volt...

Másik adat. Egy nagybátyám, párbajvétség miatt került a szegedi államfogházba. Ott ismerte meg Ady Endrét. Az volt róla a benyomása, hogy nem nagyon kíván lársaságot, olvasott mindig. — Folyóiratokat. (Ézt maga is mondta Ady, hogy a folyóiratok a legkedvesebb olvasmányai.) Nagybátyám mindvégig tisztelője maradt. Járatta a Nyugatot és nekem adta. Eggyel több volt a kapcsolat Ady Endrével.

A diákkori vakációimat otthon töltöttem Mádon. Egy nagyon kedves özvegy református papné, öz. Nagy Zsigmondné, jött oda lakni. Vidám, kedves, melegsívű teremtes volt. Pompásan zongorázott és különös hévvel tudott esárdást játszani. — Néha megszólalt: No várjon, eljátszom magának azt, ami mellett Ady Endrével olyan jól mulatunk

Zilahon. Remek kedve volt Adynak. Ez volt a kedvence esárdása:

Ideköpjék, sógor, a esizmám orrára,
Hadd glancolják, hadd legyék hát fényes
A vasárnapi bálra.

Tüzes pultogó ütemeiért lehetett ezt a ropogást szeretni.

Tudtam, hogy Ady Endre nem fog soká élni. Mégis nagyon váratlanul ért és nagyon levert a halála híre. Akkor életem gyönyörű ungvári életéből az utolsó napokat. 1919 január 27. Néhány nap múlva jött értem az eltávozott magyar sereg két tisztje. Gyere azonnal, tovább nem maradhatsz. Es menjünk, gyalogoltunk a februári hókaprazatokban szemünkben megfagyott könnyekkel. Nem vihettem magammal semmit. Csak a zsebemben volt két Ady kötet. Epp jókor indultam. Néhány nap múlva egy újságíró barátomat 28 bajonettfővel némították el a Felvidék belőre urai.

Ezekben a súlyos napokban, mikor kihullott a kezemből a toll, két lélek magaslott felém és emelt: Ady Endre és Tompa Mihály. Két magános, egetjáró magyar. Egyik hepcsupás vén Szilágy, másik görbe Gömör fia. Ahányszor szavakat keres keserűben a jajgató magyar bánat, hozzájuk kell menekülnie mindenkor.

Egyszer aztán ismét írni kezdtem. S az első, amit az ihlet adott, ez a vers volt, amit ceruzával jegyeztem oda azon melegében az „Illés szekerén” kötetbe:

SÓHAIJ ADY UTÁN.

Hirdetni jöttél új virradtát,
Feltetszettél, mint hajnal bíbor
S de korán értél élet-estét,
De hamar, jaj, de hamar estél
Halottj tor.

Szokrázva szálltál d-letőre
Látnok Illésnek tűz szekerén,
Ragyogtál felhőn törtél átál
S lettél jóslásod igazával
Fekete rém.

Aztán egyszerre — leáldoztál,
Sötét sorsunkon villanya át,
Döbbenet zsihóadt bércen-síkon,
Sír utánad a magyar Sion:
— Jó éjszaká!...

Később, mikor Pestre kerültem, új erővel tört ki az Ady-láz. Könyvet keveset vett a magyar közönség, de Ady könyveinek mindig volt vevője. — Lobogtak felé a lelkek rajongásban vagy gyűlöletben.

Hajpál Benővel is beszélgettem Adyról, a budaiak nagyemlékező lelkipásztorával. Az eskető-ll ez ő UU üe gkoglogkaöbő gardord wakaganbxy papja is ő volt Ady Endrének. Ő volt sebei egyrészenek gyógyítgatója is. Hajpálnak az volt egyik érdekes ötlete, hogy Adyra nagy hívatás vár az egyházi költészet terén: ő fogja újból zengő magyar formába önteni az ószövevényi zsoltárokat... Am a magyar sirálynak nem jutott ideje arra, hogy fészket rakjon a Sion hegyén.

aztán
milye
igen
az ut
olyan
kat n
és e
volna
báina
törvé
Láza
talmi
javas
sok s
sitás
szerk
a sol
sokk
törve
A
sána
állai
vény
alap
gadt
siets
szág
reír

Kellemes élményt jelentett számomra, mikor megismerkedtem Ady Lajossal. Két versemet juttattam hozzá, Ady sírástát és két képet kaptam érte, az Ady Endrét és Ady Lajosét dedikálva.

A hirtelen leáldozott Ady Endre munkája teljesebb lett volna, az őszövetség nagy gondolataiból

többet érezhet át a maga lelkének lízkochojan. Azonban így is a század első nagy értékei között ragyog. S akik szerették Adyban a magyar sors keresztordozóját, ma még jobban szerethetik, mert a halálban fényesebb lett az arca és a halhatatlanságban fényesebb lett a babérja...

Arany János eperfái

Irta: H. Fekete Péter.

Mint Arany költészetének rajongója, szülővárosának az oláhok által történt kiüldöztetéséig lakója s az Arany kultusznak akkor is, azóta is buzgó szolgálója hálás vagyok minden sorért, melyet bárki is leír a legművészebb magyar költőről, a hajdu tevényből az égre emelkedett költőóriásról. E hálát érzem dr. Boér Károlynéval szemben is, aki fenti címen a Debreczen karácsonyi mellékletén cikket írt. És mégis ellene kell mondanom a cikknek. Ellene, mert annak egyébként kegyeletos, megható elgondolásból származó közlései nem felelnek meg a történelmi igazságnak, bár azokat Nagykörösön így beszélgetik, dacára annak, hogy e tévedéseket néhány évvel ezelőtt úgy a Budapesti Hírlap hasábjain sz. k. (Szász Károly), mint a Nagykörösi Híradóban alulírott helyreigazítottuk.

Ez a nagykörösi legenda került most át Debrecenbe, tanuló helyére. Nem szabad megengedni, hogy a nagyközönség köreiben téves legendaszerű hiedelmek keletkezzenek a nagy költőről. Mende-mondákra nincs szükség ahhoz, hogy Aranyt népszerűsítsük; ez csak költészetének ismertetésével történhetik helyesen.

Mikor Arany eperfájáról hall vagy olvas valaki, a Családi kör ama sora jut eszébe: »Feketén bólingat az eperfa lombja.« Ide emlékeztet Boér Károlyné is; s mikor Nagykörösrel kapcsolatosan, sőt ott az iskola udvarán volt eperfáról beszél, feltétlen bizonyossággal gondolja minden olvasó, aki az irodalomtörténetben nem járatos, sőt Nagykörösön ezt egyenesen vallják is, hogy Aranyt a nagykörösi eperfa inspirálta a vers írásánál. Pedig bizony ez tévedés. A nagykörösi eperfa-nak semmi köze a Családi körhöz. Arany a Családi kört Nagyszalontán írta s csak később lett Nagykörösön tanár és lakos.

Igaz azonban az, hogy Nagykörösön az iskola udvarán volt egy eperfa, mely alatt Arany szeretett üldögelni, éppen úgy, mint a Margit sziget tölgyfái alatt pesti lakása idején. Ennek az eperfának a magjából nevelt csemetét vitt egy Arany-tisztelő Sopronba s ott meggyarapítván azokat, újabb tévhit születésének lett okozója. A soproni parkban álló eperfák alá épített pihenőre ugyanis az írta: »Arany János pihenője« s alá: »Este van este van, kiki nyugalomba, Feketén bólingat az eperfa lombja.« Ezzel kétszeres hibát követett el. Először az a hely sohasem volt az Arany János pihenője, Arany ott sohasem pihent. Legfeljebb »Arany János pihenő«-nek lehetne nevezni, de még ez is félreértésre ad-

hat okot. Másodszor: ott van felvéve a Családi kör két sora is, mely megint azt a téves hiedelmet keltheti, sőt kelti is főként az utókor laikusai előtt, hogy azoknak az eperfának valamelyes szerepük van a Családi kör keletkezésében.

Az egész eperfa-ügy egy előtérbe erőszakolt motívum. Aranyt semmiféle, sem a nagyszalontai, még kevésbé a nagykörösi vagy soproni eperfa nem inspirálta a Családi kör írására, éppen úgy, mint nem inspirálta a csapongó denevér, vagy az udvaron felérő tehén sem, hanem inspirálta az alföldi falu s abban is a parasztház esti életének idillikus hangulata, mely a maga egyetemességével hatott a nagy költő, alkotó zsenijére.

Hagyjunk tehát békét azoknak az eperfának, amelyek műeperfák, amelyekkel maga Arany sem foglalkozott soha életében. Ő a tölgyekkel foglalkozott, amelyek alatt sokat pihent a Margit szigeten s amelyekről meg is írta, hogy azok alatt kíván pihenni s amely kívánságát teljesítette is az utókor, hiszen tölgyek alatt nyugszik a Kerepesi-temetőben.

De más súlyos tévedés is van dr. Boér Károlyné cikkében. Azt írja, hogy Arany Nagykörösön, hozzá a régi pedellusi lakásban írta régi emberek tanárok elbeszélése szerint ezt a versét:

Ez a szoba, hol ám most
Pusztítom a papírost
Se nem csapszék, se nem bolt,
Csizmadiaműhely volt stb.

Hogy egy költő hol írta egyik-másik versét, az nem régi emberek elbeszélése, hanem történelmi tények döntik el. Tanár-ember meg csak olyan dolgot beszél, ami a történelmi adatoknak megfelel.

Hát Arany az »Írószobám« c. verset nemcsak hogy a pedellusi lakásban nem írta, hanem még csak nem is Nagykörösön írta. Ellenkezőleg azt is Szalontán írta, mikor még ottani lakos volt. Mint már megírtam a körösieknek is, pontosan tudjuk, hogy Aranynek 1850-ben telt be régi vágya: háziúr lett. Ekkor írja »Háziuraság« című versét, mondván benne:

... »szemem ragyog
Könnytől-e, vagy örömtől,
Hogy háziúr vagyok.«

Vette pedig ezt a házat, mely előbbi jegyzői lakása mellett Nagyszalonta főterén (Toldi-tér) volt. 800 forintokért Debreczeni

11.

716

el-

yi

ak-

728

lós

el-

usz

731

el

20.

748

lea

125

rtá

755

A

E F

és

lása,

János uramtól. Ebben a lakásban írta esz-
des humorának kedves szüleményét, az »Iró-
szobám« e. verset. Teljes tárgyilagossággal
írta Arany, hogy szobája eszmadiaműhely
volt, hogy a főcélmester szabott benne esz-
mát, papucsot, mert hitelesen tudjuk, hogy
Debreczeni János uram valóban a eszmadia-
célh mestere volt. (Különben leszármazója
volt Debreczeni Ferenc, a gimnázium néhány
éve tragikusan elhalt tanára.)

Nagyszalonta ma az oláh boeskort nyögi.
Az Arany-kultuszt az erdélyi magyarság
nagy lelki gyönyörűségére ma is a leghíveb-
ben ápolja. Ez irányú tevékenysége azonban
a eszmadia házára nem terjedhet ki. E helyzet-
ben dicséretre méltó módon az Arany-kultusz

terjesztését Nagykőrös, a második lakóhely
vette át. Hivatott erre s örülünk, hogy van
Szalontának a eszmadia házában helyettese. E
helyzettel azonban sem Nagykőrös, sem régi
beszélgetői nem élhetnek vissza olyan mó-
don, hogy Nagyszalonta rovására olyan dol-
gokat vindikáljanak a maguk részére a kü-
zönség előtt, mely a történelmi adatokkal el-
lentétes, vagy egyenesen a mesék világába
tartozik. Arany még életében tiltakozott azok
ellen a mesék ellen, melyeket egy szalontai
pennás ember csupa hízelgésből kezdett róla
terjeszteni. Egyszerű nemes lelke életében
sem tűrte a mende-mondát, kíméljük meg
azért ezektől az ő ragyogó emlékezetét is.

Uccai riport

Alig múlt el négy óra, s a falura máris rá-
borult az este fátyola. Az uccai lámpák küz-
denek a keddél, az útátjáróknál az emberek
küzdenek sárral. De ez az este mégis más va-
lamiképp, mint a többi koránleszálló, álmos,
főli este. Szokatlanul világosak az ablaksze-
mek s a járókelők is fürgébben jönnek-men-
nek a karácsonyfa-szagú utcán. A lámpák kö-
rül gomolyodó köd is, mintha ezüstösebb len-
ne...

Az emberek halkán beszélgetnek, mintha
attól félnének, hogy a meglepetésnek szánt
ajándékot ki találják beszélni...

Az egyik utcasarkon egy 12-13 év körüli
fiúcska sír keservesen. Maszatos kezével ar-
cán szétkeni a könnyeseppéket, ha pedig job-
ban öltözött emberek haladnak el mellette,
fortisszimóba esap és ordítani kezd.

Megállok mellette.

— Mi bajod, miért sírsz? — kérdem.

— Elvesztettem! — bömböli.

— Mit vesztettél el?

— Az ötven fillért!

— Miféle ötven fillért? — vallatom.

A gyermek kabátjaújjával végigtörli a
képét, nagyot szippant és vizenyős kék szem-
mét rám merszti:

— Kenyérért küldtek... Most agyon ver-
nek, ha hazamegyek... elvesztettem a pénzt...
— szipogja.

— Nézd, — mondom neki, — most az egy-
szer itt van ötven fillér. Nesze! De máskor
jobbban ügyelj a pénzre...

A gyerek arca felragyog, kikapja a ke-
zemből a pénzdarabot és az út másik felére
átrohan. Ott egy asszony várja. Biztosan az
édesanyja. Pár percig suttognak, aztán el-
tűnnek a mellékután.

— Becsaptak! — állapítom meg magam-
ban. — Dehát, úgyis egyremegy... Az embe-
reket nem lehet ma már egyszerűen megpum-
polni... Trükkök kellene...

Kis, 6-8 éves gyermekekből álló csoport-
tal találkozom. Egy nagyobbacska fiúgyerek
vezeti a kis társaságot, ez a vezér, stilszerű-
ben: karmester, mert ezek kántálni járnak.

— Itt megállunk! — vezényel a nagyobb
gyerek a többieknek, egy kivilágított ablak-
ra mutatva.

A kis csoport karéjba helyezkedik el az
ablak alatt és vékony, gyerekhangon elkezd
a »Mennyből az angyal«-t.

És nem eredménytelenül, mert pár pillá-
nat múlva felfut a redőny, zörren az ablak és
egy kéz nyul ki az ablakon.

A vezér átveszi a honoráriumot. A világos-
ságra viszi a kapott pénzdarabot, úgy vizs-
gálja

A kis társaság még az ének közepén tart,
de a vezér leintí:

— Ácsi! Hallgassatok! Gyerünk tovább!
Csak két fillér — teszi hozzá magyarázólag.

A kis társaság gyorsan tovább áll.

Megfogom a vezért. Kissé megszeppen,
amint megszólítom.

— Na ne félj, kiskomám, nem bántalak —
kezdem. — Csak azt kérdezem tőled, hogy
mennyit tudtok keresni ezzel a kántálással?

— Négy-öt pengőt! — mondja büszkén. —
Tavaly is 80 fillér jutott egyre egyre.

— Aztán mit csináltok a keresettel?

— Hazavisszük! Kell otthon a pénz.

Betlehemesek jönnek szembe.

— De a betlehemmel többet lehet keresni,
vetem közbe.

— Hogyne, — mondja a kis barátom elko-
molyodva, — sokkal többet lehet. Majd hozzá
teszi: — De ahhoz nagyobb befektetés kell!

— Aztán mennyi az a nagyobb befektetés?
— kérdem halálos komolysággal.

A kis öreg pár percig mészél (nagy üzlet-
emberek arcán láttam ezt a mészélést, mikor
nagyobb üzleti vállalkozásról van szó) — az-
tán megfontoltan szól:

aztán
milyen
igen s
az utó
olyan,
kat m
és eg
volna
báina
törvé
Lázás
talni
javas
sok se
sítást
szerke
a sok
sokho
törvé
A s
sának
állam
vény,
alapo
gadts
sietse
szágg
retré

— Legalább nyolc-tíz pengő. De kinek van ennyi pénze... — teszi hozzá elgondolkozva.

— Aztán mindenütt adnak valamit, ahol kántáltak? — kérdelem.

— Hát addig kántálunk, míg meg nem unják, — mondja mosolyogva. Aztán kifeszíti a mellét: — mert minket nem lehet egykönnyen elzavarni.

A sarki fűszerüzletben nagy a forgalom. Egy rongyos kendőbe bugyolált szegényasszony alkuszik a segéddel, mikor belépek.

— Hogy ez az ág? — kérdi a segédet, egy kis karácsonyfára mutatva.

— Hatvan fillér! — válaszolja a segéd.

A szegényasszony kioldja a göresöt a zsebkendője sarkán és a filléreit számlálja.

A számlálás nem járhat kedvező eredménnyel, mert az arcán felhő vonul végig.

— Negyvenért nem lehetne? — kérdi félénken.

A segéd vicces embernek tartja magát: — Majd augusztusban nénikém! — vágja oda a szegényasszonynak közben egy másik vevő felé fordul.

A szegényasszony ott áll tétován és ebben a pillanatban érzem, hogy ebből a húsz filléres differenciából otthon egy kis tragédia lesz. Egy, vagy két, vagy három szegény kis gyermeknek az első nagy csalódása. Hogy ők jők voltak és mégsem hoz a Jézuska nekik karácsonyfát... Hát ilye nigazságtalan lenne az a Jézuska?...

De a Jézuska nem igazságtalan, mert mellettük egy úr, aki figyelte az esetet, már int is a segédnek, hogy a fát adja oda.

A szegényasszony magához szorítja a kis karácsonyfát... Hát ilyen igazságtalan lenne az a Jézuska?...

— Isten áldja meg a segéd urat, — mondja útközben, — hogy ideadta negyven fillérért. Mégis csak jó ember...

Mikor kiér az ajtón rosszulaplált vézna kis testét köhögési roham rázza sokáig a karácsonyfával...

A feketekabátos úrral egymásra nézünk és aztán mind a kettő a földre. Egyet gondoltunk...

Egy kopott úr a pálinkás pult mellett az ötödik szilvóriumot issza.

— Ki ez az ember? — intek a segédnek.

— A segéd vállat von:

— Valami színészféle. A jövőhéten jön a többi is. Előrejöött szállást csinálni.

Mikor kilépek az ületből, a kopott úr előtem halad vagy tíz lépéssel. Meglassítom a lépteimet. Vajon hová megy? Hol tölti a karácsonyestét? Korcsmában? Vendéglőben?

Többször meg kell, hogy álljak, oly lassan halad. Minden kivilágított ablak alatt megáll és beles egy pillanatra. Az egyik sarkon jobb módú emberek laknak ott, — hosszasan álldogál, a falhoz lapul és arcát az ablaküvegre szorítva leselkedik.

A roletta fel van húzva, benne égnek a ka-

rácsosgyertyái. En is megállok ott együtt nézük. A karácsonyfa alatt meleg szeretetben együtt a család. Emberem ott áll mozdulatlanul az ablak alatt s figyel. És nekem most furesa megérezésem támad:

Ez az ember lopja a boldogságot, lopja a karácsonyi gyertyák fényét, a saját, senkihez nem tartozó hánytatott életében. Ez az ember ablakon keresztül leselkedik ki magának egy kis meleget a mások szeretetéből.

Es a magnéziumgyertya hideg fényéből eljut bizonyára egy szikra az ő szívéhez is.

Hátrafordul s ahogy szemeink találkoznak, nagyon meglepődik.

Könnyes a szeme.

Az öreg bohém siratja a mások karácsonyfáját...

Szabó József Sándor.

Fotó

Rovatvezető: Aszmann Ferenc.

ITT A TÉL.

— III. folytatás. —

A békaperspektívából készült kép előnye, hogy a főtémát hangsúlyozottan emeli ki, míg a témához nem tartozó motívumokat elenyészően kicsivé teszi. Lehetőleg közlőből készítsük felvételünket. A kép kivágásánál pedig ne sajnáljuk az előteret minimálisra vágni. Ezeknek a felvételeknek hátterét az ég képezi, tehát a sárga szűrő nélkülözhetetlen. Itt is, mint a rálátásból készített korcsolyázás képnél a szép mozdulat ellogásán a fő hangsúly. A megvilágítási időt objektívünk fényerejének teljes kihasználásával vegyük olyan rövidre, amennyire csak lehet, alexpositio kockázata nélkül. Ami a világítás fényhatását illeti, ennél a képtypusnál az oldalról jövő fény a leghatásosabb. Az alakot plasztikussá teszi, erős csúcsfényekkel és mély árnyékaival erőt visz az ábrázolásba.

Ami hegyvidéken a sportolók legnagyobb öröme, nálunk még fototémának is ritkaság: a sí. Ródlí — esodák esodája — havazás esetén sem a mi terepünknek való. Olyat pedig nehéz lefényképezni, ami a valóságban sem áll rendelkezésünkre. Természetesen adott körülmények között a Nagyerdőn, Halápon, stb. mi is készíthetünk szép téli sportképeket, de ezek művészi értékét az amatőr egyéni tehetsége szabja meg, melyhez a természet szépsége csak igen kis százalékkal járul hozzá.

Bármennyire is divatos a sport bevonása a művészetbe, mégsem érezhetjük magunkat kötve hozzá. Annyi más felvételi lehetőséget nyújt ezen kívül még a tél, — persze nem az eddigi, — hogy néhány szorgalmas amatőr akár egy kiállításra való anyagot meríthet belőle. Gyermeknek amint hóembert építenek, amint hógolyókkal olasz-abesszin háborút

11.

16

el-

nyi

ak-

28

lós

el-

sz

31

el

20.

48

lea

125

pta

755

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

és

vívnak, amint eszükálnak vagy egyéb játékokat kacagva, kipirulva és utánozhatatlan pajkos kedvességgel játszó.

A tél a város utcáin is számos fotótémát teremt. Az emeletes háztömbök között ki-gyózó uccákon megjelenik a szálló, a sarko-kon gosztenyesítő anyóka, az emberek sietve járnak-kelnek, a fagyos szépségű téli nap önálló témává avatja a kilégett párát, a si-kos uton nehezen kapaszkodó lovak a szenes-koesik előtt, a nagy pelyleekben hulló hó, fá-tyolán keresztül az ucca lüktető élete, a havas ablakpárkányra szórt magvakat csipegető madárkák, a fehéren ragyogó parkban sétáló mackóruhás pöttöm emberkék szokéire festett frájlánna — nem a gépbe mosolyogva, to-ronyból lenézve hóval burkolt háztetők, jég-esapos ereszek, zuzmarás ág verebekkel stb. és még rengeteg más, sőt ahányan fényképez-zük, mindig más és más képet mutató, új té-mákat tár elénk a kimeríthetetlenül gaz-dag tél.

Most pedig kérünk egy kis havat!

Minden várakozást felülmul az a siker, melyet a »Magyarság« fényképpályázata ért el. 5217 kép futott be. Jólehet aránytalanul kevés, összesen tíz díj kerül odaítélésre. Szerényen csak annyit jegyzünk meg, hogy a »Debrecen« pályázatán lényegesen jobb ki-látás nyílik a debreceni fotografusoknak!

PÁLYAZATI SZELVÉNY

Részveszek a „Debrecen“ fénykép-pályázatán tuloldali — — — — — című képpemmel.

Név : — — — — —

Lakás : — — — — —

Egyről-másról

A HÁZASSÁG MEGERŐSÍTI A HÖLGYEK HANGJÁT.

Egy londoni orvos 500 asszonyt vizsgált meg 21 — 28 éves korig házasságkötés előtt és házasságkötés után és megállapította, hogy a legtöbb nő hang-erőssége, mégpedig 500 közül 420-é a házasságkötés után tetemesen megnövekedett. Legtöbb esetben már három hónappal a házasságkötés után, még egyszer olyan erős volt a megvizsgált nők hangja, mint a házasságkötés előtt. Csupán 71 esetben nem változott a hangerőssége és 9 esetben lett gyengébb a házasságkötés után a megvizsgált nők hangja.

EGY PÁRIZSI CSILLAGJÖNSŐ JÓSLATA 1936-RA

Egy párizsi lap közzétette Nora Christina asszony-nak, a legismertebb párizsi csillagjósok egyi-kének az 1936 évre szóló jóslatát. Erről az eszten-dőről nem mond sok jót. Noha az újév Jupiter je-gyében áll és ez magában véve kitűnő dolog, más asztrológiai tényezők ellensúlyozzák Jupiter jöte-vő befolyását. Az 1936. évet Nora Christina asszony szerint mindenfajta zavarok, összeütközések, véres harcok jellemzik. A legkedvezőtlenebb hónapok a február, augusztus, szeptember és október. — Az olasz-abesszin viszály még sokáig eltart és nehezen fog rendbejönni. Egy európai udvar gyászba fog borulni. Több államférfit veszedelem fenyeget majd Franciaországban és Spanyolországban viharos vá-lasztások fogják nyugtalanítani a közvéleményt. — Némiképpen vigasztaló, hogy a legrosszabbtól, a világháborútól 1936-ban még nem kell tartani.

„TELEFONOGRÁF“ — VAGY AZ ÉLŐ TELEFON, AMELY EGYEDÜL BESZÉLGET.

„Telefonográf“ néven érdekes találmányt jelen-tett be az osztrák szabadalmi hivatalnál Leopold Neumann bécsi feltaláló. Az új készülék lerögzíti a telefonbeszédeteket, sőt önműködőleg fel is tudja hívni a szükséges számot és a rábizott „üzenetet“

beolvassa a telefonba. A találmány a fonográf to-vábbfejlesztésén alapszik, a hangok megrögzítése azonban korong helyett papírszalagon történik a feltaláló által kidolgozott eljárás szerint. A készü-lék a telefonelőfizető távollétében „leírja“ a sza-lagra a telefonüzeneteket s ezeket azután bármikor vissza lehet olvasatni. A készülék óraművel áll ósz-szekötetésben; ennek segítségével a taresán beál-lított telefonszámot a tetszőleges időpontban fel-hívja s a szalagon előre lerögzített üzenetet beol-vassa. A készüléket az osztrák postaingzatóságnak is bemutatják.

MI VOLT SZAHARÁBAN RÉGEN ?

A termékeny, vízben gazdag és emberi települé-sekkel behálózott őskori Szaharáról tartott előadást Bécsben dr. Absalon neves régész és Afrika-kutató. Egész Afrika lakott volt a történelemelőtti korban — mondotta az előadó — s a Szaharában annyi ős-kori település nyomát lehet kimutatni, amennyit sehol másutt nem találtak, ahol őskori ásatások folytak. Sajnos, a mindent elborító homoktömegek, kifogástalanná teszik, hogy a saharai ősi kultúra maradványait valaha is kiássák.

A telepek kelekezése csak úgy képzelhető el, hogy a jelenlegi sivatagban egykor állatok éltek és gazdag növényzet tenyészett; enélkül az emberi tele-pülések nem fejlődhetek volna sűrű hálózattá. Ab-salon élő bizonyítékokat is felhozott állításai mellett. Egyik sivatagban ugyanis meleg forrásra bukkant, amelyben ezerszámra éltek apró őskori rákok, teljesen megtartva régi faji jellegzetességei-vel, amelyeket egyébként őskori ásatások alapján ismer a tudomány. Valóságos jelenkori „öslények“ ezek a rákok, amelyek az állati élet folytonosságát bizonyítják a Szaharában. Az őskori ember az elő-adó szerint minden bizonnyal Ázsiából került Af-rikába.

aztán
milyen
igen s
az utó
olyan,
kat m
és eg
volna.
báinal
törvén
Lazas
talni
javasl
sok so
sítást
szerke
a sok
sokho
törvén
A s
súnak
állan
vényi
alapo
gadt
sietse
szágg
reiré

PÁRIS PROFILBÓL

Schwarcz Anna Szeréna szög. orvos riport-sorozata. (Minden jog fenntartva!)

IV. HYGENIA PÁRISBAN

Valahol egy néprajzi leírásban olvastam: balkáni népeknek a tisztaság nem erényük. Világért sem mondom, Páris népe balkáni, de ezt az erényt ők sem üzik. Illusztrálására hadd hozzak fel egy pár élénkebb példát.

Az uccák a Champs Elysée, Etoile, Place Concorde és egy néhány előkelő negyed kivételével: mindig és mindenütt piszkosak. Páris népe nem fejelemzett. Amit csak lehet, — sokszor amit nem is lehet, — az uccára dobja, legyen az avenue, boulevard vagy rue: gyalogjáró, vagy úttest.

Fesztelen kényelem, ez a lényeg ott.

Reggel 10 ig, míg az uccaspróképek, emberek a párisi éjszakák nyomait el nem takarították, undort keltő a járkálás. Bár utána fél órával, akár újra is kezdhették munkájukat.

Am vannak uccák, mint a Passage de la Goutte d'Or, ahol a jogtulajdon vitás, vagy más ok miatt, de sem az állam, sem a háztulajdonosok nem separtetik. Áporodott szemét légyan borítja az utakat. Olykor egy-egy uccaspró — szegyen vagy könyörület hajlja, — letisztítja az uccát. Munkája hetekre szól.

A szép és tiszta fővárosunk nevét viselő rue Budapest-et mint a szemétnék és piszoknak eldorádóját mutogatták nekem, Páris egyik legforgalmasabb helyén, a Gare St. Lazar felé.

Nem igen törődnek a középületekkel sem. Falait, ablakait, rovarok nyoma, por-, füst-rétegből álló patina borítja. Belül a hivatalnokok — mit sem sejtően — állandó villanyfény mellett dolgoznak. Ezt már a francia újságírók is szóváltették.

Fő- és mellékutakon lépten-nyomon ingyenes vespasiennék vannak felállítva. Férfiaknak! Páris egész területén 3 drb. a nők részére is. Belépődíjjal. (A lakosság 4.5 millió kb.)

Ezeknek a vespasiennéknek ajtaja nincs, de alul-felül is nyitottak. A földtől kb. 80 centiméternyire egy 1 méter magas bádögkerítés fut körül. Szemérmességet igaz, nem Párisba jönnek keresni az emberek.

Az uszodák vígasztalan látványt nyújtanak. Egyszer egy héten se cserélik a vizet s emellett cirkuláció nincs! Sajnos, épp az ötödik napon mentem el az egyik fedett uszodába. Tetején maga a bozontos, zsíres csapdagály uszott lassú tempóban. Augusztus volt 32 fokkal, de — nem ugrottam be. Ezzel szemben a párisi környéki strandokon a Szajna szennyes zöld felszínén parafadugó és más dolgokból álló uszályok eveznek esendesen.

Püldőszoba ritka mulatság. Egy párisi háztulajdonos ötszobás lakásából a fürdőszobát — időközben meggondolta magát, —

leányaszobának alakította át.

Vizet keveset használnak. Kölnit, parfümöt, krémekeket többet.

Nem sok vizet zavarnak a sörözőkben, hoták. Láttam és szomjúságomban — szendvicset rendeltem.

Am könnyelműbb dolgok is történnek. Fertőző megbetegedésnél elkülönítés? Ilyesmit nem ismer Páris kedélyes népe. Egy, a Bld. Chapellen levő házban történt. A házmester gyermeke skarlátban (vörheny) megbetegedett. A gyereket nem különítették el. Az eredmény az lett, hogy a lakók gyerektársadalma, összesen heten, sorba kapták meg a vörhenyt. S a betegség — kivételesen szerencsés — lezajlásával sem a hatóság, sem a magánosok részéről fertőtlenítés nem történt. Hivatalosan talán kellene fertőtleníteni, de nem veszik komolyan.

E házban a széi még most is fujdogálja valahol a vörhenynek ravasz kis streptococcusait.

Nem vígasztalódunk meg, ha az élelmiszerek tisztaságának felügyeletét nézzük. Üzletben és az üzlet előtt kint az uccán ócska ládák — az előkelő galerie-kben is — a legkényesebb élelmiszerek szabadon, fedetlenül fekszenek eladásra várva.

A bld. Magenta, — Luxor cinemával szemben — hatalmas tej, élelmiszerüzlet van. Az uccán kirakott sajt, vaj, sütemény papír és háló nélküli darabjait; a különféle főtt hússokat, gyümölcs kompótokat, krémekeket: por, füst és legyek, darazsak raja borítja be. Bent az üzletben ugyanez a helyzet a főtt rákok, kagylók és sokféle szoszokkal.

Üzletek előtt rozsdás- és piszoklepte tejeskannák mindig garmadával állanak a földön, a járókelő kis és nagy kutyák szeszélyének kitéve. Élelmiszerkereskedők kutyákkal, macskákkal játszanak. Simogatják, azok viszont nyalogatják kezöket. S ezzel a kézzel, meg sem mosva, adják a tejféléket, kenyeret, süteményt. Hogy mennyi bélférget szereshetnek így, csak a jó Isten s a bakteriológus tudná megmondani.

Párisi eukrászdákban az édes tésztákat nem lehet felösmerni a legyektől. Hús vagy, halas üzletek léghőre a bonetermek fojtó, émelyítő szagára emlékeztet. A franciák t. i. nem szeretik a friss húst, halat. Nekik csak úgy kell, ha az már oszlásnak, bomlásnak indult. Régi hal, hus, kagyló, rák vagy főzelékféle náluk nincs. Ha nem fogy el nyersen 1-2 hét alatt, megfőzik. S főtt állapotban az újabb hetekig tartó ácsorgása alatt vagy elfogy, vagy — megegyeszer átfőzik.

Fedtelenség van még máshol is. Pékek a kenyeret nem csomagolják be a vevőnek. A franciák nem fogvasztanak, csak fehér kenyeret. Ezt többféle alakra formálják. Egyik

11.

716

el-

yi

ak-

728

lós

el-

usz

731

e el

20.

748

lea

125

irta

755

EF

és

lása.

féségsége a baguette — pálcia-kenyér. Ez oly-
kor egy méter hosszú, hegyesen végződő, 3—4
cm. átmérőjű kenyér. Van ennél vékonyabb
is. A fantázia kenyér ugyanilyen, csak ka-
rika-szerű. Estefelé és reggelként — étke-
zések idején — a bevásárló férfiakat és asszo-
nyokat ilyen kenyér-pálcákkal vagy nagy
karpereccel — egész könyökig — felszerelve
látjuk sietni. Elég gyakran láttam, eleinte
megütközéssel, amikor az útközben beszédbe
elegyedő férfiak a baguette kenyérral hol a

tarkójukat, hol a füle tövüket vakargatják.
E néhány kép után érdekelt, milyen sta-
tisztikát tüntet fel Páris népe a fertőző beteg-
ségekben. Az illetékes hivatalhoz küldött ez
irányú levelem azonban eddig éppúgy válasz-
nélkül maradt, mint a népbetegségekre vo-
natkozó kérdéseim.

Ismeretes ugyanis, hogy a franciák nem
igen szeretnek statisztikázni. S kezükből ezt
kiadni: meg éppen nem.

A visszeres láb

Gyógyítható-e a visszértágulat?

Irtta: Dr. Engländer Árpád
orthopéd szakorvos.

A visszértágulat évezredek óta ismert meg-
betegedés és évezredek óta kísérlik meg an-
nak a kezelését. A legrégebb egyiptomi papy-
rusok már háromezer év előtt beszámolnak
róla, ismerte Hyppokratés és a római orvo-
sok már operáltak is visszereket.

A visszértágulat egyike a legtöbb bajt
okozó megbetegedéseknek, amelyet kezdetben
bizonyos nemtörődomséggel néz a beteg, tu-
hajdonképpen nem is tartja betegségnek, ha-
nem csak szépséghibának, amelyet úgysem
lehet eltüntetni, de különben sem érné meg a
költséget és a fáradságot.

Régebben rendszerint nem is a visszér tá-
gulása vezette a beteget az orvoshoz, hanem
olyan panaszok, amelyekről nem is gondolta,
hogy tárgult visszereivel összefüggésben álla-
nak. *Görcsös fájdalmak*, amelyek járás köz-
ben léptek fel, pár perc múlva mégis csak
megszűntek, *viszkető bőrkiütések*, *eccemák*, a
bőrben levő különös vérzések és barnás fol-
tok, vagy pedig az alszáron egy kis seb,
amely kezdetben egész jelentéktelennek lát-
szott, azonban nemhogy gyógyult, hanem fo-
kozatosan terjedt és egészen csunya *alszár-
fekély*é változott. Máskor meg az vezeté az
orvoshoz, hogy duzzadt a lába, hamar elfárad
és rendszerint meglepetéssel is veszi tudomá-
sul, hogy a bőrkiütés, alszárfekele, a görcsös
fájdalom, a duzzadó láb és az állandó fáradt-
ságérzés okozati összefüggésben állanak a
visszértágulattal.

Ma már változott a helyzet. Nemcsak ak-
kor keresik fel a szakorvost a betegek, mikor
ceruzavastagságúak és kaeskaringsak lettek
az erek és mert hallották, hogy az ilyen vissz-
erek *meg is repedhetnek* és belőlük halálos
vérzés is megindulhat, vagy pláne, mikor a
súlyos következményes bajok már jelentkez-
tek, — hanem *a kezdeti stádiumban, az első
fáradtságérzés és lábduzzadás után*, mikor a
tárgult visszerek még csak halványkéken tet-
szenek át a bőr alól. Ma, mikor a megélhe-

tésért való küzdelem kitaró és jó lábakat igé-
nyel, az emberek jóval többet törődnek a lá-
bukkal, mint ez előtt és ma már tudják, hogy
kellő időben még sok olyan baj elkerülhető,
amely később járás- és munkaképtelenséghez
vezetne. A láb-kultúra fejlődésében azonban
nemesak ezek a gazdasági, hanem sokszor
kozmetikai szempontok is szerepet játszanak.
A szabadabb és virágzó fürdőélet, az evező,
uszósport népszerűsége sokban hozzájárult
ahhoz, hogy az emberek egymást megfigyel-
jék, festi hibákat, visszeres lábakat észre-
vegyenek és azoknak elkerülésére minden le-
hető megtegyenek.

A visszértágulatos beteg *első panaszai*
nyomasztó *fáradtságérzésről* szólnak. A fá-
radtságérzéshez az is csatlakozik, hogy *duz-
zadni* kezd a bokája, közben azt is észreveszi,
hogy a lábán az idáig alig áttűnő *visszerek*
erősen kidagadnak. Lehet, hogy ezek a tárgult
visszerek a fáradtságérzés és lábduzzanato-
kon kívül nem okoznak semmi más panaszt.
Egyszer azután járás közben hirtelen nagy
görcsös fájdalom fogja el a lábat. A visszér-
tágulat német neve: *Krampfader* és ez a
szó igen plastikusan fejezi ki magát a meg-
betegedést, mert hiszen ennek igen fájdalma-
san érezhető tünete a görcs, a *Krampf*.

A visszértágulat kezelésében igen nagy
haladást jelentett és ma már közkinccsé vált
az *injektios kezelés*. Az idáig majdnem gyó-
gyíthatatlannak tartott és csak műtéttel meg-
változtatható baj egyszerű eszközökkel gyó-
gyíthatóvá vált. A gyógyszer befeeskendezése
után a tárgult visszér *kikapcsolódik a kerin-
gésből*, a beteg panaszai, fáradtság, fájdalom,
duzzadás, gyorsan javulnak. A kezelés *am-
bulanter végezhető*, nem teszi munkaképte-
lenné a beteget, sőt megkivánja, hogy fog-
lalkozása után járjon. A *következményes ba-
jak*: a kezeléssel dacoló és kínzó viszketést
okozó *eccema*, vagy a nehezen gyógyuló *al-
szárfekele* az injektios kezelés után *sokkal
gyorsabban gyógyulnak*, a *kezelés költsége
lényegesen redukálódik*, a kórházi ápolás
szükségessége elesik és az eredmény legalább
olyan jó, mint a műtéti eljárásnál, sőt sok te-
kintetben háttérbe is szorítja azt. A bőséges
tapasztalat és a megbízható közlések nyomán
ma már joggal állapíthatjuk meg, hogy a
*visszértágulatok injektios kezelésének szociá-
lis jelentősége van*.

aztán
milyen
igen s
az utó
olyan,
kat m
és eg
volna.
báinak
törvé
Lázás
tálni s
javasl
sok so
sítást
szerke
a sok
sokhoz
törvé
A sí
sának
álland
vényj
alapos
gadtst
sietés
szágg
refrén

Dal az elmúlt ifjúságról

Arany lényedben fűrdeted a lelket,
Ó, ifjúság, míg tündöklön ragyogsz,
Mint csordulásig telt kehely bugyogsz,
Csorranva ömlesz, nem találva helyet...

Testünket erői már majdnem szétfeszítik,
Szívünkben ifjúság, mint láva forr,
Nem sejtjük, hogy olyanok vagyunk, mint
a bor,

Szívünket drága vér, mint must a bor hevíti.

Ó nem sejtjük mily boldogok vagyunk!
Gond, bánat, nem felhőzi el napunk,
Csak ha az ifjúságunk, mint lepke tova-
szállott,

Barna hajunkban már ezüstszál csillan,
Szívünkben néha ősz sejtelve villan;
Akkor öleljük át forrón, még egyszer az
ifjúságot...

TARR MARGIT.

Társasági útmutató

Szerkeszti: Vattay Margit, táncitanárnő.

Ismét felkérőkről fog szó esni. Az urak ne vegyék rossznéven, ha mindig ezzel a problémával mutatjuk, de hátha ez a sok dörgedelem idővel meg fogja hozni a maga nevelési hatását.

Talán idővel az urak belátják, hogy ezek a táncosok, melyek most a fülük mellett elmennek, csak hasznukra lesznek. Az életet keresztül mindenkor a korrekt táncos benyomását fogják kelteni.

A táncosnak az átkérésnél sohasem szabad a táncosnőt úgy átvenni a táncnál, hogy a táncos hátamögé kerüljön, mindenkor a táncosnőt az úrtól kell elsősorban elkérni és azután a táncosnőt. A táncosnót azért elsősorban, mert az kérte fel — így tehát a táncosnak mindig a nyitott oldalról, — vagyis a táncosnak balkez felől, mely a hölgynek a jobbkezeit fogva kell megállni és átkérni. Nagyon helytelen, hogy az urak — a táncos mögé kerülve hangzik el a „szabad” kezécsokolom — úgy történnik azután, hogy a táncosok egész félteremen keresztül szaladgálnak a táncosnő után, míg végre meghallja a táncos, hogy átkérték partnerét. A táncos hölgyek ezáltal csellenek botlanak, mert nem tudják tudatára adni a táncosnak, hogy átkérték. Ez mind csak egy helytelen szokás — nemtörődomség —, pedig ez az uraknak is kellemetlen, hogy annyiszor kell kérni „szabad” és főképpen szaladgálni.

Ha én tölem függne és meg lehetne oldani azzal a gondolattal ezt a sok-sok hibás — akaratlanul is gyakran előforduló kellemetlenségeket — mondjuk egy 12 parancsolattal —, melyet minden egyes táncosnak úgy kellene megtanulnia, mint az egyszerűen —, akkor egy mulatság szebb lenne és kellemesebb — az uraknak több tekintélyük lenne a hölgyek szemében.

Most talán mosolyognak ezen, — pedig jól akarni, tökéletes táncosokat látni, mentől többet, az nemcsak az én egyéni akarásom, hanem sok

sok emberé is; — azt hiszem a táncosoknak is óhaja. Nem fektetnek azonban rá annyi súlyt — úgy gondolják, hogy otthon a gyermekszoba elvégezze kötelességét, — kifogástalan a viselkedésük. Ebben nincs is hiba, de sok esetben bizony a tánciskolai részét elhanyagolta, mivel gyakorlatilag nem volt szükség rá. Így jött létre azután, hogy az udvariasság a táncteremben a mai világban kiment a divatból.

1. A táncosoknak a terem közepén álldogálni és elfogni a helyet a táncosoktól, a legnagyobb illetlenség.

2. Zsebredugott kézzel nézni a táncteremben a táncot, vagy a táncosnővel színelben beszélgetni, — különösen úgy átkérni, hogy azután gombolni be a kabátot, szintén illetlenség.

3. Egy mulatságban csak azon táncos-lányokat felkérni, kiknek sok az ismerősök és a többivel semmit sem törődni, szintén illetlenség.

4. Az átkérésnél a táncosnőt a táncosnőtől is feltétlenül szükséges átkérni, — tehát nem a táncos hátamögött történni a felkérés és mindenkor szabályos meghajlással kell történnie, meghajlás nélkül illetlenség.

5. A táncosnőket kétlépés után átkérni a legnagyobb udvariatlanság, melyre szavakat találni már nem is lehet és az ellen minden jó tanács, kérelem, szigor nem akar és nem tud segíteni. Minden táncos saját maga ellen a legnagyobb tisztelenséget követi el, ha ez ellen vét.

6. A táncosoknak a bizalmukat túlszoros ölegetéssel és egymáshoz simulásával nem szabad igénybe venni. Illetlenség ezt kérészközlölni. Különbséget urak, — különbséget a táncosnők között.

7. A kéztartás a táncnál szintén elengedhetetlen. Illetlenség a táncosnő karját a lehetetlenségig kiformálni, — majdnem kitörni a táncosnő karját, mert az uraknak így könnyebb és kényelmesebb.

8. Táncolni nem tudni, ez is illetlenség.

9. Cigarettazás ürügye alatt a táncosnőt faképnél hagyni, udvariatlanság, — szünet alatt cigarettázni kihívni a táncosnőt a hideg folyosóra, a legnagyobb illetlenség. Nem halnak bele az urak, ha nem cigarettáznak öt percig.

10. Nem hazakísérni a táncosnőt a mulatság után szintén illetlenség, de vigyázat, urak! nem szabad még a látszatát sem kelteni annak, hogy komoly szándék lenne e kíséretés mögött!

Minden táncosnak figyelmét külön is felhívom erre, ajánlom a táncosoknak ezt a tízparancsolatot, meglássák memmivel könnyebb lesz ez a nehéz élet.

EGYSZERŰ

Hol nyiratja a haját?

A fejemen!

CIGÁNY BÖLCSESSÉG

Szalad a cigány a lopott kakassal.

— Állj meg cigány! — kiáltja a károsult.

— Álljon meg kend, kendet nem kergeti senki.

HADD OLVASSAM LE

Két fiatalember beszélgetett egymással.

— Volt Ön ma — kérdi az egyik — az... az... az... ejnye, nem jut eszembe hol, pedig éppen a nyelvemen van...

— Nyujtsa ki, kérem, a nyelvét — mondja a másik — hadd olvassam le.

11.

716

el-

ay-

ak-

728

lós

el-

usz

731

e el

20.

748

lea

125

lra

755

EF

és

lása,

Asszonyoknak

Szegény leányt

igenis el lehet venni, Kisasszony, minden ellenkező állítással szemben, mert még ma is van arra példa, hála Istennek igen szép számban, hogy nemesak a pénz az, amiért házassodni lehet. Igen, higgye el nekünk, hogy vannak még emberek, akik nem nézik meg előzetesen a telekkönyvet és nem érdeklődnek a bankbetét iránt, hanem megelégszenek azzal, hogy az, akit élettársul választottak rendes, tisztességes leány és jó anya, jó háziasszony lesz majd belőle. Így azt kell mondanunk, hogy kivételes állapot, rendkívüli eset az, amire Ön hívta fel a figyelmünket. Igaz, mi is látunk, tapasztalunk hasonló eseteket, de ez még nem jelenti azt, hogy most már általánosítani lehet. Nem, Isten őrizzen ettől.

Mert miről is van szó. Két ember megismeri, megszereti egymást. Fialatok, tele az élet reményével s így egészen természetes, hogy arra gondolnak: házasságot kötnek. Aztán igen, jön az élet és közbeszól. Mert talán a szerelm ellen az életnek sines és nem lehet kifogása, de miből fognak megélni, mondják az emberek. Na, mikor nincs kereset, nincs állás, hát hogyan képzelik ezek a fiatalok azt, hogy házasságot kötnek. A szegény szülők arról álmodoznak, hogy fiuk gaz-

dagon nőssül, a gazdag szülők meg egyenesen arról beszélnek, hogy leányuk csak jól, tehát gazdagon mehet férjhez. Így szokták azt tervezni, de most jön a szerelm s ha az a szerelm tiszta, becsületes, szent és emberien mindennel felérő, akkor a szegény fiú elveszi a szegény leányt és a szegény leány hozzá megy a szegény fiúhoz, mert egy a fontos, hogy a mindennapi legyen meg a tisztességes munka után és szeressék egymást becsületes, tiszta szerelmmel. Éppen ezért nincs oka az elkeseredésre, egyáltalán nincs oka. Kisasszony, mert ma is az a helyzet, hogy első sorban a szegény emberek házassodnak s bizony, be kell vallanunk, ha a születések statisztikáját nézzük, akkor szegény emberek azok, akik első sorban születnek. Nem kell tehát félni s nem szabad elkeseredni. Jelen alkalmattal egészen bizonyos, hogy nem volt az igazi, aki kopogtatott, mert az igazi nem retten meg arra a hírre, hogy nincs hozomány, sőt kelengye is szegényes van, hiszen az igazi, a férjnek született első sorban, sőt kizárólag csak azt nézi, hogy az, akit szeret minden más leánynál szebb, különb, olyan, hogy egyedül és kizárólag az ő számára teremtette a Jé-isten. S míg ilyen férfiak vannak, már pedig vannak, addig nincs okuk a szegény leányoknak az aggodalomra, elkeseredésre.

sz. r. l.

rouge

rivoire

Diszkrét színeivel, tartóságával, különleges fényhatásával, egy új és eddig ismeretlen raffináltságú kozmetikummal ajándékozta meg Önt Asszonyom:

ez az ajkrouge

rivoire

Gyönyörű színek, rendkívül tartóság, utánozhatatlan fényhatás

rivoire
az igazi lakkrouge

Kérje minden szaküzletben vagy a magyarországi forgalombahozó Dr. H O L C Z E R ILLATSZERTÁRÁBAN, TEREZ-KÖRUT 8.

aztán
milyen
igen s
az utó
olyan,
kat m
és eg
volna.
báinal
törvé
Lázás
talni
javasl
sok se
sifást
szerke
a sók
sokho
törvé
A s
sának
állam
vény,
alapo
gadts
sietse
szágg
reiré

DIVAT

MOUSSELIN ZSEBKENDŐ

Az idei mousselin zsebkendő valamivel kisebb a tavalyinál. Fehér alapon feketével vegres piros, vagy zöld élénkzínű rajzzal készül. Új és párizsias a zsebkendő sarkában elhelyezett arany monogram. Még inkább a néhány szónyi jelmondat, vagy jelkép.

TELEFONSZÁM

Jerseyruhán, jumperen kedvelt motívum már évek óta a monogram, mint dísz. Ujabban a névbetűk rejtényszerű rövidítése helyesítik. Pl.: Etel = &I, vagy Irén = ir/é. Még eredetibb gondolat a telefonszám a baloldali szívfelelőti kis zseb fölött. Humoros, ötletes — de csak a fiatalok divatja.

LILA AKÁC

A nappali, estélyi ruhák virágdíszre többnyire lila. Az ibolyaszíntól a mérges vörösliláig, a kardinálpirosától a sápkóros halvány orgonáig, lila minden árnyalatával találkozunk. Nagyruhánál a ruha vállán vagy a kivágás alján, a vállpánt tövében helyezik el ezeket az üde virágcsokrokat.

LAMÉ A DIVAT

A nagy bál szezon, fényes, díszes nyilvános bálokkal, parádés premierekkel, reprezentatív meghívásaival most indul tulajdonképpen. És a nagy bál szezon ragyogásának megfelelően a lamé lépett előtérbe a szerepyebb, komolyabb és kevésbé feltűnő anyagok hátrányára. Pompás, pretentióz estélyi toalették készülnek laméból, elütő színű, szintén lamé-belépővel, vagy rövid, bőjű estélyikabátkaival, de a legsímább, a legangolósabb blúz, ruha, szoknya anyagául is szolgálhat. Nincs előnyösebb viselet, mint a síma fehér, vagy fekete lamé blúz, esillag-, szív- vagy virág alakú fényes strassz-gombokkal.

Hasznos tudnivalók

VIZKŐ ELTÁVOLÍTÁSA

Üvegfelekből, vízfóraló edényekből következő módon távolítjuk el a lerakódott vizkővet: összevegyítünk 1 rész sósavat 4 rész vízzel. Ebből az oldatból annyit öntünk a tisztítandó edénybe, hogy alját ellepje. Majd lassan úgy forgatjuk az edényt, hogy a tisztítószert az oldalfalakat is ellepje. A vizkő erős pezsgés közt oldódik fel, amint ez a pezsgés megszűnt, az oldatot kiöntjük és frissel pótoljuk. Ezt az eljárást addig ismétljük, míg az edény teljesen kitisztul. Munkánkat megkönnyíti, ha pálcikára kötött rongydarabkákkal dörzsöljük az edény alját és oldalfalait. Tisztítás után az edényt tiszta vízzel alaposan kiöblítjük és kitöröljük.

AVAS ZSIR TISZTÍTÁSA

Nem tökéletes ízű disznózsírt megjavíthatunk, szagtalanthatunk mézvíz segítségével,

amely az avasságot okozó zsírsavakat leköli. Következőképpen járunk el: az avas zsírt megolvasszuk annyira, hogy ne legyen túl forró, majd tiszta mézvizet öntünk hozzá s azzal a zsírt néhány percig erősen keverjük, azután állni hagyjuk mindaddig, míg a mézvíz a zsírtól különválik. Ekkor a mézvizet leöntjük s az előbbi műveletet a mézvíz kimosása céljából tiszta meleg vízzel megismételjük. Öt kg zsírhoz elegendő 2—3 liter mézvíz.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Sóska leves, kolozsvári rakottkáposzta. Vacsora: Juhtúrós galuska.

Kedd. Ebéd: Borsópüré leves, darázslevesek. Vacsora: Kocsonyázott májpestó, szardellás borjucomb vajasburgonyával, kávékrém-indiáner.

Szerda. Ebéd: Raguleves, malacpörkölt tarhonyával, paprikasalátával, almáspite. Vacsora: Hideg fehérpecsenye, vaj, tea, déli maradéktészta.

Csütörtök. Ebéd: Lebbencsleves, parajvagdalhússal, Vacsora: Sültburgonya, meleg libatepertő, pároltkörte.

Péntek. Ebéd: Halászlé, szilvaízes gombóc. Vacsora: Tojásogomba, körített liptói.

Szombat. Ebéd: Zöldségleves, lencsefőzelék citromos kolbásszal.

Vasárnap. Ebéd: Zellerkrémleves, paprikásirke galuskával, vizesuborkával, gesztenyekifli. Vacsora: Császárhús, sajt, tea, déli maradéktészta.

Receptek

Tejes rizsliszt kakaóval. Egy és fél liter tejből elveszünk annyit, amennyiben el tudunk keverni 9 deka rizslisztet. A többi tejet felforraljuk 10 deka cukorral, 2 kávéskanál kakaóval. Mikor a rizslisztet jól elhabartuk a tejjel, hozzáadunk 6 tojássárgáját, s ezzel is jól elhabarjuk. Most az egészet beletesszük a forró tejbe és tűz fölé addig keverjük, míg kellőleg megsűrűsödik. Akkor hideg tejjel kiöblített csészékbe töltjük. A csészéket hideg helyre állítjuk. Tálaláskor tálra borítjuk ki őket és leöntjük tejsodóval vagy valamilyen gyümölcsöntettel.

Fladen. Fél kiló lisztből, 20 deka libazsírból, 3 tojás sárgájából, 10 deka cukorból tésztát gyúrunk. Öt egyforma részre osztjuk és vékonyra kinyújtjuk. Az első darabot kikent tepsibe tesszük és diótörléssel megkenjük, fölé tesszük a másodikat és ezt máktörléssel kenjük meg. E fölé jön a harmadik, melyre szilvalekvárt teszünk, majd a negyedik párolt almával. Az egészet beborítjuk az ötödik résszel és megsütjük.

16
el-
yi
ak-
28
lós
el-
sz
31
el
20.
48
lea
125
rta
755
E F
és
199.

Éppen egy hete

hogy ismét hangosak lettek az iskolák udvarai, s a tízperces szünetekben csatakiáltástól visszhangzik a tanterem, mert bizony, ez már így szokott lenni, hogy minden vakáció után mégis csak jön a munka, a tanulás ideje. Két egész hétig heverték a könyvek, ceruzák, tollak, s valljuk csak be magunk között, hogy mi is, kis olvasóink, hiszen így volt ez rendjén, azért volt vakáció. A jól végzett négy hónap után jött a vakáció, a pihenés, a kedv és játék ideje, de most már aztán jön a nagy nap, a félévi bizonyítványoszás ideje, hát bizony ideje arra is gondolni. Sőt, nem csak gondolni, de tenni is kell, pótolni kell mind azt, amit elmulasztottunk a négy hónap alatt. Igaz, hogy csak ez félévi bizonyítvány, de ki ne tudná azt közületek, hogy ez a bizonyítvány egy kicsit előreveti árnyékát, vagy fényét a félévi leteltével az évvégi bizonyítványnak is.

És még egyet: ha valaha volt szüksége a

magyar ifjúságnak, fiúknak és lányoknak arra, hogy tanuljanak, dolgozzanak, akkor elsősorban ma van erre szükség. Soha olyan nehéz nem volt az élet a felnőtteknek, mint máma. Soha olyan keservesen nem keresték a szülők a tandíjra, könyvre, füzetre, egyszóval a tanítatásra valót, mint ma. És ma csak az boldogul, aki minden tekintetben kiváló, aki elől jár munkában, tanulásban, szorgalemben. Ennyit már nektek is kell tudni az életből s így kell készülnötök az életre. Mert nem a bizonyítvány számít, az igaz, de a bizonyítvány is sokat jelent, mert azok a bizonyítványok a ti kis életeteknek munkájáról tanuskodnak.

Még van idő, nem sok van, de van. Sok mindent lehet pótolni és mi bíznunk abban, hogy a mi kis olvasóink közül sokan, nagyon sokan fognak majd jelentkezni a jeles bizonyítványuknak kijáró ajándékért, az Aranykönyvbe való beírásért, olyan sokan, hogy nem is fogja győzni egyedül a beírást a Ti

IMRE BACSITOK.

Füles Ferke találkozása Róka Róberttel

Füles Ferke baktatott csendesen hazafelé az iskolából. Eppen mondogatta magában a legujabban tanult leckeit:

— Ha a nyuszi találkozik a Nagy vadászal és az már olyan közel van, hogy a nyuszigyerek nem tud elfutni előle, akkor azt kell csinálni, hogy hirtelen szembe kell vele futni és széjjel vetett két lába között elszaladni minél gyorsabban!...

Ezt ismételte nagy bölesen Füles Ferke s amint ment, mendélt, innen is, onnan is lekapott egy-egy fűszálat, egy-egy izesebb falatot és közben azt mondogatta:

— Ham, ham, hasam legyen a koporsód... — majd folytatta: hirtelen szembe kell vele fordulni és futni, akarom mondani nem jól van, — állott meg egy pillanatra, majd most már jól mondta: hirtelen szembe kell vele futni és széjjel vetett két lába között elszaladni minél gyorsabban!...

Most egy káposztás tábla mellett vitte el az útja s bár tudta, hogy nappal szigorúan tilos közé menni a káposztásnak, most mégis annyira erőt vett rajta a torkosság, hogy lefért a nyuszi útról és lassu baktatással közelített az egyik remek káposztatóhoz:

— Csak éppen megkóstolom, egyetlen falatocskát eszem én csak, dehogyan is maradok én,

hiszen tudom, hogy nem szabad ilyenkor, — nyugtatgatta háborgó és rémüldöző lelkiismeretét Füles Ferke és már jóízűen falatozni kezdett. Egyik szép levél a másik után tünt el majszoló, rágicsáló fogai alatt és már-már egészen jól lakott. Meg is jegyezte vigyorgva önmagának:

— Még egészen megebédelek itt! — azonban ebben a pereben a torkára fagyott az utolsó falat, mert szemtől-szembe állott vele Róka Róbert, a híres zsvány és gyilkos hírű betyár. Megdermedt minden izma Füles Ferkének erre a váratlan találkozásra, míg Róka Róbert ödesdeden mosolygott és rászólt az ijedt nyuszira:

— Hát te hé, lakmározol, lakmározol?

— Kezit esókolom, Róka Róbert bácsi? — nyögte fájdalmasan Füles Ferke és most nagy kínjában lenyelte az utolsó falatot.

— Nem azt kérdeztem én, fiaeskám, arra felelj, amit kérdeztem, — mosolygott még mindig Róka Róbert és látszott rajta, hogy nagyon tetszik neki a kis nyuszi ijedt polikája.

— Igenis lakmározok, bácsi kérem, de éppen csak egyetlen picurka falatot ettem ám! — kezdett bátrabb lenni Füles Ferke.

— Látom, csaknem egy egész fej káposztát

prig
aztán
milyer
igen s
az utó
olyan,
kat m
és eg
volna.
báinal
törvér
Lázás
talni s
javasl
sok so
sítást
szerke
a sok
sokho
törvér
A s
sának
állam
vényi
alapo
gadt
sietsé
szágg
reiré

megettél! És mondd csak, azt tanultad te az iskolában, mi? — lett egy fokkal szigorubb Róka Róbert hangja.

— Jaj, nem ezt tanultam én, bácsi kérem, de bizony igazán csak egy falatot ettem, tessék elhinni, így folyjon ki a szemem, ha nem mondok igazat!...

— Tehát még hazudsz is, te haszontalan, fékom teremtetted, hát micsoda tanítód van neked! — lett most már olyan szigorú Róka Róbert pófája, hogy Füles Ferke elkészült a legrosszabbra, ezért keservesen elbögte magát:

— Jaj, ne tessék bántani, Róka Róbert bácsi, soha se fogok többet ilyenent csinálni!...

— Igen, mindig ilyeneket kell hallani, mindannyian megígéritek, hogy soha többet, de a legközelebbi alkalommal ismét hitványkodtok. Most mit tegyek én ezzel a lerágott

káposztafejjel, a fejem veszik ezért a temérdek kárért! — emelte fel első lábát Róka Róbert és megfenyegette a lapuló Füles Ferkét, hogy annak minden szál szőre az égnek mered és most már csak brühögni tudott:

— Jaj, Róka Róbert bácsi ne tessék most az egyszer bántani, soha többet nem teszem...

— Hát tudod te, hogy ki vagyok én, mi?

— Igenis tudom, Róka Róbert bácsi! — szepegett most már reménykedve Füles Ferke.

— Dehogyan tudod, te haszontalan. Ha tudnád, akkor nem beszélnél így. Én vagyok ennek a darab káposztáskertnek a csőze, a szemem fogják kiverni, ha meglátják, hogy mit garázdálkodtál te itt! Én felalós vagyok minden szál füért, ha még a méreg drága káposztatövekért!... — indultoskodott a vén hazugmiska, míg Füles Ferke jajveszékelt, mintha már is nyuzták volna:

— Jaj, még csak most az egyszer tessék megbocsítani, Róka Róbert bácsi, csak még most az egyszer...

— Jó is volna, barátocskám, haladj csak előttem, beviszlek a dutviba! — ripakodott

reá a szegény, ijedt kis nyuszira a vén tökéletlen Róka Róbert és elindította a saját lakása felé a Nadas Er irányában és már előre mosolygott a bajusza alatt, hogy milyen finom nyulpecsenyét fog ökelme enni.

Potyogó könnyek között ment Füles Ferke, mert arra gondolt, hogy mennyi tenger szomorúságot szerez most ő szüleinek, hiszen Füles mamának meghasad a szíve, ha meghallja, hogy mibe keveredett bele a fiacskája. Brühögött, sirt, jajgatott, hogy a követ is megindította volna, csak Róka Róbert mosolygott kegyetlenül és már is nyalta a szája szélét. De korai volt ez az öröme, mert amint maga előtt hajtotta a kis tapsifülest, mint egy zsendár s már ráfordultak a nádaséri útra, hát bizony elkurjantja ám magát Róka Róbert:

— Buj el itt a fűben, aztán várj meg engem, mert sürgős dolgom akadt hirtelen! — s már loholt is sántikáló futással, ahogy csak öreg csontjai bírták. Füles Ferke meglapult és hirtelen nem tudta, hogy miről is van szó, csak azt látta, hogy már igen messziről lobogtatja vörös zászlaját Róka Róbert és igen cifrázza a futást. Eppen menekülni akart Füles Ferke is, mikor eléje termett, mintha csak a földből nőtt volna ki a Nagy Vadász. Most már még jobban megrémült Füles Ferke, holott a Nagy Vadász szeliden csak azt mondta:

— Szerencséd van, buta nyulacska, mert ha nem jövök, felfal az a vén zsvány. Most pedig fuss, te kis ügyetlen...

Ezt persze kétszer se kellett mondani Füles Ferkének...

Cinke madár

Hideg szél van cinke madár.

Csipp, csipp, csipp.

Gyere be hát melegedni

Egy kicsit.

Nézd, az ablakom kitárom

Előtted,

Ha meglátnak, tudom, hogy meglepődnek,

De azért csak cinke madár

Gyere be,

Ne félj semmit, szállj ide a

Kezemre.

Jó pajtások leszünk, hidd el

Nem bánod,

Hiszen már a szárnyad, lábod

Megfázott.

Bejöttem hát kicsi lányka

Csipp, csipp, csipp,

Melengess meg, ha úgy tetszik

Egy kicsit.

Én meg ezért nem is leszek

Hálátlan,

Gyönyörködj hát az énekem

Szavában.

Azt éneklek, azt mondom el,

Jól figyelj,

Hogy mindennél többet érsz a

Jó szívvel.

Máskor is, ha látsz fázni kis

716

el-

nyi

ak-

725

lós

el-

usz

731

el

20.

48

ha

125

irta

755

EF

és

lása.

Madarat,
Ne hagyd, hogy megfagyjon az
Ablak alatt.
Hívd be, véd meg, Isten is
Megáld érte,
Jutalmul beírja tetteid
Könyvébe.

Szalacsy Rácz Imre.

Mielőtt egy kereszt- rejtvény a „Gyermekek Debreczenjébe” jutna...

Asztalnál ül egy kis gyerek,
Cifra dolgokat készíthet.
Hozzá megy az édesapja,
»Szedte, vedte ördögfatyja

Tanulsz rögtön, vagy kidoblak!
Ilyen, olyan lógó alak.»
»Édesapa kérem szépen
Házirajz ez itten éppen.«

»Ne lódtis már kis fiacskám,
Hiszen eláll a szemem, szám,
Hogy Te olyan rajzot csinálj,
Melyen kockába írás jár?«

»Édesapa kérem szépen,
Igy kell ezt csinálni éppen.«
»Iskolába keresztrejtvényt?
Ilyesmit se hallottam még.

De, ha kötelező munka,
Nem bánom, csak gyorsan Dorkal
Fura világ szedte, vette,
Keresztrejtvényt ily emberke?«

Szól s kimegy az édesapa,
Fejét ugyancsak csóválva,
Atig lépi az ajtót át,
Fia folytatja a dolgát.

Keresztrejtvény lesz az úgy is,
Az apa tudta nélkül is.
Dorka azt egyre csinálja,
Nagyon jóra megformálja.

Készen lévén már a munka,
Borítékba belenyomja.
Gyorsan kimegy az utcára
S feladja azt a postára.

Menjen első reménysége,
Első zsenge kis terméke.
Menjen s rejtvényét vegye
A »Gyermekek Debreczenjé«.

Imre bácsi postája

Kiss Ilona. Leveled csak most kaptam meg.
Sajnos, a rejtvények ügye még függőben van.
Hiszen tudod, hogy nem régen vettem át a
szerkesztését lapotoknak. Ezért arra kérlek,
hogy a megjelenő rejtvényeket kiidd most
már be s ha tudsz csinálj te is, amit örömmel
közlünk lapunkban.

Vezendi Irén. Talán nem is tudod, hogy
milyen szépet írtál: hallgassd csak: Ugy állsz
ott, mint a lemeztett szárnyú gólya, akinek
nincsen párja... Ez a három sor nagyon szép,
de miért írsz olyan búsan, olyan szomorúan.
Irén, Irén, hát a második polgáriban olyan,
de olyan kacagó jó kedvvel kell tanulni, ját-
szani, beszélni, élni, gondolkodni, hogy az
egész Kossuth uccának az arcát derűssé le-
hessen tenni. Hagyd a bánatot, az őszi bú-
songást, az elmulást azoknak, akiknek meg
is van erre az okuk. Neked igazán nem lehet.
Írjál máskor is, de bús szavakat hagyd el, fe-
lejtsd el. Kacagj, nevéss arra a papírosra
hogy a mi szemünkben is tükörfénye legyen
a kacagásodnak.

Ilyés Teréz. Az első hó című versed jönni
fog rövidesen. Úgyes, szép vers a karácsonyi
is, de annak már elmúlt az ideje. Máskor is
örömmel olvasom verseid, csak még egyet:
igyekezz szépen írni, hiszen olyan jó írka-
lapokra írsz, amire öröm már magában véve
szépen írni.

Bagdi Márta. Örömmel olvastam leveled s
most még nem sikerült a kívánságod, mert a
vice, az jó ugyan, de már hallottunk, eilen-
ben mondok én valamit: inkább azt írjátok
össze, amit felelet közben a nagy szurkolások
között szoktak mondani vagy helyesebben
szoktatok mondani. Pl. Valaki felel Petőfiről
s azt akarta mondani, hogy Petőfi, a koszorus
költő, de helyette a nagy izgalomban bizony
ezt mondta: Petőfi a köszörűs költő. Egy szó-
val a nyelvbottlásokat, amiből bőségesen akad
szóban és frásban minden újságban. Ezeket a
nyelvbottlásokat aztán Bölesek könyve címen
foglaljuk közölni. Ami pedig a verseket illeti,
ezek még nem elég erősek ahhoz, hogy közöl-
jem, de fogsz te még jókat is írni, csak arra
kérlek, hogy a papíros egyik oldalára írd
Máskor is szívesen látom frásod.

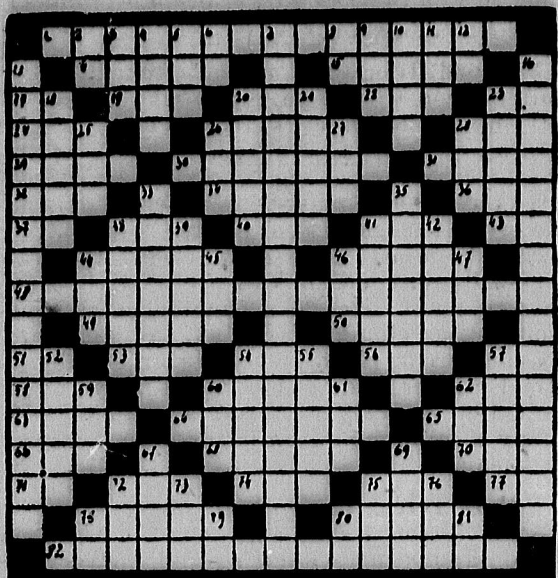
Gál Sándor. Sanyi öcsém, ha figyeled a
dolgok állását, akkor látod, hogy rejtvényeid-
ből négy jön már is, a másik négy nem sike-
rült olyan jól. Máskor is szívesen látom rejt-
vényed s főleg arra ügyelj, hogy így könnyen
ki tudjuk szedni s rajz nélkül közölhessük.

Fodor Erzsébet. Gratulálunk, ez a kis el-
mefuttatás valóban szép, sikerült dolog, de
elsősorban Évikét érdekelné, aki azonban még
a jelek szerint olvasni nem tud. Ellenben va-
lamint olyan írást kérünk, ami a mi kis olva-
sóinkat érdekli, ezt már aztán még szíveseb-
ben látjuk, csak arra kell ügyelni, hogy a pa-
pir egyik oldalára szabad csupán írni.

Kocsis.

prja
aztán
milyen
igen se
az utó
olyan,
kat me
és eg
volna.
báinak
törvény
Lázás.
talmi s
javasl
sok so
sítást
szerke
a sok
sokhoz
törvény
A sz
sának
álland
vényi
alapos
gadtse
sietség
szágg
reiréu

Keresztrejtő

Hajdani koronázóhelye a francia királyoknak. 23. Erény — francia nyelven; vissza. 25. Magyar vezér. 26. Kölni — Royalista — Párt. 27. S. C. N. 28. Vissza: „Évszak”, németül. 33. Henri — Lafour — de... hírneves francia tábornok. 35. Sevillai kastély. 38. Diadaljel. 39. ...Maria; Columbus egyik yachtjának neve. 41. Gyors, sebes, franciául. 42. Szörnyalak, géporias. 44. N. N. Z. 45. Idegen női név. 46. Bajai — Evező — Egylet. 47. Nem, más nyelven (latinul). 52. Város az Ets-folyó mellett, közelében emelkedik a tiroli vár. 54. A francia forradalom egyik nagy vezére. 55. Szeretet, németül. 57. Virág, német nyelven. 59. Takar. 60. Debreceni atletikai testület. 61. Vissza; női név. 62. Török liszt. 67. Vissza: Földöv. 69. Színvonal. 72. Osztrák folyó. 73. Fordítva: puszít. 75. Vissza: angol férfi név. 76. Nagy orosz folyó. 78. Finis, szélei. 79. Vissza: Kereskedelmi műszó. 80. (iau) ...joui: francia város. 81. Mutatószó.

A 69. SZ. KERESZTREJTŐVÉNY MEGFEJTÉSE.

VIZSZINTES SOROK: 1. Wagner remek operája. 14. Vissza: Osztrák zenezséni (operaszerző). 15. Vissza: Értekezlet, franciául; fon. 17. L. K. 19. Uok. 20. E. II. S. 22. Vissza: Jelez (ro). 23. Nem kedvel. 24. Bibliái személy. 26. Nevezetes város (alsóausztriai város a Duna balpartján). 28. Mutatószó. 29. Vissza: Fok, — angolul (Horn). — 30. Világhíri asztronómiai intézet, fon. 31. Fordítva: Afrikai kikötő. 32. Jugoszláviai város. 34. Fonetikusan: Lengyelországi, német tartomány. 36. Ékezetel: apaó. 37. R. N. 38. Fekete folyadék. 40. Vissza: Rag. 41. R. L. G. 43. Ban ben, más szóval. 44. Erköles. 46. Híres angol bölcész, filologus. 48. VII. Pius pápát őrizték itt. 49. Közéleben történelmi nevezetességi csata dült. 50. Vas, németül. 51. Ital szélei. 53. Magyar Nemzeti Akadémia. 54. M. B. L. 56. Szarvasfaj. 57. Mulatság, szélei. (Bál.) 58. Ékezetel, vissza: Ipartermék. 60. Európai állam. 62. Arab férfinév. 63. A görögök hadistené. 64. Tancporond. 65. Középmamerikai vulkán. 66. Afrikai tó. 68. Galamb, németül. 70. A. m. r. 71. Izomrögítő. 72. ...ente; nagyhatalmak. 74. ...ner, versenyoklató, ékezetel. 75. Vissza: Német névelő. 77. Ellenkezés, fordítva. 78. Vissza: Kartyaműszó. 80. Geológiai korszak a föld őskorában. 82. Magas kultúrájú ókori birodalom összeolvadásából keletkezett.

FÜGGŐLEGES SOROK: 2. „Horvát főúr” szélei. 3. Állatlak. 4. Oroszlán, franciául (francia város). 5. Tibeti háziállat. 6. I. H. 7. Ósi birtoka a német császároknak. 8. „Néz” szélei. 9. Élet. 10. Bányarész. Bányalejárt. 11. Vissza: Osztrák folyó. 12. ...ru. Enclógép és madár. 13. Az 1540-es években tombolt erősen. 16. Híres olasz bíboros, egyházpolitikus. 18. Nagynevű zeneszerző, bélihiánnyal. 20. Vissza: Franciaországi folyó. 21. Fordítva:

Vizszintes sorok: 1. Amerigo Vespucci. 14. Fjord. 15. Makaó. 17. Ea. 19. Ami (Ima). 20. E. R. P. 22. Láz (Zál). 23. Pó. 24. Lle. 26. Flört. 28. Orr. 29. Lima. 30. Masséna. 31. Aloó. 32. Obé. 34. Kamra. 36. Izm. 37. Wi. 38. Kül. 40. Sai. 41. Bor. 43. A. é. 44. Nubia. 46. Sedán (Nádes). 48. Természettudomány. 49. Carte. 50. Remiz. 51. Na. 53. Ria. 54. T. Y. II. 56. Cén (Néc). 57. Ég (Gé). 58. Emu. 60. Samoa. 62. S. L. G. 63. Rapp (Ppar). 64. Bolívar. 65. Szél. 66. A. e. f. 68. Lehel. 70. Óda (Aod). 71. R. r. 72. Hít. 74. K. A. E. 75. Ser. 77. Ak. 78. Benin. 80. Perth (Htrep). 81. Berzsenyi Dániel.

Függőleges sorok: 2. M. F. 3. Eji. 4. Amor (Roma). 5. Ari (Ira). 6. Gd. 7. Vörösmarthy Mihály. 8. S. n. 9. Paz. 10. Ukáz. 11. Lac (Gal). 12. Co. 13. Yellowstone park. 16. Jöreménység-foka. 18. Alibi. 20. Elsas (Elsasz-Lotaringia). 21. Préri. 23. Próza. 25. Emé. 26. Fak. (Fakultás). 27. T. n. a. 28. Oli. 33. Libéria. 35. Lodomet. 38. Kumar. 39. Lista. 41. Bäden. 42. Cimer (Remic). 44. N. B. C. 45. Aze. 46. Nur. 47. Sáz. 52. Amper. 54. Kelat (Talek). 55. Hovee. 57. Gléda. 59. Fau (Uaf). 60. Los (Sol). 61. Laa (Aál). 62. Sza. 67. Linz. 69. Bern. 72. Reh (Her). 73. Tis. 75. Stá. 76. Rei. 78. Be (Bebe). 79. Ne (En). 80. H. d. 81. Pe.

A 68. sz. keresztrejtővény megfejtői közül a következők nyertek jutalmat:

Lencz G. Sándor, Honvéd u. 13.
Harsányi Piroška, Eötvös u. 5.

A jutalomkönyvek szerkesztőségünkben hétfőn vagy kedden este 7 és 8 óra között vehetők át.

116
el-
tyi
ak-
728
lós
el-
usz
731
el
20.
48
lóa
125
rta
755
EF
és
lása.

ALUDAS MATYI

Felelős szerkesztő és kiadó PÁLFY JÓZSEF.

HIMMI-HUMMI

Irtó: Rany.
DISZNÓTOR

— Gyertek el ti is, — biztatott Puszpáng leereszkedőleg.

— Nem tudom kérlek, ha Sárka ráér...
— Nézd csak, fiam, — jelentette ki Puszpáng és könnyedén vállon veregetett, — jól tudom, ti az idén sem fogtok disznót ölteni, míg én két szép százötven kilósat vettem. Kóstolót eszünk ágában sines ezután küldeni, mert abból mindig kellemetlenség támad. Orrfelhúzások. Ha sokat küld Emilke, én haragszom, ha keveset, az, akirek küldjük. Így jólaktok s kész, mehettek haza.

Sárka a feleségem természetesen ráért s elmentünk a baráti jellegű disznótorra. Alig tizenhatan gyűltünk össze.

Katáng vacsora előtt hozzám somfordált:
— Se szivar, se cigaretta... Kínálj meg kérlek, nem hoztam magammal, fel sem tételtem volna... Egyébként disznóság, amit ezek a Puszpángék újabbán csinálnak. Képzeld, előre megmondta, hogy kóstolót nem küldenek. Azt hiszik, így jobban jönnek ki. A tepertőt és a sajtot megtakarítják. Fulladnának a zsírjukba!... De kibabrálok velük, ki az Argyélusát!... Életemben nem ettem még egyszerre annyi hurkát, kolbászt, amennyit ma fogok... Csináld ugyanazt, hékás.

— Kérlek alásson.
— Ülj mellém s kínálgassuk egymást szakadásig...

Minden szem a feltároló ajtó felé szegeződött. A tornyozott tál esendélet megjelent. Ünnepélyes esend. Szívem megdobbant. Hurka, kolbász!

Megkezdődött a tál körülhordozása. Emilkére, a háziasszonykára jutott a tisztes feladat: Vegyen még, Janika! — biztatott. Katáng szerepéhez híven bőszen serkentett: De Jani, csak nem akarsz itt éhen maradni? No még ezt a kurtára vágott májast, ezt a rövidített tüdőst, ezt a picurka vérest, ezt a falatnyi kolbászt...

Tele a tányérom, tele. Hozzáfogtam, hogy összedarabolom az egészet. Ugy szeretem vegyesen... Hm, az orrom... Hogy az ördög vigye el ezt a buta finnyás orromat... Miért is van nekem ilyen orrom, megérzi a legesekélyebb nem odavaló illatot... S ha már az orrom ilyen miért nem tisztították meg jobban azt a bitang belet... S ha már úgy hagyták, mi a esudának szedtem ki annyit... Ottbagyni! — sugta belülről valami...

— Pfu! — dühöngött Katáng a fülembé.
— Nohát ilyen ragyogó csodát, mint ez a hurka! — áradozott a következő pillanatban fennhangon s ügyesen átszórt két darabot a tányéromra.

— Hallod-e, — sziszegtem, — ide ne rakd, mert agyonverlek.

— *Ilyet* még igazán életemben sem ettem! — nyöszörgött szegény Sárkám s könny csillogott szemében...

— Ez az Emilke ennivaló! — mondták jobbról-balról s nem győzték dicsérni a hurkát, a hentesét.

— Jaj én, jaj én, mi lesz velem?! — tüprengtem kétségbeesetten. De aztán mentő ötletem támadt. — Egy pillanat, — ugrottam fel. — Hova rohan? — A konyhába egy csepp zsírrért. — S kirohantam.

Szerencsére az előszobában hevert Nékus a vadászkutya. Előzúditottam az egészet s csak pereek multán, esámcsogást színelve, mertem visszatérni a szobába.

Még akkor is a hurkát dicsérte a társaság s Puszpángéknek gratuláltak s a hentes iránt érdeklődtek, bizonyára, hogy valahogyan tévedésből éppen őt ne találják hívni.

Katángné fülelmehez hajolva sugta:
Emilkének az orrához kellett volna dörzsölni az egészet... S nézze, nézze, Janika, úgy tesznek, mintha egy cseppet sem szegyenlenék magukat a bitangok... Velünk étették meg, velünk s figyelje, ők maguk csak a kappanból zabálnak...

GYÖKERES MEGOLDÁS (Kis képrejtvény — szöveg nélkül.)

NEVETŐ FEJFA

Itt nyugszik Kádár Koós Zsuzsanna teste.
Életemben úgysem nyugodott a nyelve.

pru
aztán
milyen
igen se
az utól
olyan,
kat me
és egy
volna.
báinak
törvén
Lázás,
tálni s
javasl
sok sor
sitást
szerke
a sok
sokhoz
törvén
A s
sának
álland
vényje
alapos
gadtá
sietség
szággy
reirén

Kuriózumok gyűjteménye

Irja Parvus.

Hankouban az elmúlt hetekben két gyomrú ember született. Szegény! Hogy fog megélni ezekben a szűkös időkben, amikor sok embernek az az egy gyomra is tétlenségre van kárhoztatva.

Az Omega konszern egy új lapot jelentet meg az utóbbi időben. Címe: Találmányok. Utolsó számában a következő találmányok vannak felsorolva: A növény injekció, mely által a növénynek évi négyszeri-öttszöri termést lehet elérni. A feltaláló most vízi át kísérleteit az állatokra, hol szintén rohamos fejlődést remél elérni. Művét azonban az emberen végrehajtott kísérletével szándékszik megkörtölnézni. Észértem megérhetjük, hogy az ember e esoda injekciók segítségével pár esztendő korában teljesen kifejlődik. — Másik érdekes találmány a halál-lég, mely kilövése után a terepet többszáz méteres körzetben elektrolizálja s azon megég minden élőlény. — A leckék slágerben. A teljes iskolai anyagot énekelhető alakban dolgozza fel a legnépszerűbb slágerek zenéjével. — Film-nyelv és egyéb leckék, ahol a tanított anyag mindjárt képekben megelevenedik s emellett pontos kifejtéssel tanulható. — Új színjáték rendszer, mely voltaképpen vissza viszi az utóbb már inkább a hang és a szó erejére fektetett színjátékot a szín hatásaihoz. Itt a szó csak megvilágosító szerepet játszik a háttérben színek pájába borult élő és filmképekhez. Versék megfilmesítése teljesen eredeti filmeszközökkel. — Japán—magyar és kínai—magyar szótárak megjelentetése. Kelet esodálatosan gazdag irodalmának feltárása nyelvünkön. — Vízfűtéses kályhaszerkezet, mely a vizet az égő hidrogenre bontja. A föld esepptolyósítása s ezáltal tüzelőanyaggá változtatása. — De van ebben a gazdagságában a találmányoknak valami gyanús, amit úgy fejezhetnénk ki, hogy minden ember, aki nem tud rendes munkával megélni korunkban, feltaláló lesz. És mivel sokan nem tudnak, — tehát ezért van ennyi feltaláló.

DISZTINGVÁLJUNK

A főnök: Mi az Kovács úr! Maga tegnap délután szabadságot kért tőlem azzal, hogy az anyósa tenetésére szeretne elmenni. És ma találkoztam az anyósával, aki olyan egészséges, mint a makk.

Alkalmazotti: Bocsánat főnök úr, én nem mondtam, hogy meghalt az anyósom, én csak azt mondtam, hogy szeretnék elmenni a tenetésére.

PIKÁNS ESET

Az asszony: És kérem a tekintetes bíróságot, hogy a házasság felbontásával egyidejűleg méltóztassék úgy a lakást, mint a gyerekeket nekem ítélni!

Périj: Tiltakozom. A lakás közös szerzőmév.

MEGSZÓKÓTT AZ ASSZONY...

Ura felsóhajtott,
de nagy boldogsága
kis ideig tartott.
Harmadnap hogy éjjel
megtért portájára,
cuppanós puszit kap
rezes ormányára...

S megszólal az asszony:
Csak jobb nekem itten;
azt a vacak Miskát
bíz különbnek hittem...

CSAK EGY MOSOLYT

ABESSZIN VICC

Kérdés: Mi lesz a négusból, ha lezuhan egy repülőgéppel?

Felelet: Császármorzsa!

TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT

Bíró: Merne erre esküt tenni?

Vádlott: Már szeretném látni, mire nem tennék esküt.

NAGYOT MONDÁS

— Meleg van-e Olaszországban? — kérdik a koresmában egy vén bakától, aki annak idején ott katonaskodott.

— Hogy meleg van-e? Elhiszem azt olyan kánikula van ott, hogy a tyúkok esupa főtt tojásokat tojnak.

MI A NEVE?

Gyermeke született a cigánynak, de nem tudtak megállapodni, hogy mi legyen a neve. Végre abban egyeztek meg, hogy a plébános úrra bizzák a dolgot. Elmennek tehát a plébánoshoz és kérdik, mi legyen a neve? A plébános úr azt mondja, hogy legyen Félix. Akkor inkább egész x legyen, mondja a cigány.

KERDES — FELELET

Tanító: Te Pista, mondd meg nekem, miből készült a te zubbonyod?

Pista: Gyapjúból.

Tanító: A gyapjút pedig nyerjük?...

Pista: A birkától.

Tanító: Helyes fiam. Tehát melyik állatnak köszönheted a ruhádat?

Pista: A szabónak.

FELELET

— Találd el, barátom, mit találtam legutóbb a kiállításán?

— Na, mit? Órát, vagy pénzerszényt?

— Nem! — Drágaságot.

IDEÁLIS FELESÉG

— Milyen feleséget szeretnél?

— Olyat, akinek legalább százezer pengő hozománya van.

— És, hogy nézzen ki a lány?

— Mintha egy vasa volna!

716

el-
nyi
ak-
728

lós
el-
usz
731

el
20.
748

lca
125
rta
755

EF

és
lása.

DR. BERENYI ISTVÁN 25. EVFÉSZAZASSÁGI JUBILEUMÁRÓL, ÜNNEPLŐ BARÁTAI

A REFORMATUS EGYHÁZ HITOKTATÓ TESTÜLETE

DR. BARABÁS BELA ÉS NEJE

RADECKY IMRE ÉS NEJE

HÁROM FIATAL FELTALÁLÓ, AKIK EGY ÚJ RENDSZERŰ VILLANYMOTORT TALáltak FEL. A KÍSÉRLETI MOTOR 27 ÓRA ALATT FOGYASZTOTT 1 KW. ÁRAMOT

VÁRNYI SYLLA ÉS NEJE
Pafői, Liliom utca; Takács

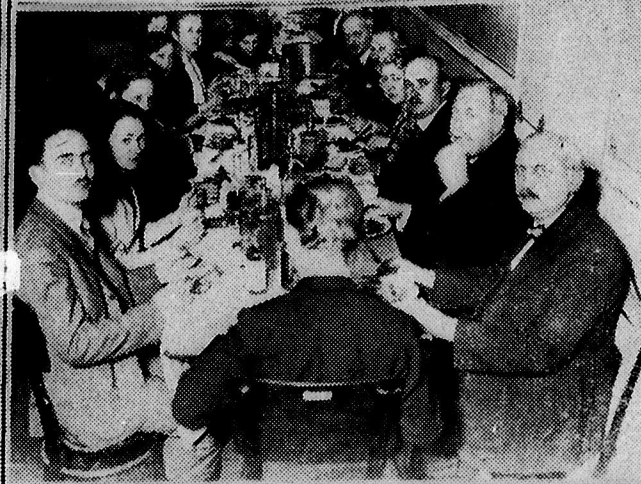

FABIAN JÓZSEF ÉS NEJE
Pafői, Berzseny

pitja
 aztán
 milyen
 igen so
 az utól
 olyan,
 kat me
 és egy
 volna.
 bának
 törvén
 Lázás,
 talni s
 javasla
 sok sor
 sítást f
 szerkes
 a soks
 sokhoz
 törvén
 A sí
 sának
 álland
 vényje
 alapos
 gadsú
 sietség
 szűgy
 reirén

AZ ŰVHADSEREG ERÉDET ŐSZT KI A SZEGÉNYEKNEK.

JELENETEK A PITYUBÓL

LAKOS KLÁRI ES BODÓ

AZ EV. EGYHAZI ÉNEKKAR TÁRSAS VACSORÁJA

SELMECZI MIHÁLY ES PILLER FERENC

HAZILASSZONYOK KÉSZITIK A VACSORÁT AZ EV. EGYHAZI ÉNEKKAR ESTÉLYERE

HALASSY MARISKA RABCSÁKNÉ SZEREPÉBEN

716
el-
nyí
ak-
728
Hős
el-
usz
731
e el
20.
748
Hea
125
irta
755
E F
és
lása.